

PREIĻU GALVENĀ BIBLIOTĒKA

DARBA PĀRSKATS PAR

Preiļu Galvenajai bibliotēkai 90

SATURS

SATURS	2
SAĪSINĀJUMI	5
PĀRSKATA PERIODA KOPSAVILKUMS	6
1. VISPĀRĪGS BIBLIOTĒKAS RAKSTUROJUMS	8
1.1. Īss situācijas apraksts	8
1.2. Izmaiņas bibliotēkas darbībā pārskata periodā	9
1.3. Pārskata periodā paveiktais no bibliotēkas stratēģijā (attīstības plānā) definētajiem virzieniem un uzdevumiem	9
1.4. Darbs ilgtspējīgas attīstības mērķu jomā	10
1.5. Bibliotēkas akreditācija	10
2. FINANSIĀLAIS NODROŠINĀJUMS	11
3. BIBLIOTĒKAS MATERIĀLĀ UN TEHNISKĀ STĀVOKĻA VĒRTĒJUMS	12
3.1. Veiktie un plānotie telpu un ēku rekonstrukcijas projekti un remontdarbi	12
3.2. Telpu paplašināšana vai bibliotēku pārvietošana uz citām telpām	12
3.3. Jaunu ēku būvniecība	12
3.4. Iekārtas, aprīkojums	13
3.5. Problēmas un to risinājumi materiālā un tehniskā stāvokļa jomā	14
4. PERSONĀLS	15
4.1. Personāla raksturojums	15
4.2. Apbalvojumi un pateicības	15
4.3. Finansējums personāla attīstībai	15
4.4. Problēmas un to risinājumi personāla jomā	16
5. PAKALPOJUMU PIEDĀVĀJUMS UN PIEEJAMĪBA	17
5.1. Galvenie rādītāji	17
5.2. Pakalpojumu attīstība, jauninājumi — kopaina, piemēri, vērtējums	19
5.3. E-grāmatu bibliotēka	22
5.4. Sabiedrības, lasītāju viedokļa izziņošana par bibliotēkas darba kvalitāti, to rezultāti	23
5.5. Ārējie apkalpošanas punkti kā pakalpojums	24
5.6. Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām	24
5.7. Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām lasītāju mērķgrupām vai interešu grupām	25
5.8. Uzziņu un informācijas darbs	27
5.9. Bibliotēkas izglītojošā darbība	31
5.10. Pašvaldības, valsts institūciju un nevalstisko organizāciju informācijas pieejamība iedzīvotājiem	32
5.11. Elektroniskais katalogs kā pakalpojums	32
5.12. Digitalizācija	35
5.13. Iekšzemes un starptautiskais SBA	35
5.14. Problēmas un risinājumi bibliotēkas pakalpojumu un pieejamības jomā	35
6. KRĀJUMS	37
6.1. Krājuma komplektēšanas politika un organizācija	37
6.2. Krājuma komplektēšanas un organizācijas politikas prioritātes pārskata periodā	37
6.3. Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums	37
6.4. Rekatalogizācija	37
6.5. Krājuma pārbaude (inventarizācija)	38
6.6. Krājuma rādītāji	38
6.7. Ar bibliotēkas krājumu saistītās problēmas un to risinājumi, vajadzības	39

6.8. Datubāzes	39
6.9. Krājuma un datubāzu popularizēšana.....	41
6.10. Darbs ar parādniekiem.....	41
6.11. Ar bibliotēkas krājumu saistītās problēmas un to risinājumi, vajadzības.....	42
7. DARBS AR BĒRNIEM UN JAUNIEŠIEM	43
7.1. Darba ar bērniem un jauniešiem raksturojums un vispārīgie rādītāji	43
7.2. Metodiskā un konsultatīvā darba organizācija	44
7.3. Bibliotēku krājuma veidošana un papildināšana.	45
7.4. Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana, pasākumi dažādām vecuma grupām	47
7.5. Veiksmīgākās lasīšanas veicināšanas aktivitātes.....	51
7.6. Sadarbība ar izglītības iestādēm “Kompetenču pieejas mācību saturā (Skola2030)” ietvaros	51
7.7. Bibliotēkas sadarbības tīkls bērnu un jauniešu apkalpošanā, nozīmīgākie partneri, sadarbības vērtējums.....	52
7.8. Bibliotēku darbinieku profesionālās pilnveides vērtējums specializācijā	53
7.9. Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem, to iespējamie risināšanas ceļi ..	54
8. NOVADPĒTNIECĪBAS DARBS	55
8.1. Novadpētniecības darba virzieni un pakalpojumi, pārskata perioda prioritātes	55
8.2. Novadpētniecības krājums.....	55
8.3. Novadpētniecības darba popularizēšana.....	60
8.4. Sadarbība novadpētniecības jomā	60
8.5. Jauninājumi novadpētniecības darbā.....	61
8.6. Novadpētniecības darba problēmas un to risinājumi.....	61
8.7. Galvenie secinājumi pārskata periodā, nākotnes prognozes, vajadzības.....	62
9. PROJEKTI.....	63
9.1. Projektu apraksts	64
9.2. Pārdomas, secinājumi par darbu ar projektiem	64
10. PUBLICITĀTE	65
10.1. Bibliotēkas tēla veidošana, publicitāte, sabiedrības informēšana par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem	65
10.2. Bibliotēkas informācija tīmeklī	66
10.3. Veiksmīgākie bibliotēku popularizējošie pasākumi	67
10.4. Ar publicitātes darbu saistītās problēmas un to risinājumi.....	67
11. SADARBĪBAS TĪKLA RAKSTUROJUMS	68
11.1. Darbs ar pašvaldību un kopdarbība ar pašvaldības institūcijām.....	68
11.2. Citi sadarbības partneri reģionā un Latvijā, veiktās sadarbības aktivitātes.....	68
11.3. Pārrobežu sadarbība, starptautiskā sadarbība	69
11.4. Bibliotēku aizstāvības, bibliotēku interešu pārstāvniecības darbs.....	69
12. METODISKAIS UN KONSULTATĪVAIS DARBS	70
12.1. Situācijas apraksts, kopaina, metodiskā un konsultatīvā darba prioritātes pārskata periodā	70
12.2. Reģiona galvenās bibliotēkas veiktie metodiskie pasākumi un konsultācijas, īstenotie profesionālās pilnveides un pieredzes apmaiņas pasākumi	71
12.3. Metodiskais un konsultatīvais atbalsts izglītības iestāžu bibliotēkām	74
12.4. Sadarbība ar citām iestādēm	75
12.5. Metodiskā un konsultatīvā darba problēmas un risinājumi, profesionālās pilnveides vajadzības	75
PIELIKUMI.....	77
Bibliotēkas organizatoriskā struktūras shēma	78

Bibliotēkas apmeklētāju statistikas grafiskais attēlojums	79
Preiļu Galvenās bibliotēkas darbinieku apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi	82
Bibliotēkas tēla veidošanas, informācijas resursu popularizēšanas pasākumu foto	89
Tematiskās izstādes Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļā 2020. gadā	102
Ceļojošā izstāde Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļā 2020. gadā	103
Radošo darbu izstādes Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļā 2020. gadā	104
Kolekciju izstādes Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļā 2020. gadā.....	105

SAĪSINĀJUMI

ANO — Apvienoto Nāciju Organizācija
BIS ALISE — bibliotēku informācijas sistēma ALISE
BJVŽ — Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija
BLN — Bērnu literatūras nodaļa
EDIC — *Europe Direct* informācijas centrs
ES — Eiropas Savienība
ESIP — Eiropas Savienības informācijas punkts
ESF — Eiropas Sociālais fonds
IKT — informācijas un komunikāciju tehnoloģijas
JEPVG — Jāņa Eglīša Preiļu Valsts ģimnāzija
KISC — Kultūras informācijas sistēmu centrs
LNB — Latvijas Nacionālā bibliotēka
LBB — Latvijas Bibliotekāru biedrība
Preiļu GB — Preiļu Galvenā bibliotēka
RTRIT — Valsts SIA “Rīgas tūrisma un radošās industrijas tehnikums”
SBA — starpbibliotēku abonements
UNESCO LNK — Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācijas Latvijas Nacionālā komisija
VID — Valsts ieņēmumu dienests
VKKF — Valsts kultūrkapitāla fonds

PĀRSKATA PERIODA KOPSAVILKUMS

Preiļu GB darba prioritātes

- Adaptēšanās darbam Covid-19 apstākļos (attālinātais darbs, darbinieku karantīnas lapas, telpu dezinfekcija, lasītāju informēšana par darbu Covid-19 apstākļos, u.c.);
- Oriģinālliteratūras un lasītprasmes popularizējošu pasākumu rīkošana pilsētas, novada un reģiona mērogā;
- Konsultatīvas un metodiskas palīdzības sniegšana Aglonas, Preiļu, Riebiņu un Vārkavas novada bibliotēkām;
- Aglonas, Preiļu, Riebiņu un Vārkavas novada bibliotēku akreditācija;
- Konsekvents darbs krājuma sakārtošanā;
- Krājuma inventarizācija.
- Bibliotēkas darbinieku profesionālā pilnveide apmeklējot kursus, seminārus, konferences klātienē vai tiešsaistē.

Jauni pakalpojumi

- Pilnveidojot Ģimenes digitālo aktivitāšu centra darbību, interesentiem tika izveidots robotikas pulciņš, kurā tika dota iespēja apmeklēt robotikas nodarbības bērniem jau no piecu gadu vecuma. Ņemot vērā lielo ieinteresētību, 2020.gadā tika nopirkti seši “Lego WeDo 2.0” pamatkomplekti sākumskolas vecuma bērniem. Nodarbībās bērni apgūst konstruēšanas prasmes, viegli uztveramu programmēšanas valodu, vienlaikus apgūstot arī matemātiku un citas dabaszinātnes. Ievērojot valstī noteiktos ierobežojumus, aizsāktās grupas nodarbības tika aizstātas ar individuālajām. Robotikas nodarbību apmeklētāji atzina, ka interesantāk un aizraujošāk darboties ir kopā ar domubiedriem, izjūtot veselīgu konkurenci un savstarpējās saskarsmes prieku.
- Jaunāko klašu un pirmsskolas skolēnu darbošanās zonā tika izveidota burtu taka, kas ir veiksmīgs papildinājums dažādām bibliotekāro nodarbību aktivitātēm.

Nozīmīgi/jauni projekti

- VKKF projekts “Lasītāju tikšanās ar rakstniekiem “Autoru! Autoru!”” ar mērķi pievērst jaunākās paaudzes uzmanību kultūrvērtību saglabāšanai, iepazīstot grāmatu autoru daiļradi un personības.
- VKKF projektā “Sarunu cikls: Rakstītājs – lasītājs – bibliotēka” 2. kārtā pieaugušo auditorijai tika atbalstītas četras tikšanās ar latviešu literātiem: Lauru Vinogradovu, Sanitu Dāboliņu, Svetlanu Ambergu, Andri Bērziņu.
- Dalība EDIC Austrumlatgalē projektā (vadošais partneris Rēzeknes novada pašvaldība), kur saņemts liels atbalsts pasākumu organizēšanai un bibliotēkas 90 gadu jubilejas izdevuma “Preiļu Galvenā bibliotēka paver ceļu iedzīvotāju iespējām piekļūt informācijai” izdošanai.

Darbs Covid-19 apstākļos un ārkārtējās situācijas laikā

Covid-19 ierobežojumi sākotnēji ieviesa apjukumu, nedrošību un nenoteiktību gan bibliotekāru, gan lietotāju vidū. Līdz ar to radās daudz pretrunu, izaicinājumu un atklāsmju. Strauji saruka apmeklētāju un lasītāju skaits. PGB izstrādāja savus bibliotēkas lietošanas noteikumus ārkārtas situācijas periodam, iekļaujot tajos obligātos drošības nosacījumus.

Bibliotēkā tika nodrošināta apmeklētāju plūsmas kontrole, tādēļ lasītāji, ievērojot valstī noteiktos drošības noteikumus, varēja izņemt grāmatas un žurnālus uz mājām. Grāmatu nodošanas punkts tika noorganizēts bibliotēkas 1.stāva vestibilā. Nodotie iespieddarbi tika ievietoti karantīnā atbilstoši noteikumiem. Uzturēšanās laiks bibliotēkā tika ierobežots, tādēļ lasītājiem, kas līdz šim labprāt apmeklēja Preiļu GB, lai lasītu presi, satiktos, komunicētu, spēlētu galda spēles, izmantotu Wi-Fi, iespēja uzkavēties tika liegta. Lai mazinātu saslimšanas risku, galda spēles spēlēt uz vietas, kā arī līdzņemšanai uz mājām netika izsniegtas.

Neskatoties uz to, ka lielāka uzmanība tika pievērsta jaunieguvumu, citu monogrāfisko izdevumu un e-grāmatu popularizēšanai bibliotēkas mājas lapā, sociālajos tīklos, Preiļu GB lietotāju aktivitāte bija pasīva. Tas varētu būt izskaidrojams ar cilvēku piesardzību vīrusa pandēmijas laikā un nespēju pārorientēties un piemēroties jauniem bibliotēkas resursu lietošanas noteikumiem.

Laikā, kad bibliotēka bija slēgta apmeklētājiem, lietotājiem tika dota iespēja grāmatas pieteikt elektroniski vai telefoniski. Bibliotekārs sagatavoto pieteikumu izsniedza ārpus telpām pie ieejas ēkā. Grāmatu un žurnālu nodošanas termiņš tika automātiski pagarināts. Ar bibliotekāru sazinājās un iespēju izņemt grāmatas vairāk izmantoja studenti, pieaugušie un bērnu vecāki, iepriekš rezervējot nepieciešamos izdevumus.

Covid-19 ierobežojumu laikā no 23. marta līdz 20. aprīlim Preiļu GB tika veikta krājuma inventarizācija. Tika konstatēts, ka iztrūjumā ir 213 izdevumi par 693 EUR. Seriālizdevumi netika inventarizēti.

Vīrusa pandēmijas laikā Ģimeņu digitālo aktivitāšu centrs pilnā apjomā darbojās tikai pārskata gada sākumā līdz 13. martam, jo tika ievēroti valstī noteiktie drošības pasākumi, lai pasargātu apmeklētājus no inficēšanās riska ar Covid-19.

Vairāk tika piestrādāts pie informācijas kvalitātes uzlabošanas bibliotēkas mājas lapā un atraktīvākiem, lasītājus uzrunājošiem un uzmundrinošiem ierakstiem sociālajos tīklos.

Kā pozitīvi vīrusa izraisītajā situācijā tika atzīti vairāki aspekti, kas deva lielāku iespēju pievērsties pašizglītošanās jomai, veltot vairāk laika profesionālajām publikācijām, smalkāk izpētīt interneta resursus jaunām idejām un darba formām, piedalīties tiešsaistes apmācībās un pasākumos, nemērojot garo ceļu uz Rīgu. Šajā periodā tika izveidotas jaunas spēles un aktivitātes literārajām nodarbībām, viktorīnas, konkursi, u.c..

Problēmas, to risinājumi

Pārskata periodā lielākais izaicinājums bija darba organizēšana kombinējot attālināto darbu un darbu klātienē. Nācās mācīties savādāk plānot savu darba ikdienu, uzticēties darbiniekiem un attālinātā darba specifikai, pielāgoties tiem darbiniekiem, kuriem manījās darba režīms sakarā ar to, ka mājās ir bērni, kuriem ir karantīnas režīms vai mācības attālināti.

Pārskata periodā no atsevišķiem bibliotēkas apmeklētājiem tika saņemtas mutiskas pretenzijas par ierobežojumiem apmeklēt bibliotēku klātienē, par izmaiņām bibliotēkas darba laikā. Problēma tika risināta, informējot un skaidrojot par valstī esošo situāciju Covid-19, taču ne vienmēr apmeklētāji bija saprotoši. Apmeklētājiem tika piedāvāta alternatīva 3TD e-grāmatu bibliotēka, aicinājām pieteikt sev vēlamos izdevumus, telefoniski vai elektroniski, informējām un konsultējām attālināti par iespējām pilsētā dokumentu izdrukāšanai un kā ar telefona palīdzību ir iespējams noskenēt un nosūtīt dokumentus.

1. VISPĀRĪGS BIBLIOTĒKAS RAKSTUROJUMS

1.1. Īss situācijas apraksts

Pārskata perioda prioritātes:

- novadpētniecības digitālo kolekciju veidošana un pilnveidošana;
- Izdevējdarbība – izdotas divas grāmatas “Latvija, cik daudz Tev vēlos teikt!” un “Preiļu Galvenā bibliotēka paver ceļu iedzīvotāju iespējām piekļūt informācijai”;
- esošo pakalpojumu pilnveidošana un jaunu bibliotēkas pakalpojumu piedāvāšana iedzīvotājiem;
- dalība projektos (VKKF, EDIC);
- lasīšanas veicināšanas pasākumu organizēšana;
- kultūras un izklaides pasākumu, konkursu organizēšana;
- bibliotekāro darbinieku profesionālās pilnveidošanas veicināšana;
- bibliotēkas materiāli tehniskā stāvokļa uzlabošana.
- Attālināta darba procesa ieviešana bibliotēkas ikdienā
- Krājuma inventarizācija
- Darbs pie bibliotēkas tīmekļa vietnes pilnveidošanas

Bibliotēkas darbības teritoriālais un institucionālais raksturojums

Preiļu GB ir Preiļu novada domes kultūras, izglītības un informācijas iestāde, kura veic kultūras mantojuma — iespaidarbu, elektronisko izdevumu, rokrakstu un citu dokumentu uzkrāšanu, sistematizēšanu, katalogizēšanu, bibliografēšanu un saglabāšanu, kā arī nodrošina tajā esošās informācijas publisku pieejamību un tās izmantošanu.

Preiļu GB mērķis — ģimenes orientēta brīvpieejama, demokrātiska bibliotēka, kas:

- nodrošina brīvu plašas informācijas pieejamību,
- sekmē mūžizglītības iespējas un kultūrvēsturiskā mantojuma apzināšanu un popularizēšanu,
- iesaistās daudzveidīgās lasīšanas programmās,
- piedāvā plašu kultūras pasākumu klāstu, kļūstot par vietējās sabiedrības nozīmīgu izglītības, kultūras un atpūtas centru.

Preiļu GB ir novada un reģiona lielākā bibliotēka, atrodas Preiļu pilsētas centrā. Pēc Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (PLMP) datiem uz 2021. gada 1. janvāri Preiļu reģionā ir deklarēti **19438** iedzīvotāji, no tiem **9528** Preiļu novadā (no tiem Preiļu pilsētā **6528**), **3291** Aglonas novadā, **4778** Riebiņu novadā un **1841** Vārkavas novadā. Pārskata periodā iedzīvotāju skaits Preiļu reģionā samazinājies par 385 personām.

Bibliotēka ir Preiļu novada domes izveidota iestāde, kas veic arī reģiona galvenās bibliotēkas funkcijas Aglonas novada, Preiļu novada, Riebiņu novada un Vārkavas novada pašvaldību 24 bibliotēkām, kura, pamatojoties uz Preiļu novada domes un Aglonas novada domes, Riebiņu novada domes un Vārkavas novada domes savstarpējo vienošanos, koordinē novadu pašvaldību publisko bibliotēku darbu, sniedz metodisko un konsultatīvo palīdzību. Reģiona bibliotēkas funkciju veikšana tiek finansēta no Aglonas novada domes, Preiļu novada domes, Riebiņu novada domes un Vārkavas novada domes līdzekļiem.

Bibliotēka metodisko un konsultatīvo palīdzību sniedz arī Preiļu reģiona 13 izglītības iestāžu bibliotēku vadītājiem un darbiniekiem.

Informācija par padotībā esošajām iestādēm

Bibliotēkas struktūra tiek noteikta, lai nodrošinātu vienotu bibliotēku informācijas tīklu novada administratīvās teritorijas robežās un pakalpojumu sniegšanu iedzīvotājiem novada teritoriālās vienībās, pamatojoties uz bibliotēku vienoto fondu, bibliogrāfisko aparātu un vienotu iespieddarbu un citu dokumentu apstrādi. Bibliotēkas struktūrvienībā ietilpst sešas Preiļu novada publiskās bibliotēkas:

- Aizkalnes pagasta bibliotēka,
- Līču pagasta bibliotēka,
- Pelēču pagasta bibliotēka,
- Pelēču pagasta Ārdavas bibliotēka,
- Saunas pagasta bibliotēka,
- Saunas pagasta Smelteru bibliotēka.

Preiļu GB struktūrā iekļautās bibliotēkas ir patstāvīgas struktūrvienības, kas darbojas saskaņā ar bibliotēkas vadītāja apstiprinātu Nolikumu, to darbu nodrošina un vada struktūrvienības vadītājs. Skatīt pielikumu Nr.1. ([Bibliotēkas organizatoriskā struktūras shēma](#)).

1.2. Izmaiņas bibliotēkas darbībā pārskata periodā

Pārskata periodā, pielāgojoties Covid-19 pandēmijas ierobežojumiem, bibliotēkā vairākas reizes tika mainīts gan darba laiks, gan apkalpošanas noteikumi. Bija vairāki periodi, kad bibliotēkas telpas apmeklētājiem bija slēgtas, bet, lielākoties, bibliotēkas telpas apmeklētājiem bija pieejamas tikai izdevumu apmaiņai. Kopš 2020.gada marta bibliotēka, uz Covid-19 ierobežojumu periodu, nestrādā sestdienās, jo darba dienās ir nepieciešams lielāks darbinieku skaits, lai nodrošinātu grāmatu apstrādi karantīnas zonā un sekotu līdzī lasītāju plūsmai telpās.

1.3. Pārskata periodā paveiktais no bibliotēkas stratēģijā (attīstības plānā) definētajiem virzieniem un uzdevumiem

Novadpētniecības darbs:

- tika strādāts pie novadpētniecības materiālu apkopošanas, turpināts darbs pie novadpētniecības dokumentu vākšanas, sistematizēšanas, kā arī elektroniskās datubāzes un novadnieku enciklopēdijas papildināšanas;
- 2020.gadā tika sagatavoti un pievienoti 3 jauni e – resursi: “Moskvas vecticībnieku lūgšanu nams”, “Preiļu luterāņu baznīca” un “Priekuļu pamatskola”. Informācijpratība un mūžizglītība:
- tika strādāts pie tā, lai sabiedrībā veicinātu interesi par grāmatām. Tika organizēti lasītveicināšanas un informācijpratības uzlabošanas pasākumi gan bērniem un jauniešiem, gan pieaugušajiem.

Informācijas resursus popularizējošie pasākumi (izstādes, tikšanās, lekcijas, tematiskie pasākumi u.tml.):

- pārskata periodā izglītojošo un tematisko pasākumu skaits ir krietni sarucis, taču periodā, kad pulcēšanās klātienē bija atļauta, tika domāts par pasākumiem, kas atbilstu dažādām interesēm un gaumēm, kā arī piedāvātas kvalitatīvas un saturīgas brīvā laika pavadīšanas iespējas dažāda vecuma cilvēkiem. Īpaša uzmanība tika pievērsta visai ģimenei paredzētām aktivitātēm, turpinājām darbu pie ģimenes digitālo aktivitāšu centra labiekārtošanas.

Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas:

- Arī 2020. gadā tika pilnveidots klientu apkalpošanas serviss. Ģimenes digitālo aktivitāšu centram tika iegādāti divi stacionārie datori, lai uzlabotu Kinect spēles un interaktīvā velosipēda veiktspēju, iegādāts A3 skeneris, atbalstot bibliotēkas apmeklētāju ieteikumu iegādāti seši LEGO WeDo konstruktori.
- Iegādāti divi datori un 4 WEB kameras darbiniekam.

Personāls. Metodiskais un konsultatīvais darbs:

- darbiniekiem tika nodrošināta iespēja apmeklēt kvalifikācijas paaugstināšanas kursus un seminārus;
- Preiļu GB organizēja kvalifikācijas paaugstināšanas seminārus saviem darbiniekiem un pagastu bibliotekāriem.

1.4. Darbs ilgtspējīgas attīstības mērķu jomā

Domājot par rīcību klimata jomā 30.janvārī Preiļu GB sadarbībā ar EDIC Austrumlatgalē rīkoja pasākumu "Domā par rītdienu jau šodien" kurā dalībnieki tika iepazīstināti ar bezatkritumu jeb zero-waste / less waste kustības darbību, zaļa un ilgtspējīga dzīvesveida praktizēšanu ikdienā, atkritumu šķirošanas procesa integrēšanu mājāsaimniecībā. Atzinīgi tika novērtēta pasākuma radošā darbnīca "Bišu vaska drāniņas pagatavošana".

2020.gada 9.oktobrī Preiļu Galvenās bibliotēkas vadītāja piedalījās Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB), UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas un Latvijas Bibliotekāru biedrības (LBB) organizētajā Latgales reģionālajā seminārā "Bibliotēkas un sabiedrības ilgtspējīga attīstība: mēs būvējam šo pasauli paši" ar prezentāciju "Rītdienu veido šodienas zināšanas, pieredze un prakse".

23.oktobrī, klātienē notika lekcija "Klimata mainības ietekme uz cilvēka veselību" nelielai interesentu grupai, kuras dalībnieki tika iepazīstināti ar faktoriem, kas ietekmē hronisku slimību rašanos un attīstību, pārtikas un ūdens pieejamības izmaiņām klimata pārmaiņu ietekmē, u.c.

1.5. Bibliotēkas akreditācija

Bibliotēkas akreditācija pārskata periodā nav notikusi.

2. FINANSIĀLAIS NODROŠINĀJUMS

Preiļu GB ir Preiļu novada domes pašvaldības iestāde, tāpēc bibliotēkas pamatbudžetu veido domes piešķirtais finansējums.

Tabula "Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums"

	2018	2019	2020
KOPĀ (EUR):	288 672	296 097	266805
Pašvaldības finansējums	237 590	249 578	265621
Citi ieņēmumi:	51 082	46 519	1184
<i>t. sk. maksas pakalpojumi</i>	1132	1381	584
<i>t. sk. ziedojumi un dāvinājumi</i>	0	50	0
<i>t. sk. VKKF finansējums</i>	2035	1960	600
<i>t. sk. citi piešķirumi</i>	47 915	43 128	0

Tabula "Bibliotēkas izdevumi"

	2018	2019	2020
Izdevumi kopā (EUR)	288 672	296 097	266805
<i>t.sk. darbinieku atalgojums (bruto)</i>	136 287	134 660	193 387
<i>t.sk. krājuma komplektēšana</i>	11 724	15 138	15 602
<i>t.sk. pārējie izdevumi</i>	140 661	146 299	57816

Finansiālais nodrošinājums 2021. gadā atbilda bibliotēkas pamatuzdevumu un pamatfunkciju nodrošināšanai un veikšanai.

Reģiona bibliotēkas funkciju veikšana tika finansēta no Aglonas, Riebiņu un Vārkavas novada domes līdzekļiem, kopā sastādot 4360 EUR. Šis finansējums ļauj nodrošināt pamatpakalpojumu veikšanu novadu bibliotēkās.

Pārskata periodā pašvaldības piešķirtais finansējums ir lielāks. Piešķirtais finansējums paaugstināts lielākoties, reaģējot uz kopējām izmaiņām valstī (nodokļu politika, energoresursi u.tml.), kā arī nedaudz palielinot darbinieku algas. Bibliotēkas attīstību un izmaiņas bibliotēkas pakalpojumu piedāvājumā pārskata periodā ietekmēja arī dalība EDIC Austrumlatgalē projektā, kur saņemts liels atbalsts pasākumu organizēšanai (EUR 1500,00 pasākumu organizēšanai un EUR 1125,00 bibliotēkas 90 gadu jubilejas izdevuma "Preiļu Galvenā bibliotēka paver ceļu iedzīvotāju iespējām piekļūt informācijai" izdošanai). EDIC Austrumlatgalē projektā iegūtie līdzekļi neparādās ieņēmumu un izdevumu sadaļā, jo visus rēķinus projekta realizācijas gaitā apmaksāja Rēzeknes novada pašvaldība, kas ir projekta vadošais partneris.

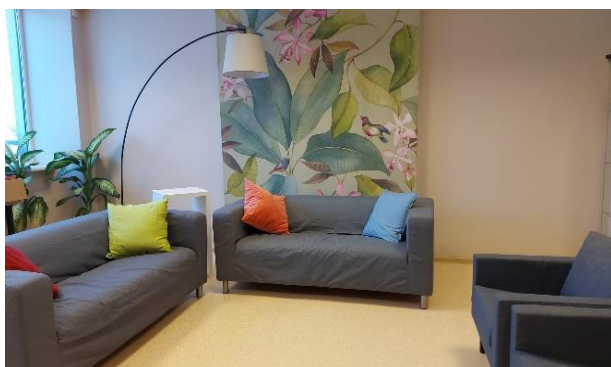
Lai nodrošinātu kvalitatīvāku, interesantāku pakalpojumu piedāvājumu bibliotēkā, tiek piesaistīti papildus līdzekļi, piedaloties gan vietējos, gan pārrobežu projektos. Par projektu finansējumu skatīt: [9. PROJEKTI](#).

3. BIBLIOTĒKAS MATERIĀLĀ UN TEHNISKĀ STĀVOKĻA VĒRTĒJUMS

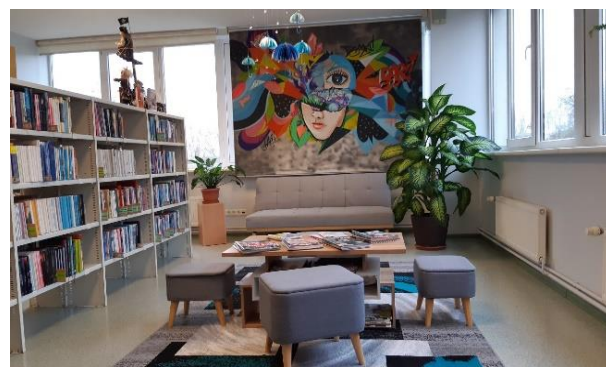
3.1. Veiktie un plānotie telpu un ēku rekonstrukcijas projekti un remontdarbi

Bibliotēka atrodas pašvaldībai piederošā 2006. gadā renovētā ēkā (ēka būvēta 1979. gadā). Bibliotēkas kopējā platība — 1999 m², no kuriem bibliotēkas lietotāju apkalpošanai ir atvēlēti 1374 m², kuros izvietotas 90 lasītāju darba vietas. Bibliotēkas 1. stāvā izvietotā krātuve aizņem 40 m², bet pārējās tehniskās telpas — 585 m². Telpu tehniskais stāvoklis labs. Iestādē darbojas lifts, līdz ar to bibliotēkas pakalpojumi pieejami ikvienam, t.sk. cilvēkiem ar kustību traucējumiem, māmiņām ar bērniem ratiņos.

Pārskata periodā rekonstrukcijas darbi un lielāki remontdarbi bibliotēkā netika veikti, bet trīs telpās (2. stāva klusajā lasītavā, nozaru literatūras abonementā un bērnu literatūras nodaļā) tika veikti interjera uzlabošanas darbi. 2.stāva klusā lasītava aprīkota ar atpūtas dīvānu, galdu. Savukārt 2.stāva nozaru literatūras abonementā iekārtotais atpūtas stūrītis tika papildināts ar jauniem, zemiem plauktiņiem, kuri veic arī žurnālgalda funkcijas. Bērnu literatūras nodaļā 2019.g. iekārtotais jauniešu stūrītis tika papildināts ar mākslinieciskiem elementiem.

2.stāva lasītava

Jauniešu stūrītis BLN

3.2. Telpu paplašināšana vai bibliotēku pārvietošana uz citām telpām

2020. gadā bibliotēkā telpu paplašināšana vai bibliotēkas pārvietošana uz citām telpām netika veikta, jo pēc 2006. gadā veiktajiem apjomīgajiem renovācijas darbiem, tas nav nepieciešams.

3.3. Jaunu ēku būvniecība

2020. gadā jaunu ēku būvniecība netika veikta, jo pēc 2006. gadā veiktajiem apjomīgajiem renovācijas darbiem tas nav nepieciešams.

3.4. Iekārtas, aprīkojums

Tabula "Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums"

	Darbiniekiem (skaits)	Lietotājiem (skaits)	Vērtējums (teicams/labs/ apmierinošs/neapmierinošs)	Piezīmes
Datori	15	46	Darbiniekiem — labs; Apmeklētājiem — apmierinošs.	Nomainīti datori 2 darbiniekiem. Iegādāti divi datori Ģimenes digitālo aktivitāšu centram, lai nodrošinātu stabilāku atbalsta platformu spēlēm un interaktīvajam velosipēdam
Multifunkcionālās iekārtas		6	labs	3 melnbaltās multifunkcionālās iekārtas (2006. gada, bet strādā ļoti labi) un trīs krāsainās multifunkcionālās iekārtas (2013., 2017. un 2019.gads)
Printeri	2	-	1 labs 1 teicams	2014. gads 2018. gads
Skeneri	2	1	2 apmierinoši 1 teicams	2021.gadā iegādāts A3 skeneris
Citas iekārtas:				
Specializētā datortehnika cilvēkiem ar redzes traucējumiem	-	1	apmierinošs	
E-grāmatu lasītāji	-	2	labs	2015. gads
Planšetdatori	-	4	apmierinošs	2015. gads
Interaktīvā tāfele		2	1 apmierinošs 1 teicams	2019. gadā nopirkta jauna interaktīvā tāfele. Darbojas arī otra interaktīvā tāfele, kurai 2018. gadā nopirkts jauns projektoris.
Grāmatu drošības sistēma		1	apmierinošs	Ik pa laikam nojūk drošības vārtu skaitīšanas sistēma, kas kavē iegūt uzticamus datus par apmeklētāju kustību bibliotēkā.
Kases aparāts	1	-	teicams	Iegādāts 2016. gadā

Laminēšanas iekārta A4		1	labs	
Laminēšanas iekārta A3		1	teicams	Iegādāts 2019. gadā
Brošēšanas iekārta		1	labs	

Pēdējo trīs gadu laikā tehnoloģiskā bāze bibliotēkā ir uzlabojusies. Kopš 2007. gada bibliotēkā darbojas reģionālais mācību centrs, kurš aprīkots ar stacionāro un mobilo datorklasi. Pārskata periodā lieti noderēja stacionārajai klasei pārrobežu projekta ietvaros 2018. gadā iegādātie 15 portatīvie datori, jo šādā veidā Preiļu GB darbiniekiem bija vieglāk nodrošināt attālinātā darba iespējas.

Par Preiļu GB budžeta līdzekļiem pārskata periodā iegādāti seši *LEGO WeDo* konstruktori, iegādāti divi stacionārie datori Ģimenes digitālo aktivitāšu centram (Kinect spēlēm un velosipēdam), nopirkts A3 skeneris novadpētniecības materiālu skenēšanai, nomainīti datori diviem darbiniekiem.

Pārskata periodā Preiļu GB tika modernizēta atpūtas zona jauniešiem, kur grafiiti stilā tika noformēta loga žalūzija un atsvaidzināts sienu krāsojums.

Nākotnes ieceres:

- turpināt informācijas un komunikācijas tehnoloģiju modernizāciju;
- Preiļu GB BLN tīmekļa vietnes modernizācija;
- Preiļu GB regulāra apkārtnes labiekārtošana, pilnveidošana un uzturēšana.

3.5. Problēmas un to risinājumi materiālā un tehniskā stāvokļa jomā

Pašvaldības ierobežotais finansējums datortehnikas u. c. tehnisko iekārtu atjaunošanai, bibliotēkas telpu/zonu pilnveidošanai ir nepietiekošs. Lai risinātu šo problēmu, bibliotēkai jāmeģina iesaistīties projektos, lai iegūtu papildus finansējumu materiāltehniskā nodrošinājuma uzlabošanai.

4. PERSONĀLS

4.1. Personāla raksturojums

Preiļu GB strādā 20 darbinieki, no tiem 15 bibliotekārie darbinieki un pieci tehniskie darbinieki. No kopējā bibliotekāro darbinieku skaita astoņiem darbiniekiem ir profesionālā izglītība (trīs ar maģistra grādu, viens ar bakalaura grādu un četri ar vidējo speciālo izglītību). Pārējiem septiņiem bibliotekārajiem darbiniekiem izglītība ir citās jomās (divi ar pedagoga maģistra grādu, trīs ar pedagoga bakalaura grādu, viens ar profesionālo vidējo izglītību un viens ar koledžas izglītību).

Decembra nogalē notika izmaiņas Bērnu literatūras nodaļas darbinieku sastāvā, jo pelnītā atpūtā devās ilggadējā BLN vadītāja Vilhelmīne Jakimova. Notika iekšējā darbinieku rotācija un uz BLN vadītājas amatu tika izvirzīta Solvita Erta, kura pirms tam ieņēma BLN galvenās bibliotekāres amatu un labi pārzina BLN darba specifiku.

4.2. Apbalvojumi un pateicības

Atzinības raksti:

- Kultūras ministrijas Atzinības raksts Preiļu Galvenās bibliotēkas bērnu literatūras nodaļas vadītājai **Vilhelmīnei Jakimovai** par nozīmīgu un ilggadēju ieguldījumu Preiļu Galvenās bibliotēkas attīstībā, lasītprasmes veicināšanā bērniem un jauniešiem, stāstniecības tradīciju popularizēšanā Latvijā un nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanā. Atzinības raksts tika pasniegts 2021.gada 24.februārī, bet, tā kā Vilhelmīnes Jakimovas pēdējā darba diena bija 2020.gada 29.decembrī, tad nolēmām faktu par šo apbalvojumu minēt 2020.gada atskaitē.

Pateicības:

- Ziemeļvalstu Ministru padomes biroja un Latvijas Nacionālās bibliotēkas pateicība Preiļu Galvenajai bibliotēkai par piedalīšanos Ziemeļvalstu Literatūras nedēļas 2020 norisēs.
- Latvijas Nacionālās bibliotēkas pateicība Preiļu Galvenajai bibliotēkai par izcilu prasmi iesaistīt ģimenes kopīgā lasīšanā un diskusijās par grāmatām projekta “Bērnu, Jauniešu un Vecāku žūrija” ietvaros.
- Preiļu novada domes pateicība Vilhelmīnei Jakimovai par iniciatīvas bagātu un ilggadēju darbu Preiļu Galvenajā bibliotēkā, personīgu, radošu ieguldījumu kultūrvides uzlabošanā un pedagoģiskajā darbā. Arī šī pateicība tika pasniegta 2021.gada 24.februārī.

4.3. Finansējums personāla attīstībai

Sastādot ikgadējo budžetu, katram darbiniekam tiek ielānoti līdzekļi profesionālajai pilnveidei, savu kompetenču paaugstināšanai. Pārskata periodā no pašvaldības budžeta šim mērķim izlietotā summa ir ļoti maza - 314 EUR, no tiem 36 EUR komandējuma izdevumi (dienas nauda un ceļa izdevumi), autoratlīdzība lektoriem un semināru, kursu, apmācību dalības maksa — 278 EUR. Jāņem vērā tas, ka 2020.gadā pandēmija ietekmēja kursu piedāvājumu klātienē, tāpēc arī darbinieki mazāk apmeklēja maksas kursus un izmantoja iespēju

profesionālās zināšanas papildināt attālināti un bez dalības maksas. Pārskata periodā darbinieku izglītībai tika novirzīti arī EDIC Austrumlatgalē projekta līdzekļi 1105 EUR apmērā, noorganizējot Aglonas, Preiļu, Riebiņu un Vārkavas novada pagastu bibliotēku darbiniekiem praktisku SIA "Izglītības un attīstības centrs „EGO” lekciju "Sadarbība un komandas darbs informatīvajā telpā" un Betijas Līdumas, supervizores, personīgās un profesionālās izaugsmes treneres-kouča lekcija un praktiskā nodarbība Preiļu Galvenās bibliotēkas darbiniekiem.

Arī 2020. gadā uz bibliotēku tika aicināti lektori, tā nodrošinot iespēju lielākam bibliotekāru skaitam pilnveidoties. Skatīt 3. pielikumu ["Preiļu Galvenās bibliotēkas darbinieku apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi"](#).

4.4. Problēmas un to risinājumi personāla jomā

Pārskata periodā lielākais izaicinājums bija darba organizēšana kombinējot attālināto darbu un darbu klātienē. Nācās mācīties savādāk plānot savu darba ikdienu, uzticēties darbiniekiem un attālinātā darba specifikai, pielāgoties tiem darbiniekiem, kuriem mainījās darba režīms sakarā ar to, ka mājās ir bērni, kuriem ir karantīnas režīms vai mācības attālināti.

Iespējamā tuvāko gadu problēma — četru profesionālu, kompetentu darbinieku tuvošanās pensijas sliekšnim. Grūtības sagādās jaunu darbinieku piesaiste ar atbilstošu izglītību. Risinājums — konkurētspējīgs atalgojums jaunajiem speciālistiem.

5. PAKALPOJUMU PIEDĀVĀJUMS UN PIEEJAMĪBA

5.1. Galvenie rādītāji

Viens no Preiļu GB galvenajiem uzdevumiem ir kvalitatīvu un daudzveidīgu pakalpojumu sniegšana ikvienai bibliotēkas lietotāju grupai. Cenšamies apkalpot arī tādas lietotāju grupas, kuras pašas nevar apmeklēt bibliotēku klātienē.

Covid-19 radītie apstākļi lika bibliotekāriem darboties citādāk, būt kreatīvākiem, interesantākiem un aktīvāk piedāvāt bibliotēkas iespējas un pakalpojumus attālināti.

Preiļu GB pakalpojumu pieejamība lietotājiem tiek nodrošināta sešas dienas nedēļā. Bibliotēka pirmdienās strādā no plkst. 9:00 līdz 19:00, pārējās darba dienās no plkst. 9:00 līdz 18:00 un sestdienās no plkst. 10:00 līdz 15:00. Covid-19 krīzes apstākļos bibliotēkas darba laiks samazinājās – no jūnija līdz gada beigām bibliotēkas pakalpojumi nebija pieejami sestdienās. No 13.marta līdz 12. maijam bibliotēka bija slēgta klātienē apmeklējumiem. Šajā laikā bibliotēkā pieejamos izdevumus, akūtas nepieciešamības gadījumā, lietotāji varēja saņemt iepriekš piesakot, rezervējot. Savukārt konsultācijas un uzziņas tika sniegtas attālināti. Laika posmā no 21.decembra līdz 2021.g. 11.janvārim bibliotēka lietotājiem bija slēgta – izdevumu izsniegšana un saņemšana netika nodrošināta. Bibliotēka strādāja tikai uz attālinātajiem pakalpojumiem, uzziņām un konsultācijām.

2020.gads bija sarežģīts sakarā ar Covid-19 pandēmiju un ar to saistītiem ierobežojumiem. Nācās meklēt jaunas darba metodes, ievērot drošības pasākumus, bet tajā pašā laikā būt pieejamiem iedzīvotājiem. Preiļu GB ārkārtas situācijā centās iedzīvotājiem pakalpojumus nodrošināt klātienē. Tika izstrādāti ierobežojumu noteikumi, izdomāta apkalpošanas sistēma klātienē. Lietotāju saņemtās grāmatas tika ievietotas uz nedēļu karantīnā. Vairākums bibliotēkas lasītāju bija pretimnākoši un atbildīgi, apmeklējuma laikā lietoja sejas maskas un roku dezinfekcijas līdzekļus, izturējās ar sapratni pret ierobežojumiem.

Bibliotēkas pakalpojumu pieejamību attālinātiem lietotājiem nodrošina bibliotēkas tīmekļa vietne <http://www.preilubiblioteka.lv/>. Tajā lietotāji var izmantot kopkatalogu, datubāzes un iepazīties ar bibliotēkā pieejamajiem pakalpojumiem. Aktuālā informācija par bibliotēkas piedāvātajiem pasākumiem, izstādēm, konkursiem u. c. aktivitātēm tiek publicēta arī sociālajos tīklos *Draugiem* (<http://www.draugiem.lv/preilubiblioteka/>), *twitter* (<https://twitter.com/PreiluGB>) un *Facebook* (<https://www.facebook.com/preilubiblioteka>).

Tabula "Bibliotēkas pamatrādītāji"

	2018	2019	2020	% salīdz. ar iepr. gadu
Lietotāju skaits	2845	2763	2162	- 21,75
<i>t. sk. bērni</i>	1246	964	733	- 23,96
Fiziskais apmeklējums	50 802	48 488	15 539	- 67,95
<i>t. sk. bērni</i>	17 704	16 750	4 356	- 73,99
Virtuālais apmeklējums (bez sociālajiem tīkliem)	16 326	14 228	19 846	+ 39,49
Izsniegums kopā	73 473	71 303	44 217	- 37,99
<i>t. sk. grāmatas</i>	38 971	38 239	34 236	- 10,47

<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	33 378	31 841	9922	- 68,84
<i>t. sk. bērni</i>	14 725	10 909	8364	- 23,33
Lietotāji % no iedzīvotāju skaita apkalpes zonā	42	42	33	- 9
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	116	92	69	-23
Iedzīvotāju skaits (Preiļu pilsēta)	6722	6618	6528	-1,36
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	1073	1048	1056	+0,76

Bibliotēkas pamatrādītāji pārskata periodā ir būtiski samazinājušies. To ietekmējuši vairāki faktori. Viennozīmīgi Covid-19 pandēmija ir ļoti būtisks faktors, kas lika iedzīvotājiem izvērtēt vai apmeklēt bibliotēku pandēmijas laikā. Tāpat arī bibliotēkai tika samazināts darba laiks un pat dažas nedēļas tā bija slēgta.

2020. gadā Preiļu GB elektroniskajā lasītāju datubāzē BIS ALISE reģistrēti 2162 bibliotēkas lietotāji. Salīdzinot ar 2019. gadu, reģistrēto lietotāju skaits ir samazinājies par 601 lietotāju. Tie ir bibliotēkā oficiāli reģistrētie lietotāji, taču ir arī tādi bibliotēkas apmeklētāji, kuri izmanto bibliotēkas pakalpojumus, bet netiek reģistrēti kā bibliotēkas lietotāji. Piemēram, tūristi, kas pilsētā iegriežas tikai uz dažām stundām (un bibliotēkā apskata savu e-pastu), maksas pakalpojumu izmantotāji (visbiežāk — dokumentu kopēšana). Tādi apmeklētāji, kuri elektroniskajā lasītāju datubāzē BIS ALISE atzīmēti kā „nepazīstamie”, pārskata periodā bija 1258, kas ir par 1736 mazāk nekā 2019.g.

2020. gadā bibliotēkas fiziskais apmeklējums ir 15 539, no tiem 10 883 pieaugušie, 4656 bērni un jaunieši līdz vecumā 18 gadiem. Kopējais apmeklējums ir samazinājies — salīdzinājumā ar 2019. gadu - tas ir mazāks par 2314. Bibliotēkas fizisko apmeklējumu pārskata periodā sastāda bibliotēkas apmeklējums (kas tiek uzskaitīts automatizēti, izmantojot elektronisko drošības vārtu apmeklētāju skaitītāju) un ārpus bibliotēkas organizēto pasākumu apmeklētāju skaits (2020. gadā — 786). Vidējo bibliotēkas fizisko apmeklējumu skaitu (Bērnu literatūras nodaļa un pieaugušo nodaļa kopā) nevar objektīvi izrēķināt, jo ļoti bieži mainījās apkalpošanas noteikumi, bibliotēkas pieejamība lasītājiem.

Preiļu GB kā pakalpojumu sniedzējs, aktīvi izmanto virtuālo vidi, reklamējot un informējot iedzīvotājus par bibliotēkas pakalpojumiem, pasākumiem, izstādēm un par citu aktuālu informāciju.

Kopumā 2020. gadā bibliotēkas tīmekļa vietnes apmeklējums bija 19846 reizes. Sociālo tīklu apmeklējums 2020. gadā bija 81 567 reizes. Analizējot darbu virtuālajā telpā, jāatzīmē, ka sociālajos tīklos ievietotās informācijas apjoms un kvalitāte ar katru gadu palielinās. Sekotāju skaits Preiļu GB sociālajām vietnēm, salīdzinot ar 2019. gadu, ir palielinājies par 1127 personām (*draugiem.lv* lapai 2019. gadā bija 950 sekotāji, bet 2020. gada nogalē 948 sekotāji; *Facebook* vietnē bibliotēkas lapai 2019. gadā bija 900 sekotāji, 2020. gada nogalē 981 sekotāji; *Twitter* 2019. gadā bija 339 sekotāji, bet 2020. gadā 380 sekotāji, savukārt *Instagram* kontam 2019. gadā bija 22 sekotāji, bet 2020. gadā 29 sekotāji). Tas nozīmē, ka interese par šo pakalpojumu aug un par šo pakalpojumu cilvēki interesējas.

Joprojām aktīvi pārskata periodā tika izmantoti datori. 2020. gadā pie datoriem tika reģistrēti 527 datorlietotāji pieaugušo apkalpošanas nodaļā un 76 datorlietotāji,

datorapmeklējums - 2311 pieaugušo literatūras nodaļā un BLN - 274. Tas nozīmē, ka vidēji dienā bibliotēkas datorus izmantoja 15 apmeklētāji.

Ar katru gadu aizvien labāki kļūst interneta sniedzēju pakalpojumi ārpus pilsētas. Daudziem iedzīvotājiem mājās ir gan dators, gan interneta pieslēgums, gan viedtālruni ar daudzām iespējām. Taču neskatoties uz to, Covid-19 pandēmijas laiks parādīja to, cik ir būtiski, lai pilsētā tiktu nodrošināta brīva piekļuve datoram, internetam, skenēšanas pakalpojumiem, kopēšanai un izdrukai. Atsevišķai iedzīvotāju grupai bibliotēka ir vienīgā uzticamā vieta, kur var veikt internetmaksājumus, kopēšanu un izdruku.

Bieži vien bibliotēkā apmeklētāji, it sevišķi bērni un jaunieši, izmanto tikai bibliotēkā vai pie bibliotēkas pieejamos *Wi-Fi* pakalpojumus, lietojot savus viedos telefonus. Visus *Wi-Fi* pakalpojuma izmantotājus, protams, nevar identificēt, taču, 2020.gadā darbinieki ir atzīmējuši *Wi-Fi* apmeklējumu tiem 113 bibliotēkas apmeklētājiem, kuri ir informējuši par to bibliotēkas darbiniekus.

2. pielikumā ([Bibliotēkas apmeklētāju statistikas grafiskais attēlojums](#)) grafiski attēlots Preiļu GB apmeklējums pa nodaļām, lasītāju sastāvs pēc nodarbošanās.

Literatūras izsniegums 2020. gadā ir 38 897 eksemplāri. Salīdzinot ar iepriekšējo pārskata periodu, izsniegums ir samazinājies gan grāmatām, gan periodiskajiem izdevumiem. Detalizētāku periodikas izsnieguma analīzi skatīt nodaļā 5.2. Analizējot literatūras izsniegumu pa valodām, atklājas, ka 79 % lietotāju lasa latviešu valodā, 20 % lasa krievu valodā un 1 % svešvalodās.

Lasītāju apkalpošanai tiek izmantotas elektroniskās lietoju kartes. Elektroniskā bibliotēkas lietotāja karte (e-karte) joprojām tiek izgatavota uz vietas bibliotēkā pēc pašu izstrādāta šablona. E-karte ļauj ātri un precīzi atrast lasītāju bibliotēkas lietotāju datu bāzē, bet ieviestā čeku izdruka saņem precīzu informāciju par lasītājam izsniegtajiem dokumentiem. Bibliotekāro procesu automatizācija ir ļāvusi uzlabot bibliotēkas pakalpojumu pieejamību, kvalitāti un operativitāti.

5.2. Pakalpojumu attīstība, jauninājumi — kopaina, piemēri, vērtējums

Daiļliteratūras abonements

Pārskata periodā bija 19239 daiļliteratūras izsniegumi, no tiem 3789 oriģinālliteratūras izsniegumi, kas ir par 216 vairāk nekā iepriekšējā gadā.

Pārskata periodā Preiļu GB darbinieki aicināja iedzīvotājus vairāk pievērsties lasīšanas procesam. Lasīšanas popularizēšanai tika izmantotas vairākas metodes, gan piedāvājot izmantot bibliotēkas krājumu, gan e-grāmatas 3td.lv, gan elektroniskās publikācijas interneta resursos, gan klausīties aktieru lasījumus.

Pieaugušo auditorijai, VKKF atbalstītā projekta “Sarunu cikls: Rakstītājs – lasītājs – bibliotēka” 2. kārtas ietvaros notika divas tikšanās ar latviešu literātiem: Luru Vinogradovu, Svetlanu Ambergu. Ar nožēlu jāatzīst, ka interese par tikšanos ar autoriem pieaugušo auditorijā ļoti samazinās. Ir krietni jāpiepūlas, lai klātienē atrastos vismaz 10 cilvēki, kuri vēlētos sarunāties vai vismaz piedalīties tikšanās reizē ar autoriem.

2020. gada oriģinālliteratūras lasītāko grāmatu TOP saraksta augšgalā ir Daces Judinas romāni “Dēls” un “Cietāks par dimantu”, Daces Rukšanes “Krieva āda”, Karīnas Račko “Sasietā”, Gunāra Janovska “Pilsēta pie upes”.

Ārzemju daiļliteratūras TOP: Korija Džeina “Neskaties uz mani”, Bergstrands Mīkaels “Skaistākās rokas Deli”, Maiklīdess Alekss “Klusējošā paciente”, Railija Lūsinda “Eņģeļu koks”, Lolere Liza “Nemosties”.

Daiļliteratūras TOP krievu valodā: Устиннова Татьяна “Настоящее”, Астахов Павел “Инвестор”, Самаров Сергей “Инструктор по убийству”, Полякова Татьяна “Голос, зовущий в ночи”, Шарапов Валерий “Самый страшный след”.

Pārskata periodā tika secināts, ka Preiļu GB lasītājiem lielāka interese ir par detektīviem.

Par daiļliteratūras krājuma popularizēšanas pasākumiem lasīt 6.7. nodaļā.

Nozaru literatūras abonements

Nozaru literatūra ieņem nozīmīgu vietu bibliotēkas krājumā. Bibliotēkas uzdevumā ietilpst piedāvāt un nodrošināt kvalitatīvu nozaru literatūru, konkurētspējīgu informāciju, lai spētu veicināt mūžizglītību un paaugstināt iedzīvotāju dzīves kvalitāti.

Analizējot nozaru literatūras izsniegumu pārskata periodā, kurš ir 19 650, jāsecina, ka tas salīdzinājumā ar 2019.g. ir palielinājies par 6 797.

Visvairāk pieprasīta ir sociālo zinātņu literatūra (4425 izsniegumi), vispārējā literatūra (2902 izsniegumi), medicīna (1665), tehniskā literatūra (1506).

Preiļu GB nozaru literatūras krājums veiksmīgi tika papildināts ar jauniem iespieddarbiem. Lielāka uzmanība pievērsta nozaru literatūrai krievu un citās svešvalodās. Papildināts daiļliteratūras krājums svešvalodās. Jauno grāmatu ienākšana regulāri tika reklamēta sociālajos tīklos. Reizi ceturksnī tika apkopota informācija par lasītāko nozaru literatūru un par to pastāstīts sociālajos tīklos.

Pārskata periodā lasītākās nozaru grāmatas bija: Obama Mišela “Izaugt”, Svence Guna “Attīstības psiholoģija”, Uģis Kuģis “Pāris”, Lapsa Lato “Viltvārdis”, Puriņš Artis “Ieskaties sevī dziļāk”.

Par nozaru literatūras krājuma popularizēšanas pasākumiem lasīt 6.7. nodaļā.

Lasītavas

Preiļu GB ir izveidotas divas lasītavas ar mērķi kvalitatīvāk un efektīvāk piedāvāt, nodrošināt iestādē pieejamos pakalpojumus bibliotēkas apmeklētājiem.

Bibliotēkā pieejamās lasītavas:

- pieaugušo periodikas lasītava;
- klusā lasītava.

Pieaugušo periodikas lasītava

Pārskata gadā Preiļu GB pieaugušo literatūras nodaļā bija pieejami 77 nosaukumu periodiskie izdevumi. Abonēti bija 13 nosaukumu laikraksti (11 latviešu valodā, divi krievu valodā) un 64 nosaukumu žurnāli (56 latviešu valodā, 8 krievu valodā, no tiem 5 nosaukumu periodiskie izdevumi tika saņemti kā dāvinājumi).

Preiļu GB prese tiek abonēta Latvijas pasts e-abonēšanas vietnē www.abone.pasts.lv, izmantojot akcijas cenas. Daži laikraksti un žurnāli tiek pasūtīti tieši caur to redakcijām, jo redakciju piedāvātā cena ir izdevīgāka. Pasūtījuma saraksts tiek veidots, vadoties pēc lasītāju vēlmēm, analizējot izsniegumu, preses izdevumu saturisko piedāvājumu, meklējot informāciju

par jauniem periodiskajiem izdevumiem. 2020. gadam tika abonēti pieci jauni izdevumi: “9 vīri”, “Forbes”, “Lilit”, “Una” “Домашний очаг”.

Pārskata gadā iznākušie periodiskie izdevumi lasītājiem brīvpieejā tika piedāvāti tikai līdz marta vidum. Vecāki izdevumi bija pieejami krātuvē un lasītājiem tika izsniegti pēc pieprasījuma. Laikraksti tika izsniegti tikai lasīšanai uz vietas bibliotēkā, bet žurnāli arī uz mājām. Kā iepriekš tika minēts, ievērojot Covid-19 ierobežojumus, bibliotēkā ar marta mēnesi pieeja lasīšanai uz vietas tika slēgta. Līdz ar to ir ļoti zems izsniegums klātienē - lasīšanai uz vietas bibliotēkā.

Periodikas izsniegums uz vietas sasniedza tikai 5320 seriālizdevumu eksemplārus. Bibliotēka lasītājiem piedāvāja iespēju noskenēt un aizsūtīt uz e-pastu viņu interesējošo rakstu.

2020. gadā lasīšanai uz mājām izsniegti 4561 žurnāli, kas ir par 883 izdevumiem vairāk nekā 2019. gadā. Analizējot uzskaites rezultātus, var secināt, ka periodisko izdevumu izsniegumā ir vērojams pieaugums, kas skaidrojams ar Covid-19 izplatību un cilvēku vēlmi brīvo laiku pavadīt lasot žurnālus. Žurnāli lasīšanai uz mājām tika izsniegti izmantojot gan pakalpojumu “Žurnālu izsniegšana lasīšanai uz mājām”, gan pakalpojumu “Nakts abonements” vai “Svētku un izejamo dienu abonements”, kas ļauj uz mājām izsniegt arī pēdējos trīs žurnālu numurus. Covid-19 ierobežojumu laikā, lasītājiem tika dota iespēja jaunākos (pēdējo 3 mēnešu) žurnālus saņemt lasīšanai uz mājām (izsnieguma laiks – 10 dienas).

Analizējot BIS ALISE cirkulācijas datus, atklājās, ka vislielākais izsniegumu skaits joprojām ir žurnālam “Ieva”, tam seko žurnāli “Kas Jauns”, “Privātā Dzīve”, “Praktiskais Latvietis”, “Ievas Stāsti”, “100 labi padomi”, “Ievas Māja”, “Patiesā Dzīve”, “Veselība”, “Ko Ārsti Tev Nestāsta”. Krievu valodā lasošie iedzīvotāji, visbiežāk izvēlējušies žurnālu “Люблю”, “Burdā”, “Азбука Здоровья”. 2020. gadā lasītāji priekšroku devuši ar veselības tēmu saistītiem žurnāliem un sieviešu žurnāliem: “Lilit”, “Pērle”, “Una”. Tādi kvalitatīvi un augstvērtīgi periodiskie izdevumi kā “Domuzīme”, “Rīgas Laiks” lasīšanai uz mājām izsniegti tikai pāris reizes. Kā redzams Preiļu GB lasītājiem interesē noderīgi padomi un iedvesmojoša pieredze mājas un dārza darbos, nopietnas intervijas un sabiedrībā zināmu personu dzīves stāsti.

Analizējot laikrakstu izsnieguma datus lasītavā, redzams, ka vislasītākā ir bijusi “Vietējā Latgales avīze”, tai seko “Latvijas Avīze”, un “Latgales laiks”. No krievu valodā abonētajiem laikrakstiem visbiežāk lasīts laikraksts “Вести Сегодня”.

Pārskata gadā tika pārtraukta laikraksta “Neatkarīgā rīta avīze” izdošana drukātā veidā.

Ar bibliotēkā abonēto periodisko izdevumu sarakstu lasītāji var iepazīties mūsu bibliotēkas interneta vietnē www.preilubiblioteka.lv. Lasītavā ir izvietota informācija par periodisko izdevumu (žurnālu) izsniegšanu lietošanai mājās izmantojot pakalpojumus “Nakts abonements” vai “Svētku un izejamo dienu abonements”, kā arī par krātuvē pieejamajiem periodiskajiem izdevumiem. Lasītāji var saņemt uzziņas par periodikas krājuma saturu, krājuma izmantošanu uz vietas bibliotēkā un izsniegšanu uz mājām.

Preiļu GB lasītājiem ir pieejama Lursoft laikrakstu bibliotēka news.lv

Plānojam, ka 2021.g. nogalē laicīgi būtu jāinformē iedzīvotāji un bibliotēkas lietotāji par to, kādi periodiskie izdevumi kārtējam gadam tiek abonēti. Tādējādi dodot iespēju iedzīvotājiem ietaupīt savus personīgos līdzekļus, izmantojot bibliotēkas periodisko izdevumu piedāvājumu.

Nepieciešams vairāk popularizēt augstvērtīga satura periodiskos izdevumus.

Klusā lasītava

Vajadzība pēc klusās lasītavas ir izskanējusi no bibliotēkas lietotājiem. Šim mērķim ir atvēlēta telpa, kura pakāpeniski tiek labiekārtota. Šogad klusā lasītava ieguva mājīgāku iekārtojumu. Tā tika izmantota nelielu sanāksmju organizēšanai, daļēji videokonferencēs vebināros un apmācībās.

5.3. E-grāmatu bibliotēka

E-grāmatu bibliotēkas pakalpojums lietotājiem pieejams jau otro pārskata gadu pēc kārtas. “3TD e-grāmatu bibliotēka” www.3td.lv atvērta 2019.gada 6.janvārī. Tā radīta ar mērķi pašvaldību publisko bibliotēku reģistrētajiem lasītājiem piedāvāt iespēju bez maksas lasīt e-grāmatas latviešu valodā savā datorā, planšetdatorā vai viedtālrunī ar interneta pieslēgumu. Pakalpojuma pieejamību nodrošina “Kultūras informācijas sistēmu centrs”, bet platformas izstrādātājs un atbalstītājs ir IT uzņēmums “TietoEVRY in Latvia”. Pārskata gada nogalē e-grāmatu bibliotēkā lasītājiem bija pieejams gandrīz pustūkstotis e-grāmatu latviešu valodā, ko sarūpējuši apgādi “Zvaigzne ABC” un “Mansards”, un izdevniecības “Prometejs” un “Latvijas Mediji”.

Pārskata gadā, kad Covid-19 ierobežošanas nolūkos, valstī vairākkārt tika izsludināta ārkārtējā situācija un tās laikā bibliotēkas pakalpojumi lasītājiem klātienē nebija pieejami, piekļuve “3TD bibliotēkai” viedierīcē vai datorā tika nodrošināta ikvienam interesentam. Visa gada garumā notika aktīva informēšana par “3TD e-grāmatu bibliotēkas” pakalpojumu bibliotēkas interneta vietnē un sociālajos tīklos, izvietojot praktisku informāciju par to kā kļūt par “3TD bibliotēkas” lietotāju. Laika periodā, kad lasītājiem radās iespēja bibliotēku apmeklēt klātienē, līdzņemšanai tika piedāvātas informatīvās izdales lapiņas. Konsultācijas par pakalpojuma saņemšanas iespējām tika sniegtas gan telefoniski, gan atbildot uz e-pastā saņemtajām vēstulēm. Tā kā pakalpojums pieejams tikai tiem bibliotēkas lietotājiem, kuriem piešķirti bibliotēkas kopkataloga autorizācijas dati, tika piedāvāts izveidot lietotāja kontu vai to atjaunot. Sevišķi liela lasītāju interese par autorizācijas datu piešķiršanu tika novērota februārī, martā un aprīlī. Bibliotēkas elektroniskā kataloga autorizācijas dati februārī piešķirti 78 (PGB 6) jauniem lietotājiem, martā 74 (PGB 35) jauniem lietotājiem, aprīlī 36 (PGB 20) lietotājiem. Arī decembrī, salīdzinot ar pārējiem gada mēnešiem, bija vērojama lielāka aktivitāte.

Statistikas dati par e-grāmatu bibliotēkas izmantošanu tiek saņemti no KISC. Līdzīgi kā 2019.gadā, statistika par pārskata gadu ir apkopota (atbilstoši ALISEs instancei) tikai par visu Preiļu reģionu kopā (Aglonas, Preiļu, Riebiņu, Vārkavas novads).

Tabula “E-grāmatu bibliotēkas statistikas dati” (Preiļu reģionā)

	E-grāmatu bibliotēkas lasītāju/autorizēto lietotāju skaits	E-grāmatu bibliotēkas izsniegums
2019	88	213
2020	91	619

Uz 31.12.2020 “3TD e-grāmatu bibliotēkā” pavisam kopā ir reģistrējušies 179 Preiļu reģiona lasītāji. 2020.gadā reģistrēts 91 jauns “3TD e-grāmatu bibliotēkas” lietotājs. Izvērtējot apkopotos datus, redzams, ka jauno lietotāju interese par e-grāmatu bibliotēku ir bijusi iepriekšējā gada līmenī. Lasītāju pieauguma ziņā starp visām 34 ALISE instancēm Preiļu

reģions ir ierindojies 23.vietā. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, ievērojami pieaudzis e-grāmatu bibliotēkas izsniegums. Tas nozīmē, ka tie lasītāji, kuri jau lasa e-grāmatas, ir gana čakli.

Lai arī e-grāmatas tiek popularizētas dažādos veidos, pēc KISC sniegtajiem statistikas datiem jāsecina, ka lasītāju interese par šo pakalpojumu mūsu reģionā vēl ir diezgan neliela. Preiļu reģiona un Preiļu GB lasītāji joprojām priekšroku dod grāmatām papīra formātā. Tāpat uzrunātie lasītāji ir teikuši, ka nepatīk lasīt no ekrāna.

3TD e-grāmatu bibliotēkas popularizēšanas pasākumi:

- informatīvās izdales lapiņas
- plakāti
- preses relīzes
- informatīvi raksti sociālajos tīklos
- sarunas ar lietotājiem

2021.g. plānojam veikt lasītāju un Preiļu reģiona bibliotekāru aptauju par 3TD e-grāmatu bibliotēku.

5.4. Sabiedrības, lasītāju viedokļa izziņošana par bibliotēkas darba kvalitāti, to rezultāti

Pārskata periodā tika veikti nelieli pētījumi bibliotēkas mājas lapā un sociālajā tīklā "Draugiem.lv" par tēmām "Vai sekojat līdzī Preiļu Galvenās bibliotēkas grāmatu jaunumiem?", "Vai Jūs esat informēts/a par bibliotēkas bezmaksas pakalpojumu – lasītāju (ar kustību traucējumiem) apkalpošana mājās?", "Vai Jums ir pietiekama informācija par novadpētniecības krājumu?" un "Vai Jūs izmantojat e-grāmatu bibliotēku?".

Preiļu GB lasītāju, sadarbības partneru un citu bibliotēku kolēģu viedoklis un atziņas tika iegūtas gatavojot bibliotēkas 90 gadu jubilejas izdevumu "**Preiļu Galvenā bibliotēka paver ceļu iedzīvotāju iespējām piekļūt informācijai**". Apkopojot uzrunātās auditorijas viedokļus, nonācām pie atziņas, ka daudziem lietotājiem bibliotēka ir ne tikai grāmatu apmaiņas un preses lasīšanas vieta, bet arī vienīgā iespēja lietot internetu un vajadzības gadījumā lūgt bibliotekāru palīdzību. Lietotājus piesaista arī laipnas bibliotekāres un cilvēcisko attiecību siltums, tikšanās ar literātiem, izstādes, izglītojoši semināri, dažādi saliedējoši pasākumi.

Guna Egle: "*Bibliotēka ir kļuvusi par manu mīļāko vietu pilsētā. Grāmatas padara manu pasauli plašāku un, attīstot fantāziju, ļauj ceļot pa neiedomājamām vietām un laikiem. Atmosfēra, kas valda starp grāmatu plauktiem, ir mierīga un patīkama*".

Jānis Šmeiksts, zemnieks: "*Ziemas vakaros lasu atpūtai. Bibliotēkā ir liela grāmatu izvēle, ļoti laipna apkalpošana, viss ir augstākajā līmenī. Bibliotēka ir ļoti vajadzīga. Redzu, ka daudziem tā ir vienīgā iespēja lietot datorus.*"

Ilgvars Muzikants, Preiļu bibliotēkas lasītājs kopš 1979. gada: "*Bibliotēka ir viens no maniem vislabākajiem draugiem, kas mani izklaidē, sniedz informāciju, ļauj ar baudu atpūsties. Nekad nav nācies no tās iziet bez interesantas grāmatas vai sliktā garastāvoklī. Man patīk gan telpas, gan grāmatas, gan mazās izstādes.*"

Valērijs Jefremovs, vietējais literāts: "*Pateicoties Preiļu Galvenās bibliotēkas darbiniekiem, gan pilsētas, gan citu reģionu iedzīvotājiem ir iespēja iesaistīties literārajā*

darbībā. Bibliotēkas īstenotie projekti rada platformu vietējo autoru literārajai darbībai, apvienojot dažādu tautību un vecumu autorus kopīgu literāru almanahu izdošanai. Ceru, ka atbildīgo darbinieku entuziasms neizsīks un iedvesmos mūs jauniem literāriem meklējumiem”.

Andris Vilks, Latvijas Nacionālās bibliotēkas direktors: “Preiļu Galvenā bibliotēka ir viena no tām, kuras krājumi, informācijas organizācija un pakalpojumi ir izteikti balstīti uz sava novada iedzīvotāju vajadzībām un interesēm. Es pazīstu bibliotēku kopš astoņdesmitajiem gadiem, kad to vadīja Ināra Batarāga, un to turpina darīt viņas pēctece Ilona Skorodihina. Viņas, izmantojot jaunās informācijas tehnoloģijas un mūsdienīgas zināšanas un praksi, kopā ar savām kolēģēm ir izveidojušas unikālu resursu tieši Preiļu novada ļaudīm. Te ir īpaši izcelts raksturīgais — informācija par dažādām novada dzīves jomām, novadniekiem un vietējiem medijiem. Īpaši izceltas arī pašvaldību aktualitātes, t.sk. Latgales kontekstā. Ir izveidots Preiļu reģiona bibliotēku elektroniskais katalogs. Unikālas ir digitālās kolekcijas, sākot ar Silajāņu keramiķu mantojumu un slaveno AS “Preiļu siers” ražotni. Bibliotēka nesavtīgi investē reģiona skolēnu zināšanās un iedzīvotāju lepnuma vairošanā par novada izcilo kultūras mantojumu, šodienas norisēm tradicionālajā kultūrā un mākslā. Investīcijas Preiļu bibliotēkā ir investīcijas cilvēkos, kuri šeit dzīvo un strādā.”

Ar pārējiem viedokļiem var iepazīties grāmatas elektroniskajā versijā, [Preiļu GB mājas lapas sadaļas “Par mums” apakšsadaļā “Izdevējdarbība”](#)

Jaunu lasītāju piesaiste

Laikā, kad valstī valdīja strikti ierobežojumi un likās, ka par bibliotēku un tās pakalpojumiem, funkcijām varētu aizmirst un meklēt jaunas alternatīvas jau esošie bibliotēkas lietotāji un kur nu vēl jauni lasītāji, pārskata periodā no 2162 reģistrētiem bibliotēkas lietotājiem 106 (8 piešķirti autorizācijas dati) ir jauni lasītāji, kuri 2020. gadā reģistrēti kādā no Preiļu GB nodaļām.

Bibliotekāri bija radoši, drosmīgi un izaicināja paši sevi. Tika rakstītas publikācijas un informēta sabiedrība par to, ko bibliotēka un tās darbinieki dara, kad klātienē tā nav pieejama. Tika veidoti video sižeti, tika veikti izaicinājumi vienam ar otru, rīkoti konkursi sociālajos tīklos, stāstīts par attālinātajiem pakalpojumiem. Vairāk lasiet 10.nodaļā Bibliotēkas tēla veidošana, publicitāte, sabiedrības informēšana par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem.

5.5. Ārējie apkalpošanas punkti kā pakalpojums

Ārējo apkalpošanas punktu nav.

5.6. Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām

Visi trīs bibliotēkas stāvi ir ērti pieejami personām ar īpašām vajadzībām: darbojas lifts un ir pieejama tualete cilvēkiem ar kustību traucējumiem. Pārskata periodā bibliotēkas aktivitātes ir apmeklējuši Labklājības pārvaldes pansionāta “Preiļi” klienti, kuri ar asistentu palīdzību pārvietoja ratiņkrēslus.

2020. gadā turpinājās grāmatu piegāde uz mājām cilvēkiem ar kustību traucējumiem. Par pakalpojuma pieejamību Preiļu novada iedzīvotāji divreiz gadā tiek informēti novada izdevumā “Preiļu Novada Vēstis” un bibliotēkas interneta vietnē. Pārskata periodā šo pakalpojumu regulāri izmantoja pieci iedzīvotāji.

5.7. Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām lasītāju mērķgrupām vai interešu grupām

Visi Preiļu GB rīkotie pasākumi un izstādes ir pieejami ikvienam interesentam un pārskata periodā šo iespēju izmantoja gan seniori, gan ģimenes ar bērniem, gan bezdarbnieki u.c. Pārskata periodā bibliotēkas piedāvāto pakalpojumu klāsts un darbs ar atsevišķām mērķgrupām nav būtiski mainījies.

Preiļu GB darbinieki atbalsta un piedāvā dažādas darba formas lietotājiem ar ierobežotām iespējām. Tiek piedāvātas telpas un aprīkojums vādzirdīgo Preiļu nodaļas biedriem semināru rīkošanai.

Kā iepriekš minēts, bibliotēkas darbinieki piegādā arī grāmatas uz mājām tiem Preiļu pilsētas iedzīvotājiem, kuri paši nevar atnākt uz bibliotēku. Pārskata periodā šo pakalpojumu izmantoja pieci cilvēki.

2020.gadā bija ieplānoti trīs UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas tīkla "Stāstu bibliotēkas" pasākumi. Bet ņemot vērā situāciju valstī un pulcēšanās ierobežojumus pasākumi tika atcelti.

Latvijas Banka sadarbībā ar partneriem marta un aprīļa mēnešos rīkoja ikgadējo sabiedrības aptauju "Latvijas gada monēta", visas nedēļas garumā Preiļu GB tika piesaistīti bibliotēkas apmeklētāji pārbaudīt savas zināšanas erudīcijas spēlē "Izzini Latvijas monētās iekaltās kultūrzīmes!" Ikviens varēja iesaistīties erudīcijas spēlē, izzināt Latvijas monētas un sacensties par balvu.

Preiļu GB septembra mēnesī nodrošināja tiešraides no sarunu festivāla "Lampa". Piedāvājot iedzīvotājiem 15 dažādas tiešraides par aktuāliem jautājumiem medicīnā un veselīgu uzturu, par viedierīcēm un digitālajām iespējām šodien, par nodokļu aktualitātēm, par dezinformācija un medijparatību.

Šī gada marta sākumā Preiļu GB sadarbībā ar Preiļu novada domi un Eiropas parlamenta deputāti, profesori Inesi Vaideri izsludināja patriotiskās dzejas konkursu "Latvija, cik daudz Tev vēlos teikt!" 5.-12. klašu skolēniem, tādējādi turpinot Salacgrīvas novada bibliotēkas aizsākto ilggadējo tradīciju rīkot Vidzemes patriotiskās dzejas konkursu. Nemainīgi šī konkursa patrons ir kinorežisors, mūsu novadnieks Jānis Streičs. Konkurssam tika iesūtīti 98 dzejoļi un saskaņā ar žūrijas vērtējumu 53 no tiem izdoti grāmatā "Latvija, cik daudz Tev vēlos teikt!". Labākie autori tiešsaistē varēja piedalīties dzejnieka Aivara Eipura tiešsaistes meistarklasē. Patriotiskās dzejas konkursa noslēguma pasākums tika nodrošināts tiešsaistē ZOOM platformā.

2020.g. pagāja Covid – 19 un Preiļu GB 90 gadu jubilejas zīmē. Par godu bibliotēkas nozīmīgajam notikumam tika noorganizēti atmiņā paliekuši pasākumi un aktivitātes.

Preiļu GB 90. jubilejā, tika atklāts izdevums "Preiļu Galvenā bibliotēka paver ceļu iedzīvotāju iespējām piekļūt informācijai", kurš veltīts bibliotēkas devumam vietējās kopienas dzīvē informācijas sabiedrības laikmetā.

Covid-19 ierobežojumi mainīja plānus bibliotēkas jubilejas noslēguma pasākumam, kuru nācās atcelt. Taču pateicoties darbinieku radošai un drosmīgai idejai, piesaistot sponsorus un ievērojot valstī noteiktos drošības pasākumus, tika noorganizēta Preiļu GB jubilejas spēle "Es mīlu Tevi bibliotēka!". Tā bija veidota pēc Latvijā zināmās TV spēles motīviem "Es mīlu tevi Latvija!" Spēlē piedalījās bibliotēkas darbinieki, kuri atbildēja uz jautājumiem, kas bija saistīti ar bibliotēkas nozari. Aktivitāte notika valstī izsludinātās ārkārtējās situācijas laikā,

tāpēc skatītāji klātienē nepiedalījās, bet bija iespēja spēles gaitu vērot Facebook tiešsaistē. [1.video](#); [2.video](#).

Secinājumi. Interaktīvā spēle prasīja daudz pūļu scenārija sastādīšanā, tehnisko jautājumu atrisināšanā, taču komandas darbs atrisināja daudzas problēmas. Spēles gaita izvērtās spraiga un saturiski interesanta. Arī tiešsaistes skatītāji veltīja atzinīgus komentārus par īstenoto ideju un par iespēju spēli vērot tiešsaistē. Patīkami bija saņemt mūsu lasītāju, sadarbības partneru, kolēģu apsveikumus tiešsaistē. Īpaši gribētos izcelt dzejoli, kuru Valērijs Jefremovs uzrakstīja kā veltījumu bibliotēkai:

ПРЕЙЛЬСКОЙ БИБЛИОТЕКЕ С ЮБИЛЕЕМ

В библиотеке Прейльской праздник -
Сегодня славный юбилей.
В прямом эфире всяк участник,
Один другого веселей.

Спасибо вам за ваши книги,
В которых мы порой живём
И книги с виду лишь - безлики,
Мы в них всю жизнь познаём.

Сюда мы все идём в надежде
Найти здесь грусть и чуть любви,
Чтобы узнать – как жили прежде,
Чтоб мир неведомый найти.

Я в праздник этот вам желаю
Улыбок, счастья и любви.
Вас с юбилеем поздравляю!
Чудесных строк хранители.

Pārskata periodā centāmieš bibliotēkas apmeklētājus iepriecināt ar fotogrāfiju un mākslas darbu izstādēm. Kopumā tādas bija 6.

- Jāzepa Pīgožņa vārdā nosaukto mākslas plenēru darbu izstāde "Latvijas ainava" no Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja krājuma. Izstādi papildināja Preiļu GB novadpētniecības materiāli par Jāzepu Pīgožni;
- Svetlanas Manuilovas fotogrāfiju izstāde "Piedzimt Preiļos";
- Projekts "Ezers" Pētera Bernāna fotogrāfiju izstāde;
- Daira Kadiķa svečturu izstāde "Gaismas spēle";
- "Rudens" dažādu mākslinieku gleznas no Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja krājuma;
- Lielformāta (1,00x1,50 m) fotogrāfiju izstāde "Latgales ainava".

Izsludinātā ārkārtas situācija valstī mainīja plānus bibliotēkas aktivitātēs, kurās parasti pulcējas liela daļa sabiedrības. Pārskata periodā tika atcelts: E-prasmju nedēļas aktivitātes klātienē, Dusetu mākslas galerijas darbu izstāde, Muzeju nakts pasākumi, Grāmatu svētki.

5.8. Uzziņu un informācijas darbs

Uzziņu informācijas darbs balstās uz dažādu datubāzu, interneta resursu un iespiesto informācijas avotu izmantošanu. Preiļu GB lietotājiem pieejami bezmaksas interneta pakalpojumi, kā arī *WiFi*. Abonementā lietotāji var izmantot brīvpieejas datoru darbam ar kopkatalogu BIS ALISE. Darbā ar datoru bibliotēkas lietotājiem tiek sniegtas individuālas konsultācijas. Pārskata periodā bibliotēkā lietotājiem sniegtas 4500 uzziņas un konsultācijas, kopēti, izdrukāti, skenēti 1570 dokumenti un nosūtīti 100 elektroniskie dokumenti.

2020. gadā bibliotēku darbs ievērojami izmainījās, karantīnas laikā daudz biežāk lasītāji vērsās bibliotēkā attālināti, uzrakstot savu vajadzību e-pastā, zvanot, vai sazinoties facebook bibliotēkas lapas čātā.

Arvien vairāk izdevēju un dažādu e-resursu veidotāji, reaģējot uz koronavīrusa izraisīto ārkārtas situāciju pasaulē un mācību procesa pārtraukšanu klātienē, piedāvāja uz laiku brīvu piekļuvi dažādām digitālajām kolekcijām (piemēram, LNB Digitālā bibliotēka), tematiskajām publikācijām, apjomīgām mācību grāmatu kolekcijām (*Zvaigzne ABC*), tālmācības kursiem. Šo izcilo piedāvājumu savā darbā izmantoja arī bibliotēkas darbinieki, lai palīdzētu iedzīvotājiem. Bibliotēkas darbinieki attālināti sniedza arī konsultācijas par elektronisko pakalpojumu lietošanu, kā piemēram par 3TD e-grāmatu bibliotēku, bibliotēkas elektronisko kopkatalogu, par valsts pārvaldes portālu (latvija.lv), par uzziņu un tulkošanas sistēmu letonika.lv.

“Lielo” uzziņu apstrādei, lasītājiem tika piedāvātas datu bāzes, elektroniskais bibliotēku katalogs, bibliotēkas krājums. Ja pieprasījums netika apmierināts ar Preiļu GB krājumu, tika izmantotas arī SBA iespējas.

Covid-19 ietekmē, tad, kad bibliotēka neapkalpoja lasītājus, uzziņu veikšanā biežāk tika izmantota rakstu elektroniskā piegāde (skenētos materiālus lasītājam nosūtot uz e-pastu).

Analizējot 2020. gadā sniegtās konsultācijas, protams, ka visvairāk lietotāji interesējušies par grāmatu lietošanas termiņa pagarināšanu, rezervēšanu, par izdevumu pieejamību. Salīdzinoši aktuāls jautājums bija par autorizācijas datu piešķiršanu, lai pieslēgtos 3TD e-grāmatu bibliotēkai.

Bibliotekāriem nākas palīdzēt rast risinājumus visdažādākajām dzīves situācijām, kas saistītas ar pakalpojumiem interneta vidē un tehniska tipa jautājumiem: e-dokumentu atvēršana un parakstīšana ar e-parakstu, fotogrāfiju izdruka, dzīvesvietas deklarēšana, aviobiļešu izdruka, *Facebook* aplikācijas ielādēšana viedtālrunī, pieslēgšanās ZOOM konferencei, komercķīlas reģistrēšana uzņēmuma parakstā, *Whatsapp* lietošana, i-banka telefonā u.tml.

Kā jau tika minēts, iedzīvotājiem joprojām ir aktuāla palīdzība darbam ar internetbanku, kodu kalkulatora, *Smart-ID* lietošana, bankas konta izrakstu sagatavošana. Tādēļ, ievērojot ārkārtējās situācijas ierobežojumus un noteikumus, Preiļu GB regulāri notika tikšanās ar AS Swedbank Rēzeknes filiāles pārstāvi, kura sniedza iedzīvotājiem individuālas konsultācijas, apmācības pēc iepriekšēja pieraksta.

Covid-19 laikā, kad bibliotēkas datori nebija pieejami, lietotāju vidū bija radies milzu sašutums un neizpratne par to, kā tālāk rīkoties, lai apmaksātu un apskatītu kārtējos rēķinus, kā izmantot internetbankas pakalpojumus. Šī neizpratne, lielākoties radās senioru un maznodrošināto iedzīvotāju vidū, jo viņiem bibliotēka ir vienīgā vieta, kur tikt pie datora un interneta.

Joprojām aktuāla problēma ir seniori ar zemu motivāciju un nepietiekošām zināšanām par e-vidi. Bibliotekāriem nākas būt starpniekam starp pakalpojuma ņēmēju un sniedzēju. Šādās situācijās aktuāls kļūst jautājums par privāto datu aizsardzību. Joprojām bibliotekāriem jāveic izskaidrošanas darbs par to, ka konsultācijas neietver darbu ar konfidenciālu informāciju, piemēram, VID dokumentu aizpildīšanu, i-bankas u.c.

Saistībā ar Covid-19 vīrusa izraisīto situāciju Digitālās nedēļas laikā Preiļu GB neorganizēja klātienē tikšanās, taču tika nodrošināta iespēja skatīties tiešraides, par digitālajām iespējām un tehnoloģijām, kas saistās ar attālināto darbu, mācībām un pašizolēšanās situāciju.

Nozaru abonementā uzziņas kļūst konkrētākas, fokusētākas uz konkrētu jautājumu, problēmu un lietotāji šo informāciju vēlas daudz, padziļinātu, no dažādiem aspektiem apskatītu. Visvairāk laika, izpildot uzziņas, aizņem studentu pieprasījumu tēmas un zinātniski pētnieciskie darbi, taču priecē arī lasītāju pašizglītošanās visdažādākajās jomās — lasītāji seko līdzī jaunākajai literatūrai viņu interesējošajā tēmā un reizēm iesaka bibliotekāriem, ka bibliotēkas plauktā vēl nav kādas vērtīgas grāmatas.

Īpaši izceltās nozaru uzziņu tēmas, kuru sagatavošanai tika patērēts ilgāks laiks:

- Augsta riska grūtniecības vadīšana,
- Kognitīvie uzvedības traucējumi,
- Apiterapija pie alerģijām,
- Depresijas pazīmes jauniešiem,
- Vegānisms un veselība,
- Pacienta drošība,
- Aborts no medicīniska, juridiskā, ētiskā un psiholoģiskā aspekta,
- Lauku apvidus ietekme uz cilvēka veselību (senioriem),
- Telpiskā domāšana mācību procesā,
- Mūzikas ietekme uz veselību,

- Tolerances jēdziens pedagogijā,
- Attāluma attiecības psiholoģiskā griezumā,
- Pedagoģa izdegšanas sindroms,
- Viss par šokolādi, no vēstures līdz mūsdienām,
- Vilnas krāsošana ar senajam metodēm,
- Krāsas, toņi apģērbā un to psiholoģiskā nozīme,
- Ražošanas procesa pilnveidošanas iespējas,
- Zemeņu (ogu) īpatnības un uzturvielu sastāvs,
- Bērnu pilsoniskā izglītība.

Neviens bibliotēkas darbinieks, kaut arī viņš ir nozares speciālists, visu zināt nevar un atsevišķos gadījumos arī nedrīkst atklāt informāciju (piemēram, tādu, kas skar personas datus). Lai sniegtu atbilstošu informāciju, galvenais ir loģiskā domāšana un intuīcija. Bibliotekāri rūpējas par to, lai neviens apmeklētājs neaizietu no bibliotēkas bez vajadzīgās informācijas vai arī bez konsultācijas, kur to varētu meklēt.

Kā viens no secinājumiem ir tāds, ka vislielākie ieguvēji viennozīmīgi bija tie bibliotēkas lietotāji, kuriem IT nesagādā grūtības. Respektīvi, ierobežojuma laikā, prata izmantot tehnoloģiju piedāvājumus un ar bibliotekāra palīdzību saņemt atbildes uz saviem jautājumiem arī attālināti.

Nozaru literatūras abonementā un ESIP 2020. gadā sniegtas 1810 uzziņas (180 ESIP/EDIC), no tām 417 digitālas, rakstiskas uzziņas.

Eiropas Savienības informācijas punkta (ESIP) un *Europe Direct* informācijas punkta (EDIC) darbība

Preiļu GB piedalās Rēzeknes novada pašvaldības projektā "Europe Direct" informācijas centrs Austrumlatgalē 2018–2020", rīkojot aktivitātes, apmācības un konferences. 2020. gadā Preiļu GB organizēja vairākus pasākumus Preiļos.

Praktisko semināru „Sadarbība un komandas darbs informatīvajā telpā I”, kura laikā Aglonas, Preiļu, Riebiņu un Vārkavas novada pagastu bibliotēku darbinieki apguva tēmas par efektīvas komunikācijas priekšnoteikumiem grupā, faktoriem, kas ikdienas attiecībās rada saskarsmes barjeras, deleģēšanas mākslu, trenēja prasmi īsi, skaidri un precīzi nodot vajadzīgo informāciju, kā arī spēju nodrošināt vajadzīgo atgriezenisko saikni, iepazīna kolēģu stiprās un vājās puses, iepazīna aktuālos informācijas avotus par ES un sadarbības iespējas informācijas aprītē.

Praktiskajā pasākumā "Domā par rītdienu jau šodien" dalībnieki tika iepazīstināti ar "zaļā" dzīvesveida zero-waste / less waste kustības darbību, zaļa un ilgtspējīga dzīvesveida praktizēšanu ikdienā, kā samazināt aiz sevis atstāto atkritumu daudzumu, u.c. jautājumiem.

28. augustā notika praktisks izbraukuma seminārs Preiļu Galvenās bibliotēkas darbiniekiem „Sadarbība un komandas darbs informatīvajā telpā”. Semināra laikā lektore, supervizore Betija Līduma ar praktisku un interaktīvu uzdevumu palīdzību radīja vidi, kur komandas dalībniekiem bija dota iespēja labāk iepazīt vienam otra personības izpausmes, kas ļāva apzināties komandas dažādību un tās iekšējos resursus, kā arī palīdzēja labāk izprast iespējamus izaicinājumus, ar kuriem nākas saskarties ikdienas komunikācijā, un deva iespēju rast jaunus risinājumus sadarbības veicināšanai komandā. Semināra laikā tika integrēts arī īss teorijas izklāsts, kas palīdzēja labāk izprast komandas darba priekšnosacījumus, kā arī tika

nodrošināta telpa jaunu pieeju un ideju ģenerēšanai, lai uzlabotu komandas darba kvalitāti un efektivitāti. Izbraukuma semināra noslēgumā Preiļu Galvenās bibliotēkas darbinieki tika informēti par aktualitātēm Eiropas Savienības informatīvajā telpā un sadarbības iespējām informācijas aprītē.

Arī 2020.gadā Preiļu Galvenajā bibliotēka organizēja E-prasmju nedēļas pasākumus. Īpašs akcents tika likts uz Preiļu reģiona publisko bibliotēku darbinieku informācijas meklēšanas prasmju uzlabošanu.

Eiropas pēcpusdienai 9.maijā ārkārtas situācijas apstākļos, sakarā ar Covid-19 izplatību, tika mainīts pasākuma formāts un tika sagatavotas attālinātas aktivitātes, kuras atgādināja par Eiropas vērtībām. Tika noorganizēta Eiropas dienas viktorīna Preiļu GB facebook lapā un ESdienascaching (geokečings) ar piecu Preiļu objektu, kuros ieguldīti ES fondu līdzekļi, aprakstiem, pie kuriem bija jāatrod noslēpta dāvana. <https://www.facebook.com/preilubiblioteka/posts/2679671342261708>

Visi projekta pasākumi ir plaši apmeklēti, tajos iedzīvotāji labprāt līdzdarbojas, piedalās konkursos. Vērā ņemama pilsētas iedzīvotāju motivācija dalībai pasākumos ir iespēja iegūt kādu balvu un uzzināt jaunāko par ES.

Pārskata periodā ESIP/EDIC kontaktpunkts Preiļos bibliotēkas lasītājiem piedāvāja apmeklēt arī vairākās izstādes – “Domā par rītdienu jau šodien”, “Klimata mainības ietekme uz cilvēka veselību”, “Horvātija – ES prezidējošā valsts”, “Vācija – Eiropas Savienības prezidentūras vadītāja”.

Oktobrī, Preiļu GB 90. jubilejā, tika atklāts izdevums "Preiļu Galvenā bibliotēka paver ceļu iedzīvotāju iespējām piekļūt informācijai", kurš veltīts bibliotēkas devumam vietējās kopienas dzīvē informācijas sabiedrības laikmetā un tiek izmantots kā bibliotēkas publicitātes materiāls.

Izdevuma saturs saistīts ar ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem, kurus palīdz īstenot bibliotēkas. Īpaši izcelta vienlīdzīga un brīva pieeja informācijai; bibliotēka kā intelektuāla satikšanās telpa, kur ir vieta pašizpaušmei; mūžizglītības iespējas, kas ļauj uzlabot profesionālās iemaņas un veiksmīgāk iekļauties darba tirgū; kultūras mantojuma saglabāšana, popularizēšana un digitālo kolekciju veidošana; iekļaujoša un lietotājiem draudzīga publiskā vide; lasītprasmes un informācijpratības veicināšana; bērniem un ģimenēm draudzīga vide; netieša ietekme uz novada produktivitāti, jo bibliotēka ir spēcīgs un profesionāls atbalsts ilgtspējīgas sabiedrības attīstībā. Šo tēmu aktualitāte bibliotēkas ikdienas darbā parādīta no bibliotekāru, lietotāju un sadarbības partneru skatu punkta. Daudziem lietotājiem bibliotēka ir ne tikai grāmatu apmaiņas un preses lasīšanas vieta, bet arī vienīgā iespēja lietot internetu un vajadzības gadījumā lūgt bibliotekāru palīdzību. Lietotājus piesaista arī laipnas bibliotekāres un cilvēcisko attiecību siltums, tikšanās ar literātiem, izstādes, izglītojoši semināri, dažādi saliedējoši pasākumi. Izdevums tapis projektā „Tīkla Europe Direct informācijas centru uzturētājstruktūru atlase 2018.– 2020.gadam”, pamatojoties uz 2018. gada 9. janvāra Eiropas Komisijas pārstāvniecības Latvijā un Rēzeknes novada pašvaldības noslēgto partnerības pamatlīgumu Nr. COMM/RIG/ED/2018–2020/Rezekne un bez maksas tiek izplatīts kā bibliotēkas prezentācijas materiāls.

5.9. Bibliotēkas izglītojošā darbība

Mācību un profesionālās sadarbības centrs

Jau 2 gadi kopš bibliotēkā izveidots mācību un profesionālās pilnveides centrs. Tā darbības pamatā ir neformālās apmācības novada iedzīvotājiem, kā arī metodiskā un konsultatīvā darba aktivitātes Preiļu reģiona bibliotekāriem.

Mācību centrs nodrošina izglītības iespējas visiem pieaugušajiem cilvēkiem neatkarīgi no nacionālās un valstiskās piederības, reliģiskiem uzskatiem, dzimuma, vecuma un sociālā statusa. Plānojot darbu, vērā tiek ņemts izglītojamo vajadzības, paredzot mācību darba individualizāciju, kā arī mācīšanās procesa norisi pielāgojot individuālajām īpatnībām. Mācīšanās aktivitātes ietekmē ne tikai iedzīvotāju prasmes, bet arī bagātina viņu ikdienu.

Uz vietas izmantojami 13 portatīvie datori ar interneta piekļuvi. Ļoti bieži telpa tiek integrēta dažādiem pasākumiem, jo mēbeles ir viegli pārvietojamas un datori ievietojami iebūvētos skapjos. Pieejams arī stacionārs projektors un nolaižams ekrāns. Pēc ierobežojumu darbības beigām, ir potenciāls attīstīt zināšanu piedāvājumu, piesaistot vairāk vieslektoros, izmantojot savu izcilo telpas aprīkojumu.

Lai arī šajā gadā, Covid-19 situācijas dēļ, apmeklējumu skaits klātienē ir krietni sarucis, tomēr gandrīz katrs pasākums nav iedomājams bez interaktīvās tāfeles, kuru arvien aktīvāk izmanto bibliotekāri, veidojot dažādas interaktīvās aktivitātes. Tās tiek piedāvātas kā izzinošas interaktīvas viktorīnas par novadpētniecību, novadu, tematiskās vai izklaides aktivitātes bibliotēkas ekskursiju laikā gan skolēniem, gan tūristiem un citiem interesentiem.

Telpa tiek izmantota arī dažādu semināru vai pasākumu rīkošanai. Šogad, vasaras un rudens periodā, mūsu sadarbības partneru Tūrisma un informācijas centra un āra terases "Pampūkas" rīkotos pasākumus apmeklēja dažādu profesiju pārstāvji no visas Latvijas, kā rezultātā tika saņemti atzinīgi vārdi arī par mācību un profesionālās pilnveides centra telpām.

Līdz valstī noteiktajiem ierobežojumiem (janvārī un februārī) notika semināri un kursi Preiļu reģiona bibliotekāriem darbiniekiem jaunu ideju, profesionālo prasmju pilnveidošanā un izglītošanā gan mācoties, gan daloties pieredzē.

Sadarbībā ar citiem Preiļu GB kolēģiem Preiļu reģiona bibliotēku darbiniecēm tika izstrādāti 10 pārbaudes testi. Piecu mēnešu ilgā periodā bibliotekāres attālināti pārbaudīja savas zināšanas, meklēšanas prasmes dažādās tīmekļa vietnēs, datubāzēs, katalogos un citos informāciju avotos. Katrs tests sastāvēja no 10 jautājumiem, atbildes bija jāiesniedz 14 dienu laikā. Pēc testu iesniegšanas un to izvērtēšanas, apliecinājumus ieguva 27 bibliotekāres.

Neskatoties uz to, ka kopumā pārskata periodā bija samazinājies pieprasījums pēc datorapmācībām, tomēr diezgan liela interese bija padziļināti apgūt dažādas lietojumprogrammas. Lai apgūtu jaunas un pilnveidotu esošās prasmes, vadoties pēc vēlmēm un interesēm, tika veidotas mazas grupas un individuālas konsultācijas MS PowerPoint, MS Excel padziļinātai apmācībai. Jūlijā un augustā šīs prasmes apguva 7 dalībnieki. Sniegtas arī konsultācijas dažādos jautājumos attālināti pa telefonu un e-pastu. Īpaši pozitīvi tiek vērtēts tas, ka mācības ir bezmaksas un laiks ir saskaņojams. Labprāt to izmanto pirmskolas izglītības iestādes pedagogi, lai pilnveidotu savas datorprasmes un iegūtu jaunas zināšanas. Sarunās ar dalībniekiem, tiek noskaidrotas vēlmes un intereses, ko vēlas apgūt, tādējādi radot jaunas interešu grupas. Šogad īpaši pieprasītas bija apmācības video, animāciju, videoklipu veidošanā. Vasaras periodā, kad bija iespēja tikt klātienē, apmeklējot mācības divas reizes nedēļā, šīs pamatprasmes apguva 12 dalībnieki.

Ikdienā arvien vairāk nākas saskarties ar tehnoloģijām. Tie vairs nav tikai datori vai mobilie telefoni, arī tirdzniecības vietās aizvien straujāk tiek ieviestas pašapkalpošanās ierīces, tāpēc pieaug interese arī par lietotnēm mobilajos telefonos. Diezgan bieži tika sniegtas konsultācijas lietotņu lejuplādē un lietošanā.

Tā kā pilsētā nav pieejama neviena no bankām, ļoti liels pieprasījums ir pēc to pakalpojumiem. Ļoti laba sadarbība ir izveidojusies ar Swedbank Rēzeknes filiāli. Laika periodā no augusta līdz novembrim katru otro nedēļu bibliotēkā notika individuālas konsultācijas iedzīvotājiem ar bankas darbinieci. Šajā laikā arī ir notikuši divi Swedbank semināri bibliotekāriem par bankas piedāvātajām iespējām. Kopumā šajā laikā konsultācijas apmeklējuši 90 Swedbankas lietotāji. Turpmāk plānoti online semināri par dažādām konsultāciju tēmām.

Interaktīvās tāfeles (SMART Board) aktivitātes īpaši aktīvi iecienījuši 1.-4. klašu skolēni. Ļoti aktīvi 2020.gada sākumā steidza izmantot piedāvātās aktivitātes un viktorīnas izspēlējot tās vairākas reizes. Tādējādi mudinot bibliotekāres atkal veidot jaunas viktorīnas. Tās liek skolēnus domāt, māca atmiņu un dedukciju, salīdzināšanu, papildina vārdu krājumu. Ļoti iecienīta aktivitāte ir “Spēļu šovs”, kurā jāatbild uz jautājumiem ar atbilžu variantiem un pareizi/nepareizi veida jautājumiem, kas ir gan kā izklaide, gan sacensības gars savā starpā un vienlaikus pozitīvs pasākums. Līdz ar ierobežojumiem valstī, šīs aktivitātes tika pārtrauktas.

5.10. Pašvaldības, valsts institūciju un nevalstisko organizāciju informācijas pieejamība iedzīvotājiem

Viena no Preiļu GB prioritātēm ir aktuālās informācijas pieejamība iedzīvotājiem. Bibliotēkas foajē joprojām ir izvietoti vairāki stendi, kur tiek izvietota dažādu iestāžu aktuālā informācija un pasākumu afišas. Ikvienam bibliotēkas lietotājam ir pieejami datori un internets, kurus var izmantot arī informācijas meklēšanai par pašvaldības, valsts institūciju un nevalstisko organizāciju aktualitātēm.

Periodikas lasītavā pieejams arī pašvaldības izdots informatīvais izdevums “Preiļu Novada Vēstis” ar pielikumu “Saimnieka Vārds” un laikraksts “Vietējā Latgales Avīze”, kur iedzīvotājiem ir pieejama informācija par aktualitātēm novadā.

Bibliotēkā pieejama arī tūrisma informācija, kas lieti noder tad, kad ir slēgts Tūrisma informācijas centrs, kurš atrodas vienā ēkā ar bibliotēku.

Darbojas ESIP un EDIC, kur iedzīvotāji var uzzināt vairāk par ES.

5.11. Elektroniskais katalogs kā pakalpojums

Preiļu reģiona elektroniskais kopkatalogs atspoguļo Preiļu GB, četrus novadus (Aglonas, Preiļu, Riebiņu un Vārkavas) 24 pašvaldību publisko bibliotēku un septiņu mācību iestāžu bibliotēku krājumus.

Preiļu reģiona bibliotēku kopkataloga lietotājiem pieejamas divas datu bāzes: elektroniskais katalogs un novadpētniecība. Uz 2021.gada 1.janvāri elektroniskajā katalogā ir 83644 ieraksti, atspoguļotas ziņas par 238551 monogrāfisko resursu eksemplāriem un 30095 turpinājumresursu eksemplāriem. Novadpētniecības datu bāzē ir—38918 ieraksti. 2020.gadā elektroniskais kopkatalogs papildināts ar 2562 ierakstiem, Novadpētniecības datu bāze ar 1149 ierakstiem.

Tabula "BIS ALISE izmantošana"

Reģions/ Pilsēta/ Novads	Bibliotēku skaits	Cik bibliotēkas strādā ar BIS ALISE	Strādā ar moduļiem			Autorizēti lietotāji (2019)	Pasūtīts (WEB) eksemplāru (2020)
			Cirkulācija	SBA	Komplektēšana		
Preiļu reģions (Preiļu, Aglonas, Riebiņu, Vārkavas novadu bibliotēkas)	Preiļu GB 1	1	1	1	1	100	202
	Novadu pašvaldību publiskās bibliotēkas 24	24	24	24	24	158	
	Skolu bibliotēkas 13	7	4	3	5	0	

Preiļu GB strādā ar visiem BIS ALISE moduļiem. Visas (24) pašvaldību publiskās bibliotēkas aktīvi izmanto Komplektēšanas, Cirkulācijas un SBA moduļus. Veido lasītāju reģistru, izsniedz un saņem eksemplārus, veic informācijas meklēšanu un atlasi. Pēc lasītāju pieprasījuma veic izsniegumu lietošanas termiņu pagarināšanu, izdevumu rezervēšanu. Visas publiskās bibliotēkas patstāvīgi veic izdevumu komplektēšanu un grāmatu apstrādi, izdevumu norakstīšanu. Dažas bibliotēkas veic arī katalogizācijas darbības, veidojot resursu bibliogrāfiskos aprakstus vai importējot aprakstus, izmantojot Z39.50 protokolu. Katalogizācijas darbu, autoritatīvo ierakstu pievienošanu, aprakstu priekšmetizāciju, kā arī MARC ierakstu rediģēšanu, resursu attēlu un anotāciju pievienošanu pārsvarā veic Preiļu GB krājuma komplektēšanas un apstrādes speciāliste. Pārskata periodā rediģēti 6484 ieraksti (Preiļu GB 6022).

Šobrīd kopkatalogā savus krājumus atspoguļo 7 skolu bibliotēkas. Skolu bibliotekāri rekatalogizāciju un sūtījumu veidošanu Komplektēšanas modulī veic paši. Četras skolu bibliotēkas strādā modulī Cirkulācija. Modulī SBA izmanto trīs mācību iestādes. Inventarizācijas modulī BIS ALISE izmantoja septiņas pagastu bibliotēkas. Pagastu bibliotēkās inventarizācijas veic reģiona galvenās bibliotēkas darbinieku komanda, kas ar vairākiem portatīvajiem datoriem un skeneriem dodas uz inventarizējamo bibliotēku. Tādā veidā bibliotēkas krājuma skenēšanu un pārbaudi var veikt iespējami īsā laikā.

Sistēmbibliotekāre un Preiļu GB krājuma komplektēšanas speciāliste veic apmācības semināros un sniedz individuālas konsultācijas publisko un skolu bibliotēku darbiniekiem BIS ALISE moduļos, seko līdzi ierakstu kvalitātei.

2020.gadā intensīvi veikts darbs ar lietotāju datiem. Lietotāji, kas nav izmantojuši nevienas kopkataloga bibliotēkas pakalpojumus piecus gadus, tika dzēsti no sistēmas.

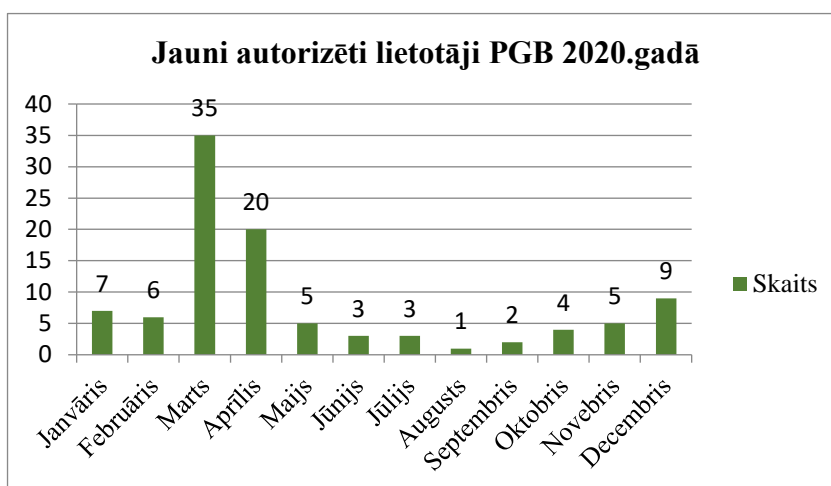
Preiļu reģiona kopkatalogs lietotājiem pieejams bibliotēkas interneta vietnē sadaļā "Elektroniskie katalogi" 24 stundas diennaktī no jebkura datora ar interneta pieslēgumu vai izmantojot viedierīces (kataloga mobilā versija). Lietotājs WebPAC modulī var veikt vienkāršo vai paplašināto meklēšanu, veidot atlasīto ierakstu kopu (meklējumu grozs), lasīt ierakstu eksemplāru ziņu informāciju, izmantot publiski pieejamo ierakstu anotācijas. Autorizētam lietotājam kataloga sadaļā "Mana bibliotēka" ir iespēja elektroniski meklēt, pasūtīt vai rezervēt

grāmatas, aplūkot izsniegto izdevumu sarakstu un izsniegumu vēsturi, sekot izdevumu nodošanas termiņam un vajadzības gadījumā pieprasīt izdevuma pagarinājumu.

Pārskata gadā reģiona kopkatalogs WebPAC tika apmeklēts 118 014 reizes, no tām 511 autentificētas sesijas, pasūtīti 202 izdevumi, pieprasīti 69 dokumentu lietošanas termiņa pagarinājumi, izveidoti astoņi brīvie pieprasījumi, septiņas reizes veikta paroles maiņa.

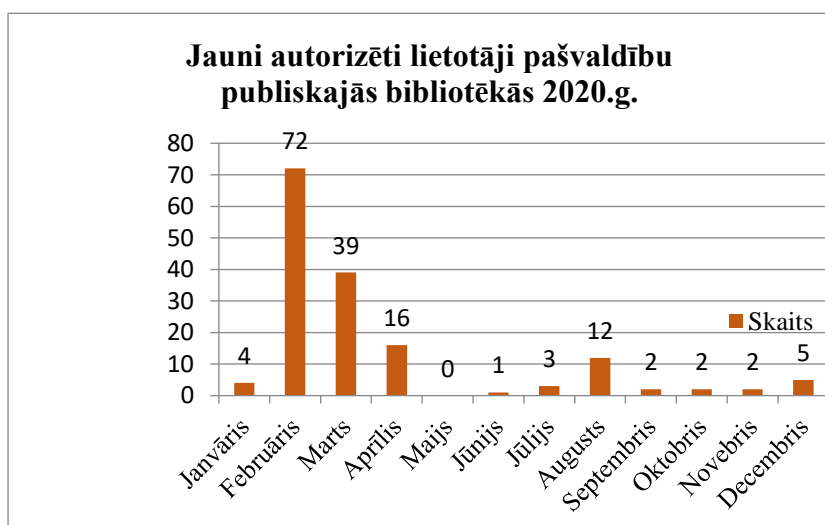
Tabula "Autorizētie lietotāji" Preiļu GB

Autorizētie lietotāji (2018)	Autorizētie lietotāji (2019)	Autorizētie lietotāji (2020)	% salīdzinot ar iepriekšējo gadu
36	71	100	+ 41 %

Tabula "Autorizētie lietotāji" Preiļu reģiona pašvaldību publiskajās bibliotēkās

Autorizētie lietotāji (2018)	Autorizētie lietotāji (2019)	Autorizētie lietotāji (2020)	% salīdzinot ar iepriekšējo gadu
4	85	158	+ 86 %

5.12. Digitalizācija

Pārskata periodā veiksmīgi turpinājās sadarbība ar LNB. Digitālo objektu pārvaldības sistēmā (DOM) tiek pievienoti visi pieejamie informatīvā izdevuma “Preiļu Novada Vēstis” un tā pielikuma “Saimnieka Vārds” numuri sākot ar 2007. gadu. Digitālos objektus ikviens interesents var apskatīt digitālās bibliotēkas portālā *lnbd.lv*.

DOM ir digitālo objektu pārvaldības sistēma, kura ļauj jebkurai Latvijas kultūras atmiņas institūcijai (bibliotēkai, muzejam, arhīvam) pievienot savus digitālos objektus Digitālajai bibliotēkai, ko pēc tam jebkurš interesents varētu apskatīt Digitālās bibliotēkas portālā.

5.13. Iekšzemes un starptautiskais SBA

Lai apmierinātu lasītāju pieprasījumu pēc grāmatām, kas nav krājumā vai uz kurām izveidojusies gara rinda, tika izmantoti starpbibliotēku abonementa (SBA) pakalpojumi. Šī pakalpojuma nodrošināšanai arī 2020. gadā aktīvi tika izmantots BIS ALISE SBA modulis, kas kopkataloga ietvaros ļāva veikt apmaiņu ar izdevumu eksemplāriem, nodrošinot darbību pārskatāmību un statistiku.

SBA kārtā aktīva grāmatu apmaiņa notika starp Preiļu GB un reģiona publiskajām bibliotēkām. 15 grāmatu eksemplāri saņemti no Vārkavas vidusskolas bibliotēkas. Ja pieprasītais izdevums nebija pieejams reģiona bibliotēkās, tika izmantots LNB un citu lielāko valsts nozīmes bibliotēku krājums. Pārskata gadā SBA kārtā no citām bibliotēkām saņemts 132 izdevums, uz citām bibliotēkām nosūtīti 730 izdevumi. 9 grāmatas tika pasūtītas no LNB un divas grāmatas no Latgales Centrālās bibliotēkas.

Salīdzinoši ar iepriekšējo pārskata periodu uz citām bibliotēkām nosūtīto eksemplāru skaits ir samazinājies par 30 eksemplāriem. Pārskata periodā Preiļu GB krājumu visaktīvāk izmantoja Riebiņu novada Stabulnieku bibliotēka, Preiļu novada Ārdavas un Pelēču bibliotēkas, Vārkavas novada Rožkalnu bibliotēka, Preiļu novada Līču bibliotēka un Riebiņu novada centrālā bibliotēka. Pieprasītākās grāmatas, ko SBA kārtā pasūtījušas minētas bibliotēkas, pārsvarā bija daiļliteratūra krievu valodā. Lai izpildītu Preiļu GB lasītāju pieprasījumus, visvairāk tika izmantots SBA pakalpojums no Riebiņu novada centrālās bibliotēkas un Preiļu novada Līču bibliotēkas krājumiem.

Tabula “SBA rādītāji”

SBA	2018	2019	2020	+/-
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	232	241	132	- 109
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	720	760	730	- 30

5.14. Problēmas un risinājumi bibliotēkas pakalpojumu un pieejamības jomā

Pārskata periodā no atsevišķiem bibliotēkas apmeklētājiem tika saņemtas mutiskas pretenzijas par ierobežojumiem apmeklēt bibliotēku klātienē, par izmaiņām bibliotēkas darba laikā. Problēma tika risināta, informējot un skaidrojot par valstī esošo situāciju Covid-19, taču ne vienmēr apmeklētāji bija saprotoši. Apmeklētājiem tika piedāvā alternatīva 3TD e-grāmatu bibliotēka, aicinājām pieteikt sev vēlamus izdevumus, telefoniski vai elektroniski, informējām

un konsultējām attālināti par iespējām pilsētā dokumentu izdrukāšanai un kā ar telefona palīdzību ir iespējams noskenēt un nosūtīt dokumentus.

Sniedzot palīdzību rēķinu, konta izrakstu drukāšanā un citu dokumentu veidošanā, joprojām nākas saskarties ar klienta sensitīvajiem datiem (personas kodiem, bankas konta pieejas kodiem u.c.), kaut gan to nevajadzētu darīt. Problēmu risinām ar to, ka aicinām pieteikties šos klientus pie banku konsultantiem, lai tos apmācītu un iedrošinātu pašiem atbildīgi rīkoties.

6. KRĀJUMS

6.1. Krājuma komplektēšanas politika un organizācija

Preiļu GB 2020.gada sākumā tika izstrādāta jauna "Preiļu Galvenās bibliotēkas krājuma komplektēšanas politika". Izstrādājot jaunu krājuma komplektēšanas politiku tika ņemti vērā 2017.g. Akreditācijas komisijas ieteikumi - papildināta ar reālās situācijas analīzi, pamatota ar statistikas datiem.

6.2. Krājuma komplektēšanas un organizācijas politikas prioritātes pārskata periodā

Iepērkot dažādus iespieddarus, vērtējam, lai tie būtu lasītāju pieprasīti. Jaunākais un aktuālākais daiļliteratūrā, īpašu uzmanību pievēršot oriģinālliteratūras krājuma papildināšanai. Cenšamies apzināt un iepirkt literātu - novadnieku jaunākos izdevumus, kā arī izdevumus par novadniekiem.

6.3. Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums

Krājuma komplektēšanai finansējumu 2020.gadā sastāda pašvaldības finansējums un bezatlīdzībā saņemtie izdevumi un citi materiāli. Preiļu GB krājums papildināts arī ar Latvijas Nacionālās bibliotēkas dāvinātiem izdevumiem 173 EUR, kā arī saņemot izdevumus projektā "Vērtīgo grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām" - 613 EUR.

Tabula "Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums"

	2018	2019	2020
Finansējums krājuma komplektēšanai	11 884	15 138	15602
<i>t.sk. pašvaldības finansējums</i>	11 884	14 922	14658
Grāmatām	9404	11 998	11645
<i>t.sk. bērnu grāmatām</i>	2737	3072	2404
Periodiskajiem izdevumiem	2480	2924	3013
Finansējums krājumam uz 1 iedz. apkalpes zonā (pašvaldības finansējums)	1,77	2,26	2,25

Krājuma komplektēšanā (bez periodikas) no pašvaldības budžeta līdzekļiem tika izlietoti 11645 EUR, par kuriem iegādāti 1209 eksemplāri, kas sastāda 64% no kopējā jaunieguvumu klāsta. Krājuma komplektēšanai atvēlētais finansējums ir līdzīgs, taču grāmatu cenas ir augušas. Ja 2019.g. vidēji viena jaunieguvumu cena bija 8,60 EUR, tad 2020.g. – 10,38 EUR. Tāpat ir palielinājušās preses abonēšanas cenas.

Iespieddarbu krājuma papildināšanai tika piesaistīts arī papildus finansējums. Bērnu literatūras nodaļa katru gadu piedalās lasīšanas veicināšanas programmā „Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2020”. 2020.gadā iegūti 19 eksemplāri par 158 EUR.

6.4. Rekatalogizācija

Rekatalogizācija Preiļu GB pabeigta 2012. gadā.

6.5. Krājuma pārbaude (inventarizācija)

Pārskata periodā tika veikta kārtējā bibliotēkas krājuma inventarizācija, izmantojot bibliotēku informācijas sistēmas ALISE Inventarizācijas moduli. Iepriekšējā inventarizācija tika veikta 2013.gadā.

Pēc LR Ministru kabineta noteikumiem Nr.317, ka inventarizāciju, kuru bibliotēkas krājumā ir no 50 000 līdz 100 000 vienībām (Preiļu GB 56 000 vienības) jāveic ne retāk kā reizi 10 gados. Bet tā ka pārskata perioda gads pagāja koronavīrusa Covid-19 ēnā un ar 13.martu bibliotēkas lietotājiem klātienē bija slēgtas, tad šo laiku izmantojām, lai sakārtotu krājumu un veiktu krājuma pārbaudi.

Konstatēts, ka brīvpieejas apstākļos pazuduši 213 izdevumi par 693 EUR.

6.6. Krājuma rādītāji

Tabula "Krājuma rādītāji"

	2018	2019	2020
Jaunieguvumi	2581	2913	3332
Grāmatas	1434	1702	1830
<i>t.sk. latviešu daiļliteratūra</i>	143	180	261
<i>t.sk. bērniem</i>	300	373	291
Izslēgtie dokumenti	4598	5494	3571
Krājuma kopskaits	64 519	61 938	61699
Grāmatu krājuma apgrozība	1,14	1,15	0,72
Periodisko izdevumu apgrozība	5,55	5,50	1,67

2020.gadā Preiļu GB krājumu papildināja no 32 piegādātājiem un privātpersonām.

Dāvinājumos un bezatlīdzībā saņemti 631 eksemplāri par 1758 EUR, kas ir 20 % no jaunieguvumu skaita. Dāvinātāji ir gan mūsu bibliotēkas lietotāji, gan paši autori (Valērijs Jefremovs, Inese Sirica, Iveta Dimzule, prāvests Andris Ševels), gan juridiskas personas (Latgales Kultūras centra izdevniecība, Swedbank, Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejs, LNB), gan bibliotēkas viesi. Kā vienu no lielākajiem dāvinātājiem jāmin farmācijas firmas Remedica vadītājs Uldis Veits, kas bibliotēkai uzdāvināja savas mamma ārstes Martas Veitas, kura strādāja Preiļu slimnīcā, bibliotēku. Uzskaitē tika ņemti 305 vienības.

No LNB atvestie dāvinājumi tiek sadalīti visām reģiona bibliotēkām. Atsevišķus dāvinājumus nododam arī skolu bibliotēkām.

No 2020.gadā saņemtajiem 1861 dažādiem iespieddarbiem (izņemot seriālizdevumus) procentuālais sadalījums pa valodām ir - latviešu valodā 81%, krievu valodā 15%, svešvalodās 4%. Analizējot jaunieguvumus pa literatūras veidiem – daiļliteratūra 50%, bērnu literatūra 16%, nozaru literatūra 34%.

Veicot krājuma kvalitātes izpēti, regulāri tiek atlasīti nolietotie eksemplāri, no brīvpieejas uz krātuvi tiek pārvietoti liekie eksemplāri, kā arī iespieddarbi, kuri ir nolietoti, bet ir pieprasījums.

Katru gadu notiek skaitliskās svārstības krājuma kustībā. Regulāri tiek strādāts ar krājumu, papildinot ar jaunieguvumiem un atlasot novecojušos, nolietotos iespieddarbus, kā arī

liekās dubletes. Pastiprināti izvērtējām iespieddarbus, kas ir maz izmantoti (jo sevišķi krievu valodā).

2020.gadā norakstīšanai atlasīti un izvērtēti 3571 iespieddarbi (no tiem 1338 eksemplāri seriālizdevumi).

Krājums katru gadu tiek izvērtēts un attīrīts, tāpēc tam ir tendence samazināties, jo atbrīvojamies no neaktuāliem un nepieprasītiem dokumentiem.

6.7. Ar bibliotēkas krājumu saistītās problēmas un to risinājumi, vajadzības

Lai grāmatu krājuma apgrozība palielinātos, aktīvāk jāstrādā pie mazizmantotā brīvpieejas krājuma, jo sevišķi pie nozaru literatūras krievu valodā. Tāpat jāizvērtē krātuves krājums, jo no tā izsniegums ir ļoti mazs.

Dažkārt uz izdevumiem veidojas lasītāju rindas, taču šī problēma tiek risināta, izmantojot SBA pakalpojumus.

Jādomā par jauniem audiovizuālā krājuma popularizēšanas veidiem.

6.8. Datubāzes

Galvenais uzziņu un informācijas darba uzdevums – profesionāli orientēties plašajā informācijas klāstā, nodrošināt bibliotēkas lietotājiem informācijas pieejamību. Uzziņu informācijas darbs balstās uz dažādu datubāzu, interneta resursu un iespiesto informācijas avotu izmantošanu. Ņemot vērā šo neparasto situāciju Latvijā, arī šogad, Preiļu GB piedāvāja iespēju bibliotēku lietotājiem saņemt attālināto piekļuvi un izmantot letonika.lv piedāvātos apjomīgos resursus no mājas datora. Ikviens, varēja jebkurā laikā un vietā brīvi izmantot visu vietnes saturu, tostarp uzziņu un tulkošanas resursus un latviešu literatūras pilntekstu bibliotēku, izņemot ar autortiesībām aizsargātos Lasītavas darbus, kas ir pieejami tikai bibliotēkas telpās. Saprotami, ka attālināto lietotāju skaits būtu lielāks, ja Letonikas Lasītavu varētu lasīt arī mājas datoros vai mobilajās ierīcēs. Salīdzinot Lursoft news.lv izmantojamības datus ar 2019.gadu, var secināt, ka vajadzība pēc šīs datu bāzes ir nedaudz augusi, tas izskaidrojams ar lasītāja nepieciešamo materiālu meklēšanu savas grāmatas “Ieskats Preiļu futbola, sporta un pilsētas vēsturē” tapšanā, kā arī bibliotekāru šīs datubāzes izmantošanu uzziņu darbā, izstāžu veidošanā, novadpētniecības materiālu atlasē.

Gada sākumā Preiļu GB bija iespēja pieteikties uz diviem mēnešiem datubāzes Ebscohost bezmaksas izmēģinājumam, kuru varēja lietot attālināti, ko arī izmantoja daudzi bibliotēkas lasītāji, tai skaitā studenti. EBSCO resursu rādītāji, ieskaitot Nacionālās paketes, eBooks un Akadēmisko datubāzu izmantojumu ir liels, divu mēnešu laikā tika veikti 2372 skatījumi. Nākotnē jāapsver doma par EBSCO datu bāzes abonēšanu.

Pieejamo datu bāzu izmantojamību par 2020.gadu var apskatīt attēlotā diagrammā.

Tabula “Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums”

Datubāze	2018	2019	2020
<i>letonika.lv</i>	2136	730	557
<i>news.lv</i>	288	107	192
<i>EBSCO</i>	0	0	2372

Kopumā rādītāji ir labi un tas liecina par šo resursu lietderību un atbilstību lietotāju informacionālajām vajadzībām. Neskatoties uz sarežģīto gadu, ir pieaudzis kopējais resursu izmantošanas apjoms.

Lai veicinātu datubāzu izmantošanu lietotāju vidū, informācija par pieejamajām datubāzēm un elektroniskiem resursiem tiek izvietota Preiļu GB mājaslapā, sociālos tīklos Facebook, Instagram un draugiem.lv, uz informatīvajiem stendiem, uz afišām skolās un TV monitoros. Sociālie tīkli ir uzskatāmi par vērtīgu un efektīvu instrumentu, kas ļauj popularizēt bibliotēkas datubāzes un krājumu ļoti plašai auditorijai, informējot par krājumu jaunieguvumiem un iesakot saistošu un vērtīgu literatūru, stāstot par bibliotēkas elektronisko datubāzu piedāvātajām iespējām, kā arī iepazīstinot lietotājus ar datubāzu saturu uzrunājošā un atraktīvā veidā. Zemāk aplūkojami daži piemēri.

EBSCO datu bāzes izmēģinājums

Aicinām ikvienu izmēģināt datu bāzi EBSCOhost!
Datu bāze pieejama līdz 15.04.2020.

EBSCOhost datubāzes satur pilnus tekstus un rakstu anotācijas lauksaimniecībā, pārtikas zinātnē, ekonomikā, medicīnā, izglītībā, inženierzinātnēs, vides aizsardzībā, socioloģijā, informācijas tehnoloģijās u.c. zinātņu nozarēs.

EBSCOhost datubāzes pieeja: <http://search.ebscohost.com>
Attālinātai izmantošanai (no mājas datora) griezties pēc paroles pie bibliotekāra.

Domā digitāli

Aicinām aktīvi piedalīties iniciatīvā "Domā digitāli", kuras ietvaros no 18. līdz 29. maijam desmit darba dienu laikā notiks attālināti pasākumi – tiešsaistes lekcijas, vebināri un meistarklases, kuru galvenā mērķauditorija ir uzņēmēji, taču ko interesantu sev varēs atrast jebkurš. Tēmas ietvēra e-uzņēmumu dibināšanu un vadību, digitālās prasmes un rīkus attālināta darba un komunikācijas plānošanai un organizēšanai, e-paraksta dažādās iespējas, kultūru un radošumu digitālajā vidē, digitālā mārketinga pamatus, biznesa uzsākšanu un tirdzniecību e-vidē, grāmatvedības un finanšu pārvaldību.

Izglītojošie pasākumi būs pieejami gan Facebook, gan arī dažādās tiešsaistes platformās, uz kurām veda saite, kas bija norādīta programmā konkrētajā dienā. Desmit dienu programma skatāma šeit
<https://www.gudralatvija.lv/doma-digitali>

tirdzniecību e-vidē, grāmatvedības un finanšu pārvaldību. Izglītojošie pasākumi bija pieejami gan Facebook, gan arī dažādās tiešsaistes platformās, uz kurām veda saite, kas bija norādīta programmā konkrētajā dienā.

Ieskaties ONLEIHE E-BIBLIOTĒKĀ!

Vai Tu jau izmanto digitālo bibliotēku "Onleihe"? Šajā bezmaksas servisā ir pieejami vairāk nekā 23 000 dažādu mediju vācu valodā - e-grāmatas, audio-grāmatas, e-avīzes un filmas. Plaša izvēle, vienkārša iznomāšana, neizjot no mājām. Ieskaties!
<http://goethe.de/latvija/onleihe>

Bibliotēkas lasītājiem tika piedāvāts vēl viens digitāls bezmaksas pakalpojums Onleihe digitālā bibliotēka. Tā sniedz iespēju lietošanā uz ierobežotu laiku saņemt digitālus medijus vācu valodā kā e-grāmatas, e-audio vai e-avīzes, tos vienkārši lejupielādējot Onleihe sistēmā. Pašreiz sistēmā ir pieejami 23 000 vienību.

Bibliotekāru darbs nav iedomājams bez LNB Nacionālās bibliogrāfijas analītikas datubāzes, kurā tiek meklēti gan tematisko uzziņu informācijas avoti, gan materiāli izstādēm un novadpētnieciska satura literatūra. Tiek popularizēta LNB analītikas datubāzes izmantošana un tajā pievienotā saite uz *Lursoft* laikrakstu bibliotēkas pilntekstiem. Arī bibliotekāri izmanto šo datubāzi tematisko mapju papildināšanai un citu resursu veidošanai.

6.9. Krājuma un datubāzu popularizēšana

Lai popularizētu krājumā pieejamos izdevumus, bibliotēkas darbinieces regulāri veido tematiskās izstādes gan daiļliteratūras abonementā, gan nozaru literatūras abonementā. Izstāžu stendos apskatāmo un arī lasīšanai paņemamo grāmatu un žurnālu saturiskais virziens parasti tematiski sasaucās ar mākslas, radošo, ceļojošo darbu izstādēm, valsts un gadskārtu svētkiem. Jaunieguvumi tiek fotografēti un kā galerijas ievietoti sociālajos tīklos. Publikācijas par bibliotēkā pieejamo presi, aktualitātēm un pasākumiem regulāri parādās arī vietējos medijos un Preiļu novada domes tīmekļa vietnē.

Lielisks veids, ka popularizēt krājumā pieejamo literatūru ir lasītprasmes veicināšanas pasākumi, tikšanās ar lektoriem, rakstniekiem, sabiedrībā atpazīstamiem cilvēkiem. Liels atbalsts pasākumu organizēšanā ir EDIC un VKKF projekti. Pārskata periodā tika atbalstīti divi VKKF projekti:

- VKKF projekta “Sarunu cikls: Rakstītājs–lasītājs–bibliotēka” 2. kārtā ietvaros notika divas tikšanās pieaugušo auditorijai:
  - ar rakstnieci Lauru Vinogradovu,
  - ar rakstnieci Svetlanu Ambergu.
- VKKF projekta VKKF projekta “Lasītāju tikšanās ar rakstniekiem „Autoru! Autoru!”” ietvaros notika trīs tikšanās:
  - ar dzejnieci Liānu Langu;
  - ar rakstnieci un mākslinieci Agnesi Aizpurieti;
  - ar rakstnieku Dzintaru Tilaku un dziesminieku Āri Ziemeli.

Datubāzu popularizēšanas aktivitātes:

Pārskata periodā daudz tika strādāts pie tā, lai Preiļu novada pagastu bibliotēku darbinieki mācītos izmantot datu bāzes gan bibliotēkas darba ikdienā, gan piedāvājot tās saviem lasītājiem. Pagastu bibliotēku darbiniekiem tika sarīkots konkurss, kurā bija jāsameklē informācija dažādos bibliotēku darba vidē svarīgos informācijas resursos un jāsatgavo atbildes uz jautājumiem.

Par iespēju bibliotēkas lietotājiem izmantot datu bāzēs pieejamo informāciju regulāri informējām lasītājus, atgādinot par to, ka pandēmijas laikā lielu daļu informācijas izglītībai, darbam un izklaidei var dabūt interneta vidē. Lasītājiem tika nodrošināta iespēja attālināti reģistrēties bibliotēkā un saņemt piekļuves datus datu bāzei Letonika.lv

6.10. Darbs ar parādniekiem

Lai neveidotos jauni parādnieku saraksti, katru dienu lasītājiem, kuriem ir beidzies grāmatu lietošanas termiņš, tiek nosūtīta īsziņa ar atgādinājumu. Pārskata periodā izsūtītas 3306 atgādinājuma īsziņas.

Arī šajā pārskata periodā pastiprināti tika veikti darbs ar ilgstošiem parādniekiem. Parādnieki tika reizi trīs mēnešos apzināti ar lūgumu atgriezt grāmatas vai nozaudēšanas gadījumā segt grāmatas vērtību. Lai sadarbība ar parādniekiem būtu veiksmīgāka, netika iekasēta soda nauda. Daļu grāmatu no parādniekiem ir izdevies atgriezt.

Notika arī detalizēta ilgstošo parādnieku (kuri nereaģē uz brīdinājuma vēstulēm vai nedzīvo norādītajā adresē) nenodoto grāmatu izvērtēšana. Pamatotai grāmatu norakstīšanai parādnieku saraksts tika nodots komplektēšanas nodaļas vadītājam.

Ārkārtas situācijas laikā, kad bibliotēka lietotājus klātienē neapkalpoja, izsniegto grāmatu termiņš regulāri tika pagarināts, lai neveidotos liels parādnieku skaits un lieki nesatrauktu lasītājus, par to, kā laikā nodot izņemtos izdevumus.

6.11. Ar bibliotēkas krājumu saistītās problēmas un to risinājumi, vajadzības

Krājumu pakāpeniski nepieciešama atjaunot, kritiski izvērtējot tā nepieciešamību, vecos, nepieprasītos izdevumus norakstīt un aizstāt ar jauniem izdevumiem, kuri atbildīs visām lietotāju kategorijām.

Dažkārt uz izdevumiem veidojas lasītāju rindas, taču šī problēma tiek risināta, izmantojot SBA pakalpojumus.

Neatkarīgi no karantīnas apveidiem, bibliotēka regulāri papildināja savu krājumu ar vērtīgiem iespaiddarbiem. Ievērojama uzmanība tika pievērsta tām nozarēm, kurās jau iepriekšējos gados tika atzīmēts jaunu grāmatu trūkums. Lieliskas grāmatas iegādātas tiesību zinātnēs, medicīnā, dabas zinātnēs. Joprojām vajadzētu papildināt krājumu:

- Datortehnoloģijās,
- Reklāmā,
- Lauksaimniecībā,
- Tehnikas nozarēs – trūkst saturiski labu grāmatu latviešu valodā par automašīnu un lauksaimniecības tehnikas iekšējo uzbūvi,
- Veterinārijā.

Covid – 19 krīze savas izmaiņas ienesa arī krājuma iegādes piešķirtajā finansējumā. Pēc pašvaldības aicinājuma tika lūgts pusgada 2.pusē 2 mēnešus neiegādāties grāmatas. Taču gada beigās, kad tika dota atļauja izlietot piešķirto finansējumu grāmatu iegādei, sanāca pirkt vairāk. Un tomēr, lai iztērētu naudu, tika atļauts BLN iegādāties spēles, kur viena daļa neaizgāja krājumā, bet gan kā mazvērtīgais inventārs.

Bibliotēkai nav pietiekoša finansējuma, ar kuru varētu abonēt nozaru datu bāzes, kas reizēm varētu aizstāt kādu nozari, kurā trūkst augstvērtīgu un saturā kvalitatīvu izdevumu.

Jāpievērš lielāka uzmanība bibliotēkas krājumu reklamēšanai, pakalpojumu sniegšanai jaunā, mūsdienīgā veidā.

7. DARBS AR BĒRNIEM UN JAUNIEŠIEM

7.1. Darba ar bērniem un jauniešiem raksturojums un vispārīgie rādītāji

Preiļu Galvenās bibliotēkas Bērnu literatūras galvenā misija ir veicināt lasīšanu bērnu un jauniešu vidū, piedāvāt daudzveidīgas neformālās izglītības iespējas, veicinot izglītotas, progresīvas nākotnes sabiedrības pamata veidošanos, un nodrošināt kvalitatīvu informācijas pieejamību ikvienam bibliotēkas lietotājiem.

2020. gads Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļas darbā ieviesa daudz korekciju. Izvirzītie mērķi un uzdevumi tika īstenoti nepilnā apmērā, jo valstī noteikto Covid-19 ierobežojumu dēļ nācās atcelt vairākas ieceres un atrast nepopulārus risinājumus un darba formas, lai pildītu bibliotēkas funkcijas. Vislielākā uzmanība tika vērsta uz digitālo datu bāžu un citu e-vidē esošo izziņas avotu popularizēšanu. BLN reģistrēto lietotāju skaits pārskata gadā ir samazinājies, jo ārkārtas situācijas dēļ bibliotēka apmeklētājiem tika periodiski slēgta. Neskatoties uz to, ka tika plānotas vairākas virtuālās aktivitātes, tās iedzīvināt bija problemātiski, jo skolēni, kas ir BLN lielākā mērķauditorija, mācījās attālināti. Respektējam skolotāju ieteikumu nenoslogot skolēnus ar papildus aktivitātēm, jo, apgūstot mācību programmu attālināti, bērni ilgu laiku pavadīja pie datoriem, kas bija liels noslogojums.

Kopumā 2020. gadā tika reģistrēti 733 bērni un jaunieši līdz 18 gadiem (2019.g.-964, 2018.g.-1407), no tiem 61 pirmskolas, 229 sākumskolas, 315 pamatskolas vecuma skolēni un 128 nepilngadīgie vidusskolas vecuma jaunieši. Šīs kategorijas reģistrēto lietotāju bibliotēkas fizisko apmeklējumu skaits sasniedza 4656 (2019.g.-16750, 2018.g.-17704), izsniegto eksemplāru skaits – 8382, t.sk. 18 izsniegumi, kuri gūti SBA kārtā no Preiļu 1.pamatskolas bibliotēkas, kurā nav pieejama elektroniskā BIS ALISE, (2019.g.-11006, 2018.g.-14666). Datorlietotāju skaits – 90 (2019.g.-719, 2018.g. - 435).

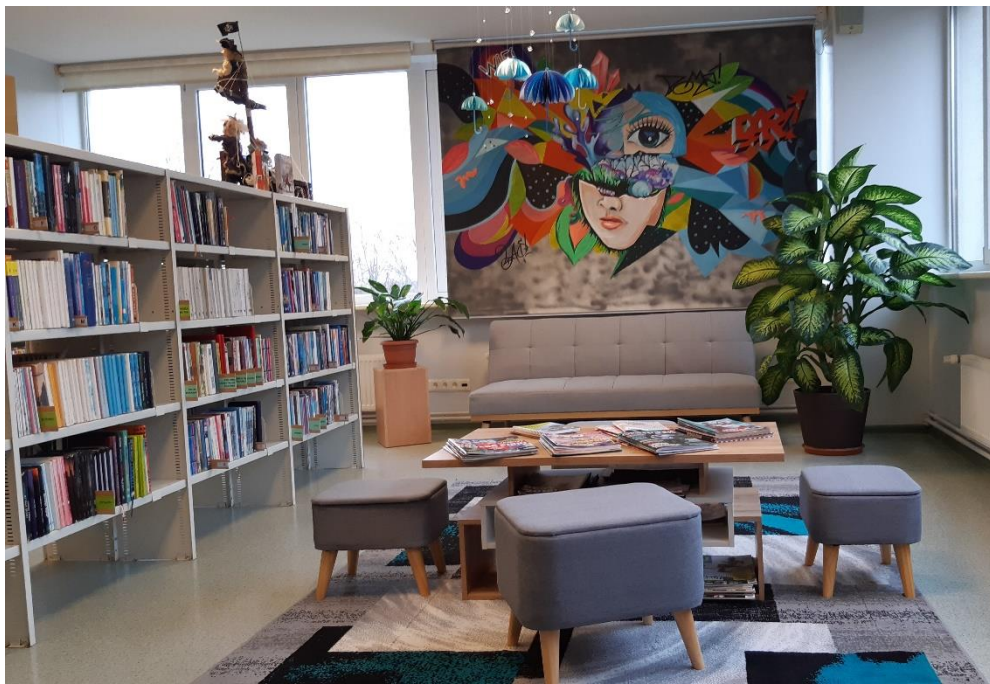
Visu iepriekš minēto statistisko rādītāju krituma galvenais iemesls ir Covid-19 radītie apstākļi.

Lai veicinātu bērnu un jauniešu interesi par literatūru un attīstītu lasītprasmi, BLN turpināja darboties aizsāktajos lasītveicināšanas projektos – “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”, “Skaļās lasīšanas sacensība”. BLN iesaistījās apgāda Zvaigzne ABC organizētajā “Lasīšanas stafetē”, atbalstot un nodrošinot konkursantus ar nepieciešamo literatūru. Covid-19 ierobežojumu dēļ neizdevās realizēt “Grāmatu starta” programmas uzdevumus, jo tradicionāli BLN “Pūcītes skolas” četras ikmēneša nodarbības tika plānotas organizēt, sākoties jaunajai mācību sezonai septembrī. Drošības apsvērumu dēļ tika atcelts arī lokālais vasaras sezonas konkurss skolēniem “Krauklis iesaka izlasīt”, jo vasaras brīvlaikā BLN mērķauditorijas apmeklējums ir vislielākais.

Pārskata periodā, neskatoties uz pandēmiju, Bērnu literatūras nodaļai izdevās sarīkot 53 dažādus pasākumus, kuri tika novadīti gan bibliotēkas telpās, gan Preiļu 1. pamatskolā un PII “Pasaciņa” grupās. Gada laikā BLN tika piedāvātas 17 izstādes – septiņas tematiskās, sešas radošo darbu, viena ceļojošā izstāde un trīs kolekcijas. Šie rādītāji salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem ir manāmi mazāki, jo ierasto darba ritmu un plānotās norises izkorigēja Covid-19 izraisītā situācija.

BLN bija pieejami 14 žurnāli, (2019.g.-13, 2018.g.-14), bet joprojām vērojama maza interese par abonētajiem preses izdevumiem, jo šai vecuma grupai informācijas pieejamība e-vidē ir populārāka un ērtāka. Piedāvājuma no izdevniecībām ir mazinājies, ko var izskaidrot ar

tehnoloģiju ienākšanu informācijas pasaulē. Tā kā žurnāli lasīšanai uz vietas bija pieejami tikai līdz 13. martam, izsniegums ir 89 visa gada laikā (uz mājām tika izņemti 23 žurnāli, lasītavā uz vietas – 66), kas ir loģisks attiecīgajai situācijai valstī.

Lai atdzīvinātu jauniešu atpūtas stūrīša interjeru, pieaicinot mākslinieci Jeļenu Strodi, grafiti stilā tika noformēta loga žalūzija. Šis elements dinamiski papildina telpas iekārtojumu, padarot to modernāku, tuvāku pusaudžu un jauniešu vēlmēm.

7.2. Metodiskā un konsultatīvā darba organizācija

Metodisko un konsultatīvo atbalstu darbā ar bērniem un jauniešiem visām reģiona bibliotēkām sniedz Preiļu GB BLN darbinieki. Bibliotekāri tika konsultēti dažādos profesionālos darba jautājumos – bērnu un jauniešu literatūras klasificēšana, pasākumu organizēšana, spēļu iegāde e-veikalā, to veidošana un izmantošana metodiskajā darbā. Sniegtas elektroniskas, telefoniskas un klātienes konsultācijas, priekšlikumi un ieteikumi efektīvākam un daudzveidīgākam darbam bērnu, jauniešu auditorijā. Veikta statistikas datu apkopošana par darbu ar bērniem un jauniešiem reģionā.

Preiļu GB reģionā koordinē lasīšanas veicināšanas programmu “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” un “Skaļās lasīšanas sacensība”, “Ziemeļvalstu literatūras nedēļa”. Tiek rīkoti semināri, prezentācijas par aktualitātēm šajos projektos. “Skaļās lasīšanas sacensības” fināla norisēs un organizēšanā tika sniegts atbalsts Riebiņu Centrālajai bibliotēkai, kā arī tika rīkots reģionālais fināls Preiļu GB (Vilhelmīne Jakimova, Solvita Erta).

Pēc neformālās izglītības programmas “Teksta dizaina pamati” apguves (Ina Rusiņa), pavasara seminārā bija paredzēts dalīties pieredzē par teksta dizaina pamatprincipiem ar Preiļu reģiona pašvaldību bibliotēku darbiniekiem, bet, sākoties ierobežojumiem, seminārs tika atcelts.

7.3. Bibliotēku krājuma veidošana un papildināšana.

Jaunieguvumu proporcionalitāte, salīdzinot iegādāto pieaugušo un bērnu un jauniešu literatūru un lasītāju sastāvu, alternatīvo lietu komplektēšana (spēles, puzzles, diski u. c.)

BLN krājums regulāri tiek papildināts ar jaunāko pieejamo literatūru atbilstoši statusam un pieprasījumam. Tiek pievērsta uzmanība gan iespieddarbu fiziskajai formai, gan saturam, lai tas veicinātu bērnu izaugsmi, izziņas procesus.

Bērnu literatūras galvenie atlases kritēriji:

- grāmatas fiziskā forma — krāsaini un mūsdienīgi noformēti izdevumi;
- atbilst bērnu attīstības līmenim, zināšanām un interesēm;
- saturiski veicina bērnu izaugsmi, izziņas procesu;
- pieprasījums un saistība ar krājumu.

Tabula "Budžeta līdzekļi BLN krājuma komplektēšanai"

Gads	Eksemplāru skaits	Summa (EUR)
2018	412	2737
2019	450	3072
2020	317	2404

Krājumā saņemtas 63 bezatlīdzības monogrāfijas (340,5 EUR).

Iegādāto jaunizdevumu skaits salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata gadu ir samazinājies par 133 grāmatām. Pārsvārā monogrāfijas tiek pirktas vienā eksemplārā. Izņēmums ir dažas Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas grāmatas, kas tiek iepirkas divos eksemplāros, lai visi eksperti paspētu laikus izlasīt un novērtēt piedāvāto grāmatu kolekciju. Kopā BJVŽ nopirkti 19 eksemplāri (summa – 158 EUR).

VKKF projekta "Vērtīgo grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām" ietvaros BLN iegādājās 19 eksemplārus, kopsummā 88 eiro apmērā.

2020. gadā iepirkti visi Latvijas lielāko izdevniecību piedāvātie izdevumi bērniem un jauniešiem latviešu valodā, kā arī pieprasītās grāmatas krievu valodā. Proporcioniāli sākumskolas un pirmsskolas lietotāju skaitam, visvairāk iegādātas grāmatas bērnu un jaunākajam skolas vecumam. Vidējam vecumam un jauniešiem grāmatas vajadzētu iepirkt vairāk, bet izdevniecību piedāvājums ir mazāks ne tikai šim vecumposmam, bet arī kopumā, kas izskaidro jaunieguvumu skata samazinājumu.

2017. gada bibliotēkas akreditācijas atzinumā tika norādīts, ka krājumā daudz mazizmantotu un fiziski nolietotu izdevumu, tāpēc konsekventi tika strādāts pie šīs darba jomas, aktīvi pārskatot, analizējot izsnieguma datus un norakstot izdevumus, kopskaitā – 807 eksemplāri (summa – 1279,17 EUR). No tiem nolietotās – 573, nozaudētas – 2, liekie dubleti – 57, novecojušās – 1, maz izmantotās – 17 un 157 seriālizdevumi.

Vislasītākās pārskata gadā bija BJVŽ grāmatas – franču rakstnieka Žiljēna Sandrela „Brīnumu istaba” (izsniegta 34 reizes), jaunākajam skolas vecumam – Dzintara Tilaka „Papus Tru” (izsniegta 25 reizes), un ieteicamās literatūras grāmatas.

Pieaug lietotāju interese par daiļliteratūru angļu valodā. Ņemot vērā esošo situāciju Covid-19 dēļ, objektīvs šī pieprasījuma izvērtējums nevar tikt veikts.

Bērnu literatūras nodaļas krājumā ir 106 spēles, 2020. gadā iegādātas 18 jaunas spēles (t.sk.13 par budžeta līdzekļiem (281,49 EUR), 5 bezatlīdzības (60,00 EUR)). Jaunos ir

dažādas metodiskās spēles, kuras veiksmīgi var izmantot gan pedagogi, gan bibliotekāri savās nodarbībās, pasākumos kā izzinošu, mācību un vizuālās uzskates materiālu. Spēle “Nosargāt internetā” sniedz informāciju par drošu komunikāciju interneta vidē, datu aizsardzību, kritisko domāšanu, informācijas pārbaudi, kā arī rast risinājumus problēmsituāciju gadījumos. Spēles “Mācīties, Draudzēties, Spēlēties” mērķis ir radošā veidā bērniem mācīt svarīgākās saskarsmes un konfliktu risināšanas prasmes. Izmantojot spēli “Tava Profesija”, bērni uzzina par dažādām prasmēm un kompetencēm, kas nepieciešamas dažādās jomās strādājošajiem, jauniešiem tā var palīdzēt pieņemt lēmumu par studiju un profesijas izvēli. Sarunu spēlē “Turpinājums sekos...” ir iekļauti 75 nepabeigti teikumi par neikdienišķām tēmām, kas rosina domāt, runāt, izzināt sevi un citus. “Emociju kārtis” piemērotas jebkuram vecumam un palīdz izprast savas un līdzcilvēku emocijas un, izmantojot dotās afirmācijas veicināt pozitīvo domāšanu.

Gada vidū tika nomainīta tāfele rotaļu stūrītī, jo zīmēšana ir ļoti iecienīta bērnu nodarbe, kā arī iegādātas dažas jaunas rotaļlietas mazākajiem apmeklētājiem. Gads noslēdzās ar vēl septiņu galda spēļu iegādi. Tā kā spēle “Saderēsīm?” pusaudžu vidū bija ļoti populāra, tika nopirkts tās papildinājums “Saderēsīm? 2” ar jauniem aizraujošiem uzdevumiem. Ņemot vērā skolēnu interesi par vārdu skaidrošanas spēli ALIAS, spēļu krājums tika papildināts ar “Improvizācija Žestu krātuvi”, kas veicina fantāzijas attīstīšanu, domāšanas spējas un reakciju, kā arī paplašina vārdu krājumu. Tika domāts arī par spēlēm, kuras varētu spēlēt vienatnē vai divatā, tādēļ iegādātas azartiskas un ātri divatā izspēlējamās spēles ar bērniem ļoti zināmiem “Ķepu patruļas” personāžiem “Boom Bomm. Cats & DogsBet” un “Match”. Savukārt “Magic Magnetic Cube”, “MagPad. Magnetic Educational Toys” dod iespēju bērniem darboties individuāli. Tāpat ar lielu spēles koši ilustrēto laukumu “Eye Found It!” var spēlēt arī individuāli, trenējot vērīgumu, pacietību, atmiņu. 2020. gadā tika saņemts arī Latviešu valodas aģentūras veidotais “Mācību līdzeklis latviešu valodas apguvei 5-8 gadus veciem bērniem “Atver pasauli!””.

Pavasārī valstī noteikto ierobežojumu periodā tika izveidotas divas daudzfunkcionālas grīdas spēles – “Pēdiņas” un “Alfabēts”. Abas spēles var pielietot dažādos variantos, lai izkustētos, trenētu uzmanību, atmiņu, domāšanu. “Alfabēts” ļoti iekļaujas bērnu rotaļstūrītī kā košs, uzmanību piesaistošs dizaina elements.

2020. gadā BLN bija pieejami 14 žurnāli – trīs pirmsskolas vecuma bērniem, pieci skolēniem un seši vairāk paredzēti jauniešiem. Viens žurnāls angļu valodā “J-14” un viens krievu valodā “Мастерим с детьми”. Vispieprasītākais zēnu vidū bija “Minecraft”, ko draugu vidū pētīja, pārrunājot savus sasniegumus Minecraft spēlē. Iecienītāko vidū bija arī žurnāls “Ilustrētā Junioriem”. Meitenes labprāt lasīja “My Little Pony” un “Avenīte”. Žurnāli “Astes”, “Ej”, “Iedvesmas Dienasgrāmata”, “J-14”, “Kā Tas Strādā” 2020. gadā tika pārvietoti uz jauniešu atpūtas stūrīti. Abonējot žurnālus 2021. gadam, tika izvērtēts krājumā esošās periodikas pieprasījums. Diemžēl netiks izdots “Minecraft”, bet priecē tas, ka gada nogalē jau bija pieejami divi jauni žurnāli bērniem “Lielais Detektīvs” un “Lego”, kas tika arī abonēti nākamajam gadam. Ņemot vērā zemo interesi par “J-14” un “Мастерим с детьми”, vietā tika abonēti citi – angļu valodā “National G.For Kids” un krievu valodā “3/9 царство”.

7.4. Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana, pasākumi dažādām vecuma grupām

Uzziņu un informācijas pakalpojumu sniegšana darbā ar bērniem un jauniešiem notiek regulāri. Apkalpojot lasītājus, tiek sniegtas informatīvas, tematiskas, precizējošas uzziņas. 2020. gadā vispieprasītākās galvenokārt bija uzziņas, kas saistītas ar daiļliteratūru. Tika sniegtas dažādas tematiskās uzziņas – gadskārtējie svētki, nauda Latvijā, dažādas enciklopēdijas, matemātikas formulas, seno lietu vēsture u.c. Šādas uzziņas pārsvarā tiek sniegtas skolēnu referātiem, projektiem, zinātniski pētniecisko darbu izstrādei un zināšanu papildināšanai. Covid-19 ierobežojumu laikā aktuālākas bija telefoniskās un elektroniskā veidā sniegtās uzziņas. Kopā pārskata periodā sniegtas 285 uzziņas (2019.g.-1093).

Lai precīzi sniegtu atbildes uz pieprasītajām uzziņām, bibliotēkā tiek izmantoti visi pieejamie resursi – datubāzes, uzziņu krājums, preses izdevumi, kā arī brīvpieejas interneta resursi.

Nozīmīga bibliotēkā darba daļa ir lasīšanas veicināšanas pasākumi bērniem un jauniešiem dažādām vecuma grupām. BLN organizētas izstādes, konkursi, tikšanās ar grāmatu autoriem u.c. .

Pārskata gada sākumā tika organizēta plaša radošo darbu izstāde “Gadalaiki”, ko piedāvāja biedrība “Mūsmājas”. Senioru rokām apgleznotas burciņas, kas pārtapušas par svečturiem, pašu gatavotas un iesaiņotas ziepes, sveces, apsveikuma kartes, krustdūrienu tehnikā izšūtas glezniņas, pērļu rokassprādzes, krelles, adījumi u.c dabā noskatītu krāsu salikumos veidoti darbi. Seniores kolektīvi apmeklēja arī izstādi, lai novērtētu un priecātos par savu un citu veikumu, padalītos ar idejām un padomiem.

Februārī, sagaidot Preiļu pilsētas dzimšanas dienu, tapa 8. klases skolnieces Zanes Rizgas zīmējumu izstāde “Dāvana Preiļiem”, kurā bija skatāmas grāmatas “Preiļi un ES. 15 gadi Eiropas Savienībā” ilustrācijas un citi zīmējumi, kuros attēloti Preiļi. Uz izstādes atklāšanu tika aicināti Zanes klasesbiedri, kuri piedalījās arī viktorīnā par Preiļu ielām un pilsētas vēsturi, uz kuriem vajadzēja atbildēt gan mutiski, gan elektroniski, kā arī komandas izspēlēja kinētisko viktorīnu. Šādus un līdzīgus konkursus un viktorīnas ir jāpiedāvā katru gadu vecāko klašu skolēniem, jo zināšanas par dzimto pilsētu nav pietiekošas.

Vasarā bija skatāma vēl vienas skolnieces radošo darbu veikums – Vārkavas vidusskolas 9. klases audzēknes Sandras Brakovskas izstāde “Sapņu lidojums”, kurā bija skatāmi viņas zīmējumi uz papīra, koka un akmeņiem.

Pavasara noskaņu Bērnu literatūras nodaļā radīja PII “Pasaciņa” audzēkņu radošo darbu izstāde “Rosība dabā”, kurā bērni savos zīmējumos, aplikācijā atainoja pavasara norises dabā.

Paralēli apmeklētājiem tika piedāvāti dažādu paaudžu radošie darbi. Diemžēl ne visas izstādes valstī noteikto ierobežojumu dēļ bija pietiekoši ilgu laiku pieejamas. Arī mazākie bērni netika vesti uz bibliotēku, ierobežoto darbošanās iespēju dēļ. Visbiežāk vecāki bez bērnu klātbūtnes izņēma grāmatas lasīšanai mājās. Tādēļ arī ceļojošā izstāde “Ceļojums Agijas Stakas tēlu pasaulē” nepulcināja tik daudz apmeklētāju, kā bija paredzēts.

Interesanta un izzinoša bija Tatjanas Kolosovas kolekcijas "Krievijas hohloma no Lielbritānijas" izstāde. Apmeklētāji varēja ne tikai aplūkot stikla stendos izvietotos dekoratīvās mākslas veidā darinātos koka traukus un virtuves piederumus, bet arī izlasīt informāciju par šīs krievu senās amatniecības rašanos un attīstību.

Bērniem, it sevišķi zēniem, saistoša bija Preiļu 1. pamatskolas 5. klases skolēna Renāra Znotiņa veidoto Lego modeļu izstāde “Lego pasaule”. Renārs pats bija mudinājis nākt savus draugus, klases biedrus aplūkot viņa vaļasprieku. Arī tā veidojas kopīgas intereses, sarunas tieši bibliotēkā.

Sirsnīgā atmosfērā Preiļu pamatskolas 2.c klasei tika rīkots pasākums “Mana mīlā sirsniņdiena”, kurā notika kopīga grāmatas lasīšana, pārrunas par labajiem vārdiem un to lietošanu ikdienā, radošā darbnīca.

Preiļu GB Bērnu žūrijas ekspertiem ik gadu tiek rīkoti pasākumi, kuru tematika atbilst kādai no kolekcijas grāmatām. Gada sākumā tradicionāli notiek pērnā gada sezonas noslēguma pasākumi.

Kuplā pulkā, ar aktīvu līdzdarbošanos pasākumā “Tikšanās Grāmatu salā” noslēdzās Bērnu un jauniešu žūrijas 2019.gada sezonas darbs Preiļu GB. Tajā tika izvērtēts paveiktais, godināti eksperti, veikti dažādi atjautības uzdevumi. Svētku dalībniekus iepriecināja Preiļu 2. vidusskolas deju kolektīvs skolotājas Rimmas Gavrilovas vadībā. Savukārt, Vecāku žūrijas ekspertiem lasīšanas veicināšanas programmas noslēguma pasākumā tika piedāvāta iespēja tikt ar teoloģijas doktoru, Daugavpils Jēzus Sirds draudzes prāvestu Andri Ševelu, lai ielūktos galvenajās dzīves un cilvēciskajās vērtībās, kuras nemainās neatkarīgi no tā, kādas tēmas un laikmeti ir aprakstīti grāmatās. Preiļu GB čaklākie Bērnu žūrijas eksperti apmeklēja “Lielos lasīšanas svētkus” Rīgā.

2020. gada Bērnu un jauniešu žūrijas aktivitātes sākās ar izzinošu pasākumu “Putni mums apkārt” pēc Viestura Ķerus grāmatas “Meža meitene Maija” izlasīšanas, kurā eksperti, tiekoties ar ornitologu, iepazīna putnu dažādību, gredzenošanas nozīmi, uzzināja par to barošanu ziemā un pēc tam veidoja lidmašīnas no papīra pēc aerodinamikas pamatlikumiem.

11+ grupas eksperti ar bibliotekāri grāmatas “Sibīrijas haiku” iespaidā devās uz muzeju, lai uzzinātu vairāk par izsūtītajiem novadniekiem un ieklausītos viņu atstātajos Sibīrijas stāstos. Šādi pasākumi izglīto jaunāko paaudzi un liek ielūkoties pagātnes cilvēku likteņos un izvērtēt vēsturiskos notikumus.

Oktobra pirmajā pusē, kamēr vēl nebija noteikti stingrāki drošības pasākumi, notika pasākums Bērnu žūrijas 9+ ekspertiem “Esi drošs, nevis pārdrošs” par Ineses Zanderes grāmatu “Bērns, kas neiekrita”. Kā rīkoties un kā izvairīties no nelaimes gadījumiem, informēja Sarkanā Krusta pārstāve Zenta Vucāne.

Jau piekto gadu pirmsskolas iestādes “Pasaciņa” bērni iesaistās lasīšanas veicināšanas programmas “Bērnu žūrijas” 5+ vecuma grupas grāmatu lasīšanā un vērtēšanā. Šī procesa norises izskan kā “Lasītprieka darbnīca”. 2020. gadā bērnu skaits ir audzis, kopskaitā piedalījās četru sagatavošanas grupu 96 audzēkņi. Tikai šoreiz grāmatu lasīšana notika savādāk – izpalika bibliotekāru lasījumi, sarunas un darbošanās ar bērniem. Bibliotēkā tika sagatavoti materiāli darbam un kopā ar attiecīgo grāmatu nogādāti PII “Pasaciņa”, lai grupu skolotājas varētu kopā ar bērniem lasīt un vērtēt grāmatas. Pēc Ulfa Starķa grāmatas “Zvēri, kurus neviens nav redzējis tikai mēs” izlasīšanas bērni varēja strādāt darba lapā un izdomāt savam iedomu dzīvniekam atbilstošu vārdu. Lai veiksmīgāk varētu darboties ar Annas Ļenasas grāmatu “Krāsu mošķis”, skolotājām tika piedāvātas arī A.Harna “Emociju kārtis” un citi sagatavoti materiāli par bērnu emocijām un noskaņojumu. Pēc Sabīnes Košeļevas grāmatas “Gurķis Elmārs, kas dikti krenķējās” izlasīšanas, bērni kopā ar skolotāju varēja izspēlēt dažādas, arī grāmatā atainotās,

savstarpējo attiecību problēmsituācijas, tās izprast un risināt, izmantojot mūsu piedāvāto spēli “Mācīties, Draudzēties, Spēlēties”.

VKKF projekta “Lasītāju tikšanās ar rakstniekiem „Autoru! Autoru!”” ietvaros tika plānoti četri pasākumi ar daiļdarbu autoriem, bet īstenot izdevās tikai trīs:

- Dzejas dienās Preiļu Galvenajā bibliotēkā viesojās dzejniece Liāna Langa, ar kuru uz tikšanos tika aicināti Jāņa Eglīša Preiļu Valsts ģimnāzijas audzēkņi.
- Preiļu Galvenās bibliotēkas Bērnu literatūras nodaļā notika tikšanās ar rakstnieci un mākslinieci Agnesi Aizpurieti pasākumā „Katram savu trakumiņu”. Bērniem tika radīta iespēja klausīties autores lasījumā, sarunāties par grāmatas tapšanu un lapsām, piedalīties radošajā darbnīcā, darinot krāsainas grāmatzīmes.
- Bērnu un jauniešu žūrijas eksperti un citi interesenti tika aicināti uz iedvesmojošu un atraktīvu literāri muzikālu pasākumu “Cauri gadiem ar dziesmām un grāmatām” kopā ar rakstnieku Dzintaru Tilaku un dziesminieku Āri Ziemeļi. Tajā izskanēja visiem pazīstamas dziesmas, stāsti par dzīvi un tika izspēlētas viktorīnas par autora grāmatām.

Pasākumi “Sargā sevi internetā!” par drošību e-tīmeklī noritēja visās Preiļu 1. pamatskolas 3. un 5. klasēs. Pasākumi tika organizēti tā, lai skolēniem pašiem būtu aktīvi jādarbojas – jāatbild uz drossinternets.lv veidotā konkursa jautājumiem, pamatot doto saukļu nozīmi, minot arī piemērus no dzīves. Tika piedāvāts arī grupu darbs par emocijzīmju nozīmi un lietošanas paradumiem. Tādā veidā darbojoties, skolēni vairāk domā, runā, izsecina, pārbauda savas zināšanas par drošību internetā - gan kā pašam sevi pasargāt, gan par tehniskām iespējām, gan arī, kā atšķiras fakts no viedokļa, kā darbojas interneta algoritmi u.c. jautājumiem, kas saistīti ar digitālās pratības un medijpratības elementiem un, noteikti, arī vairāk iegaumē un atceras. Skolēniem tika piedāvāts arī tests “Internetā es...”. Tas tika pildīts netradicionālā veidā, attiecīgajos mākonīšos līmējot uzlīmes, parādot kādas darbības viņi regulāri veic internetā. Jāsecina, ka pārāk daudz laika tiek pavadīts izklaides vajadzībām, skatoties video youtube.com, spēlējot spēles. Arī sociālos tīklus, neskatoties uz vecuma ierobežojumiem, “WhatsApp” izmanto gandrīz visi un daudzi arī “Instagram” un “Facebook”. Skolēni gan atzina, ka tas notiek vecāku uzraudzībā. Prieccē tas, ka ir arī skolēni, kas interneta vidē mācās valodas, meklē dažādas idejas un informāciju.

Ziemeļvalstu literatūras nedēļas lasījumi notika PII “Pasaciņa” un Preiļu 1. pamatskolā. Ņemot vērā valstī noteiktos drošības pasākumus, bibliotekāru klātbūtne izglītības iestādēs netika pieļauta. Lai Ziemeļvalstu literatūras nedēļas pasākumi noritētu veiksmīgi, visus materiālus un dažādus variantus veicamo papildus aktivitāšu rīkošanai BLN bibliotekāres sagatavoja un nodeva uzrunātajām skolotājām. Rītausmas stundā PII grupiņa “Zirnīši” un “Rūķēni” un Preiļu 1.pamatskolas 1.c.klase ar audzinātāju lasīja Kristianas Rūšiftes grāmatu “Visi skaitās”. Pusaudžu grupā 5.a un 6.a klasē nodarbības vadīja literatūras skolotājas, lasot Jākoba Vegēliusa grāmatu “Kapteiņa pērtiķis”.

Tika rīkoti klātienē un tiešsaistes konkursi un citas aktivitātes gan bērniem, gan ģimenēm.

Akcijā “Rakstiet, fotografējiet, zīmējiet, veidojiet!” BLN aicināja iesūtīt stāstus, foto liecības, zīmējumus par to, kā šis laiks ietekmējis ikdienas dzīvi, kā cilvēki pielāgojās jaunajai situācijai, kādas kopīgas nodarbes tika ieviestas ģimenēs, kā bērni dažādoja brīvo laiku.

Sadarbojoties ar pedagogiem, tika rīkots radošais konkurss par Imanta Ziedoņa pasakām, veicot arī dažādus latviešu valodas uzdevumus.

Pārņemot stafeti no Salacgrīvas novada bibliotēkas un turpinot aizsākto ilggadējo tradīciju, Preiļu bibliotēka sadarbībā ar Preiļu novada domi un Eiropas parlamenta deputāti, profesori Inesi Vaideri veiksmīgi noorganizēja valsts mēroga patriotiskās dzejas konkursu 5.-12. klašu skolēniem “Latvija, cik daudz Tev vēlos teikt!”, dodot jauniešiem iespēju apliecināt sevi literatūras jomā un saņemt vērtīgas balvas no Eiropas Parlamenta, piedalīties Aivara Eipura dzejas meistarklasē vai viesoties pie Eiropas parlamenta deputātes Ineses Vaideres.

Pirms Covid-19 ierobežojumu ieviešanas veiksmīgi savu darbu uzsāka Ģimenes digitālo aktivitāšu centrs. Statistiskie rādītāji to atspoguļo, ņemot vērā to, ka centrs darbojās aktīvi tikai divus mēnešus. Parastas situācijas laikā droši zināms, ka rādītāji būtu augstāki nekā iepriekšējā pārskata gadā.

	2019	2020
Fiziskais apmeklējums	4065	716
Konsultācijas	329	18
Ģimenes digitālo aktivitāšu centra izmantojamības statistiskie rādītāji:		
<i>3D brilles</i>	1136	90
<i>Velosipēds</i>	979	179
<i>Kinect spēles</i>	1052	168
<i>Robotikas nodarbības</i>	135	72
<i>3D pildspalvas</i>	259	60

Februārī, Preiļu pilsētas dzimšanas dienas mēnesī, tika pievienota jauna kinētiskā viktorīna “Ielas Preiļos”, kas radīja lielu interesi pārbaudīt savas zināšanas. Un jāsecina, kaut pilsēta nav liela, daudzi zina tikai galveno ielu nosaukumus.

Tā kā daudzi skolēni trīsdimensiju zīmēšanu jau bija apguvuši, 2020. gadā reizi mēnesī tika ielānotas radošās darbnīcas. Izmantojot 3D pildspalvas, dažādu krāsu izejmateriālus un šablonus, skolēniem tiek dota iespēja pašiem izveidot nelielas figūriņas, apsveikumus kādam sev nozīmīgam cilvēkam. Janvārī Starptautiskajā Paldies dienā apmeklētāji veidoja vārdu “PALDIES!” un februārī notika Valentīndienas radošā darbnīca.

Tiek izrādīta liela bērnu vecāku interese par iespēju apmeklēt robotikas nodarbības bērniem jau no pirmsskolas vecuma, tādēļ šī pulciņam paredzama liela atsaucība. *Skat. sadaļā “Jaunie pakalpojumi”*

Parējās DAC aktivitātes – 3D brilles, Kinect spēles, interaktīvais ceļojums ar velosipēdu – piesaista ne tikai bērnu un jauniešu uzmanību, interesentu vidū ir arī citu paaudžu apmeklētāji, arī bērnu vecāki, vecvecāki.

- PGB ir sava vietne sociālajos tīklos, kur regulāri tiek ievietota aktuālā informācija par norisēm BLN. 2020. gadā publicējām video sižetus ar mērķi piesaistīt lietotājus.
- BLN ir ieviesta sava apmeklētāju ierosinājumu un atsauksmju burtnīca, kurā ir tikai pozitīvas atsauksmes par BLN rīkotajiem pasākumiem un izstādēm.

7.5. Veiksmīgākās lasīšanas veicināšanas aktivitātes

BLN atbalsta valsts mērogā piedāvātos lasīšanas veicināšanas projektus, kā arī organizē lasīšanu popularizējošus pasākumus, lai attīstītu lasītprasmi, paplašinātu redzesloku, nodrošinātu iepazīšanos ar jaunāko un kvalitatīvāko tulkoto un oriģinālliteratūru.

Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija ir nozīmīgākā lasīšanas veicināšanas programma Latvijā, kas stabili notur savas pozīcijas arī Preiļos. Atzinīgi tiek vērtēta lasīšanas programma visās tās izpausmēs – tā ir iespēju izlasīt jaunāko un vērtīgāko literatūru, iepazīt grāmatās izklāstītās vērtības, iesaistoties organizētajos pasākumos, kas rosina bērnus domāt, analizēt, izteikt savu viedokli. Programmai ir svarīga loma arī ģimeni un domubiedrus vienojošajā aspektā.

Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijā pavisam piedalījās 212 eksperti (grupā “5+” – 127, “9+” – 20, “11+” – 22, “15+” – 8, vecāku grupā – 35). Par aktīvāko vecāku piesaistīšanu šai lasīšanas programmai Preiļu GB saņēma pateicības rakstu no LNB.

Lielākais bērnu žūrijas darbs notiek vasaras mēnešos skolēnu brīvlaikā. Lai veicinātu “Bērnu žūrijas” popularitāti un izplatību, rudenī grāmatas tika piedāvātas PII “Pasaciņa” un Preiļu Brīvājai skolai, kur audzinātājas lasīja priekšā grāmatas un darbojās ar bērniem.

Nacionālā skaļās lasīšanas sacensības popularitāte Preiļu reģionā pieaug ar katru gadu, iesaistot arvien vairāk interesentu. Izejot cauri vairākām atlases kārtām, labākais tiek uz noslēdzošo konkursa daļu. Bērniem veidojas laba prakse un pieredze lasīt skaļi auditorijas priekšā, attīstot lasīšanas tehniku, dikciju un saskarsmi. BLN aktīvi iesaistās žūrijas darbā reģiona novados, vada informatīvos seminārus skolās, palīdz pasākumu organizēšanā un rīko reģionālās sacensības. Pateicoties veiksmīgam BLN darba plānojumam, sekmīgi tika noorganizēts 2020. gada Nacionālās skaļās lasīšanas sacensības Preiļu novada un reģiona posms, kurā piedalījās 11 finālisti. Čempiona titulu izcīnīja Riebiņu novada Dravnieku pamatskolas 6.klases skolnieks Sandis Endijs Semjonovs, kurš veiksmīgi startēja Nacionālajā finālā Rīgā. Protams, sagatavošanās posms Republikas finālam jau notika attālināti ar WhatsApp starpniecību, taču viss noritēja veiksmīgi.

Tikšanās ar literātiem. Pateicoties VKKF finansiālajam atbalstam un darbinieku ieinteresētībai, projekta “Lasītāju tikšanās ar rakstniekiem “Autoru! Autoru!”” ietvaros mūsu bibliotēkas lasītājiem bija iespēja tikties ar trijiem grāmatu autoriem – Liānu Langu, Agnesi Aizpurieti un Dzintaru Tilaku. Katra tikšanās deva bērniem iespēju iepazīt dažādas radošas personības, kas var iedvesmot, radīt lielāku interesi par grāmatām, paver plašāku redzesloku.

7.6. Sadarbība ar izglītības iestādēm “Kompetenču pieejas mācību saturā (Skola2030)” ietvaros

Bibliotēkai neapšaubāmi ir svarīga nozīme jaunās paaudzes neformālajā izglītošanā, tādēļ savstarpēji sadarbojoties ar Preiļu 1. pamatskolas latviešu valodas un literatūras skolotājām Irēnu Baroni un Žaneti Beču, Jāņa Eglīša Preiļu Valsts ģimnāzijā (JEPVĢ)– ar Ingūnu Patmalnieci un Silviju Kivko, regulāri notiek dažādi literāri pasākumi.

Pārskata gadā Dzejas dienās uz tikšanos ar dzejnieci Liānu Langu tika aicināti JEPVĢ 12. klašu audzēkņi. Atgriezeniskajā saitē skolēniem nākamajā latviešu valodas un literatūras nodarbībā tika uzdots radošais darbs “Dzejnieka tēls mūsdienās”.

Pamatskolā skolēni literatūras programmā iepazīst rakstnieces Annas Sakses daiļradi. Sadarbībā ar BLN Preiļu 1. pamatskolas 8.a un 8.b klasei (sk. Žanete Beča, Irēna Barone) tika plānota interaktīva nodarbība bibliotēkā, bet Covid-19 dēļ tā tika atlikta.

Ik gadu regulāri tiek rīkoti pasākumi, lai skolu pirmās klases iepazītos ar bibliotēkas pakalpojumiem un aktivitātēm. 2020. gadā BLN audzināšanas stundā viesojās Preiļu 1. pamatskolas 1.d klase (skolotāja Viktorija Kondratjeva).

Informatīva un izzinoša nodarbība tika piedāvāta Preiļu 1. pamatskolas 6.b klases skolēniem. Mājturības un tehnoloģiju stundā ar skolotāju Ingu Reini bērni aplūkoja radošās izstādes un hohlomas kolekciju, piedalījās viktorīnā un DAC aktivitātēs.

Veiksmīga ir ilggadēja sadarbība ar Preiļu 1. pamatskolas skolotāju Annu Dzidru Bernāni, organizējot Drošāka interneta pasākumus.

Arī Ziemeļvalstu literatūras nedēļa notika, sadarbojoties ar Preiļu 1. pamatskolu un PII “Pasaciņa” (vadītājas vietniece izglītības jomā Marija Spūle). *Skat. 10. lpp sadaļā “Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana, pasākumi dažādām vecuma grupām”*

Vairāku gadu garumā radusies laba sadarbība ar Preiļu Brīvās skolas audzēkņiem un viņu skolotājiem. Arī 2020. gadā skolotāja Aija Vanaga ar saviem audzēkņiem apmeklēja trīsdimensiju radošās darbnīcas un ĢDA centrā novadīja matemātikas stundu, kurā skolēni, izmantojot iegūtās trīsdimensiju zīmēšanas prasmes, ar 3D pildspalvu veidoja telpiskas ģeometriskās figūras.

Sadarbības partneru vidū ir arī Preiļu 2. vidusskola Preiļu Mūzikas un mākslas skola, Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikuma, Preiļu novada bērnu un jauniešu centrs, ar kurām plānotās aktivitātes Covid-19 izraisītās situācijas dēļ nācās atlikt.

7.7. Bibliotēkas sadarbības tīkls bērnu un jauniešu apkalpošanā, nozīmīgākie partneri, sadarbības vērtējums

Dinamiska BLN darba svarīgākais stūrakmens ir veiksmīga mijiedarbība ar sadarbības partneriem. Stabila un ilgstoša sadarbība ir nodibinājusies ar Preiļu novada pašvaldības iestādēm un sabiedriskajām organizācijām, biedrībām, kas atbalsta bibliotēkas aktivitātes un darbību, nodrošina publicitāti.

Informācija par BLN aktivitātēm pieejama arī vietējā presē – “Preiļu Novada Vēstis”, “Vietējā Latgales Avīze”, Latgales televīzijā un radio, Preiļu novada tīmekļa vietnē www.preili.lv. Bibliotēkas telpās uzstādīts elektroniskais displejs, kas atspoguļo aktuālo informāciju.

Sadarbojoties ar Preiļu novada domi, Eiropas parlamenta deputāti, profesori Inesi Vaideri un konkursa patronu, kinorežisoru, mūsu novadnieku Jānis Streiču, veiksmīgs bibliotēkas publicitātes projekts bija patriotisko dzejoļu konkursa „Latvija, cik daudz tev vēlos teikt!” rīkošana Latvijas mērogā ar konkursa finālistu dzejas grāmatīņas izdošanu. Konkursa norises gaitā tika saņemts daudz atzinīgu vārdu par veiksmīgu organizatorisko darbu. Neskatoties uz publisko pasākumu rīkošanas aizliegumu, tika sarīkots noslēguma pasākums tiešsaistē, un visas balvas tika nogādātas to īpašniekiem.

Kā veiksmīgas komunikācijas paraugu ar ģimenēm var nosaukt aptauju bērnu un ģimeņu vidē par BLN darba vērtējumu, veidojot bibliotēkas 90.gadadienas jubilejas izdevumu. Katrs izteica pozitīvu atsauksmi par BLN darbu un bibliotēku kopumā.

Vistuvākie kaimiņi jauniešu centrs „Četri” labprāt iesaistās bibliotēkas norisēs, piesaistot publiku. Oktobrī tika nodrošināta pasākuma “Cauri gadiem ar dziesmām un grāmatām” norise.

2020. gadā tika nodibināta sadarbība ar Latvijas Ornitologu biedrību un Latvijas Sarkanā Krusta Preiļu komitejas pārstāvi Zentu Vucāni.

Sadarbības partneru statusu iemantojuši arī BLN lietotāji – jaunākās paaudzes pārstāvji un viņu ģimenes, kas ar savu degsmi, atsaucību un radošumu palīdz popularizēt Preiļu GB. Kā vienu no tām var minēt Preiļu 1. pamatskolas 8.a klases skolnieci Zani Rizgu, kura ir ilustrējusi Preiļu GB izdoto grāmatu “ES un Preiļi” un savu talantu izkopj, mācoties Preiļu Mūzikas un mākslas skolā. *Skat. 8. lpp. sadaļā “Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana, pasākumi dažādām vecuma grupām”.*

BLN atbalsta izdevniecības ”Zvaigzne ABC” rīkoto konkursu, nodrošinot tā dalībniekus ar lasāmo grāmatu sarakstā iekļauto literatūru. Preiļu GB lietotājas Vjakses Gunitas ģimene izteica pateicību par veiksmīgu sadarbību, sapratni un ieinteresētību konkursa norises procesā. BLN kolektīvs priecājās līdz ar čaklo lasītāju, kura ieguva 1. vietu “Lasīšanas stafetē”. 2020. gadā tika eksponētas Gunitas lapsiņu privātkolekcija un viņas brāļa Ritvara rūķīšu kolekcija.

Jau vairākus gadus sadarbībā ar biedrību “Mūsmājas” tiek organizētas senioru radošo darbu izstādes. Jāpiebilst, ka šī bibliotēkas lietotāju kategorija ir ļoti atsaucīga, apmeklējot arī pārējos Preiļu GB piedāvātos pasākumus.

Sadarbojoties ar vairākām reģiona bibliotēkām, SBA kārtā tiek nodrošināts lasītāju literatūras pieprasījums. 2020. gadā no citiem fondiem tika saņemti 53 eksemplāri, izsniegti – 143 eksemplāri

Nozīmīgi sadarbības partneri - tirdzniecības nams “Zvaigzne ABC” un uzņēmums “Virja”, ar kuru palīdzību tiek nodrošināta krājuma papildināšana ar jaunieguvumiem.

7.8. Bibliotēku darbinieku profesionālās pilnveides vērtējums specializācijā

Preiļu GB BLN darbinieces ik gadu apmeklē dažādus kursus, konferences, seminārus, lai celtu profesionālo līmeni, kas varētu nodrošināt sekmīgu un kvalitatīvu bibliotekāro darbu visās jomās. Informācija, zināšanas un pieredze tiek nodota reģiona bibliotēku darbiniecēm.

Pārskata periodā ir apgūtas sekojošas izglītojošas kursu un konferenču tēmas:

- Programmas “Elektroniskās publikācijas Latvijas bibliotēkām” piedāvājums. EBSCO datubāzes resursi un to izmantošana (KISC)
- Teksta dizaina pamati (LNB)
- Sadarbība un komandas darbs informatīvajā telpā (LNB)
- Bibliotēkas un sabiedrības ilgtspējīga attīstība: mēs būvējam šo pasauli paši (LNB)
- Ceļazīmes mediju lietošanā (LNB)
- Sadarbība un komandas darbs informatīvajā telpā (IAC “Ego”)
- Latvijas bibliotekāru 13.kongress (LNB)
- LBB JSS un Madonas novada bibliotekāru informācijas speciālistu konference "4CanGurus2020"
- Digitālais mārketinga. Sociālie mediji – efektīvs bibliotēkas mārketinga tīkls (SIA “Datorzinību centrs”)
- Augt – tas nozīmē dzīvot: mēs starp dabisko, mantoto un citādo

Mācību programmas ļaus labāk organizēt pasākumu norises, palīdzēs veidot modernāku un mūsdienīgāku publicitātes materiālu atspoguļošanu digitālajā vidē, motivēs ieviest inovatīvas idejas bibliotekārajās aktivitātēs.

7.9. Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem, to iespējamie risināšanas ceļi

Pārskata gada aktuālākā problēma – reāls lietotāju zaudējums, jo tas bija un ir pārāk ilgs posms bez bibliotēkas apmeklējuma klātienē, tāpēc pēc ierobežojumu atcelšanas būs jāveic ļoti aktīvs darbs bibliotēkas lietotāju piesaistei, jo šis ierobežojumu laiks bērniem un jauniešiem atklāja citas dzīves prioritātes.

Šobrīd akcents jāliek uz aktīvāku digitālās vides izmantošanu. Intensīvāka sociālo tīklu izmantošana nodrošinās jaunu un plašāku publicitāti. Jauni izaicinājumi būs, veidojot tiešsaistes pasākumus.

Viens no svarīgākajiem uzdevumiem nākamajam darba posmam ir Preiļu GB mājaslapas BLN vietnes uzlabošana un modernizēšana, atrodot attiecīgu platformu tās izveidošanai.

Iet solī ar IT attīstību – ir bibliotekāru nākotne!

2020. gads bibliotēku vēsturē ieies kā izaicinājumu, neziņas, statistisko rādītāju krituma, tai pašā laikā jaunu iespēju un pārmaiņu gads, kad aktuāls J. Raiņa teiciens – „Pastāvēs, kas pārvērtīsies!”.

8.NOVADPĒTNIECĪBAS DARBS

8.1. Novadpētniecības darba virzieni un pakalpojumi, pārskata perioda prioritātes

Covid-19 radītā situācija bija pārbaudījums ne tikai bibliotekāriem, bet arī mūsu apmeklētājiem, kuriem klātienē pieeja novadpētniecības krājumam nu bija liegta. Īpaši lielu spriedzi tas radīja studentiem un skolu audzēkņiem, kuri tobrīd izstrādāja zinātniski pētnieciskos darbus, un projektu turpināšana, kas saistīta ar vietējās kultūrvides izpēti, kļuva neskaidra. Negaidītas pārmaiņas vienmēr liek meklēt inovatīvus un radošus risinājumus – arī informācijas pieejamības nodrošināšanā. Laiks pierādīja, ka samērā labi un ātri bibliotēka spēja pielāgoties krīzes apstākļiem un izaicinājumiem. Tas bija jaunas pieredzes un jaunu ideju laiks.

Lai nezaudētu saikni ar lietotājiem, nācās domāt par attālinātu sadarbību, kas bija labs risinājums ārkārtas situācijas laikā. Tas ieviesa jaunas komunikācijas formas un nostiprināja elektronisko saziņas tehnoloģiju lomu, no tradicionālās iespieddarbu vides lika pārcelties uz digitālo platformu. Darbs attālinātajā režīmā un informācijas aprīte virtuālajā telpā gluži labi un saskaņoti jau drīz sāka darboties kā ikdienas pakalpojumu sniegšanas iespēja. Galvenais bibliotēkas uzdevums bija izstrādāt un lietotājiem prasmīgi piedāvāt alternatīvas piekļuves iespējas informācijai. Jaunā realitāte – attālinātais darbs ļāva vairāk pievērsties tiem procesiem, kurus sekmīgi var veikt arī strādājot no mājām.

Strādājot jaunā režīmā elektroniskajā novadpētniecības datu bāzē rediģēti 5133 MARC ieraksti, paplašinātā meklēšanā 10313 ieraksti, importēti 1252 MARC ieraksti, izveidoti 557 autoritatīvie ieraksti. Tomēr, sagatavot kvalitatīvas uzziņas bez klātienē saziņas ar lietotāju, nereti bija diezgan sarežģīti. Uzklusot klientus tikai telefoniski, vai saņemot rakstiskus pieprasījumus, vairāk laika nācās veltīt atkārtotai faktu precizēšanai, materiālu skenēšanai un pārsūtīšanai. Bieži vien pieprasījumi bija formulēti ļoti nekonkrēti vai kļūdaini. Dīkstāves pirmajā posmā īpaši bija sarosījušies dzimtas koku pētnieki. Interese par savu senču sakņu apzināšanu bija ļoti izteikta. Daudzi šai aizraujošajai nodarbei pievērsās pirmo reizi un atzina: “Kādreiz taču bija jāšāk! Kad tad vēl, ja ne tagad, kad tik daudz brīva laika!”

8.2. Novadpētniecības krājums

Komplektēšana, ietvertu materiālu veidi

Bibliotēkas novadpētniecības krājumā tika komplektēti materiāli visās zinātņu nozarēs, kuri raksturo apkārtējo kultūrvidi, vietējās kopienas dzīvi un izaugsmi. Uzsvāru liekot uz saturisko daudzveidību, turpinājās iepriekšējo gadu iestrādnes kvalitatīva novadpētniecības krājuma uzturēšanā un attīstībā.

2020. gadā fiksēti 29 jaunieguvumi, kuru iegādei izlietoti 125,77 eiro. Šobrīd bibliotēkas lietotājiem pieejami 937 dažāda satura iespieddarbi: grāmatas, periodiskie izdevumi, bukleti, audio un video materiāli, nošu izdevumi, fotogrāfiju albumi un dzīvesstāsti, kas bagātina novada kultūrvēstures avotus, akcentē zīmīgus pagātnes notikumus un saglabā atmiņu stāstus par mūsu novadniekiem. Izmantotas tiek dažādas novadpētniecības krājuma organizēšanas formas; arī bibliotēkas lietotāju ierosinājumi, kas palīdz krājumu papildināt ar vērtīgiem izdevumiem.

Pērn negaidītu un patīkamu pārsteigumu nesa piedāvājums no Preiļu novada Goda pilsones Martas Veitas dēla Ulda Veita. Kārtojot mūžībā aizgājušās mammas dokumentus un piemiņas lietas, viņam bija radusies ideja - varbūt Preiļu GB būtu ar mieru pieņemt kā

dāvinājumu Martas kundzes fotogrāfiju, personisko dokumentu un Latgales keramikas kolekciju. Pacientu ļoti mīlētā ārste, kuru viņas kolēģi sauca par Preiļu leģendu, teju 50 darba gadus bija veltījusi mūsu rajona iedzīvotāju ārstēšanai. Par viņu joprojām ar dziļu cieņu un pateicību runā visi, kam daktare bija palīdzējusi atgūt veselību. Bibliotēkas devums Martas Veitas piemiņas saglabāšanā turpmāk būs prasmīgi eksponēt jauniegūtos materiālus, kuri atspoguļo izcilās ārstes vairāku gadu desmitu ilgo dzīves un darba periodu Preiļos. *“Nekad nebiju iedomājies, ka savas mammas Dr. Martas Veitas dzīvi pie sevis vēlēšies glabāt Preiļu Galvenās bibliotēkas novadpētniecības nodaļa un gandrīz visas viņas bibliotēkas grāmatas, vairāk kā 40 kastēs, tiks pieņemtas kā īpašs dāvinājums ar ierakstu (zīmogu) katrā grāmatā. Fantastiska sajūta un gandarījums, ka tās sāks otru, skaistu dzīvi kā mājās. Paldies!”* Uldis Veits.

“Paskat, cik tās manas dzimtās Preiļu pilsētas sievietes ir stipras! Ne tikai sirsnībā, bet arī spēkā!” Uldis Veits.

Krājuma organizēšana un glabāšana

Bibliotēka ir viena no kultūras mantojuma institūcijām, kas palīdz stiprināt novada vēsturisko pašapziņu, savukārt bibliotēkārās novadpētniecības uzdevums ir vākt, glabāt un popularizēt dažādu nozaru un valodu iespieddarbus, kuri saturiski ir saistīti ar Preiļu reģionu. Šāda lokāli nozīmīga informācija novadpētniecības lasītavā glabājas 462 strukturētās tematiskajās un 1361 novadnieku personāliju mapēs.

BIS Alise elektroniskā novadpētniecības datu bāze ar 37769 MARC apraksta vienībām ir viens no lielākajiem lokālajiem informācijas resursiem bibliotēkā. Gada laikā tās apjoms palielinājies par 1151 ierakstu. Regulāri papildināta un rediģēta tiek arī otra nozīmīga datu bāze - elektroniskā novadnieku enciklopēdija. Tajā apkopotas biogrāfiskas ziņas par 1064 mūsu reģiona personībām.

Pērn bibliotēkā tika veikta inventarizācija. Šī procedūra, kuras uzdevums ir atspoguļot ticamu informāciju par krājuma faktisko stāvokli, nekādus nepatīkamus pārsteigumus novadpētniecības krājumā neuzrādīja.

Turpinājās darbs pie mapju satura rādītāju veidošanas. Šāda ceļa karte lietotājam dod iespēju patstāvīgi meklēt un analizēt informāciju, ātri atrast nepieciešamo publikāciju. Režisora

Jāņa Streiča un viņa filmu recenziju mapēm tika pievienoti 36 šādi satura rādītāji ar 1526 publikāciju nosaukumiem.

Liela nozīme krājuma saglabāšanā ir arī elementārām pamatlīetām: kārtībai grāmatu un mapju plauktos, tāpēc jāpievērš uzmanība tam, lai nestandarta izdevumi (smagi un biezi albumi, liela formāta iespieddarbi u.c.) netiktu deformēti nepareiza novietojuma dēļ.

Pandēmija bija lielisks laiks, lai parūpētos arī par mapju vizuālā noformējuma kvalitāti, jo normālā darba režīmā tas nereti aizvirzās otrā plānā.

Digitalizācija, digitālie resursi un to veidošana

Viens no pieejamākajiem informācijas resursiem bibliotēkā ir novadpētniecības preses klipu mapes, kuru saturs pamazām tiek pārcelts arī uz digitālo vidi. No papīra formāta tas kļūst par elektronisku dokumentu un ikvienam lietotājam nodrošina attālinātu un neierobežotu piekļuvi kultūrvēsturiskā mantojuma saturam. Tieši patreizējā situācijā tas kļuvis īpaši aktuāli.

Preiļu GB mājaslapā publiski ir pieejamas 22 dažāda satura un apjoma digitālās kolekcijas ar 707 pilntekstu vienībām. Pērn tika sagatavoti un pievienoti 3 jauni e – resursi: “Moskvinas vecticībnieku lūgšanu nams”, “Preiļu luterāņu baznīca” un “Priekuļu pamatskola”. Pēdējie divi objekti ir vai nu slēgti vai dabā kā arhitektūras pieminekļi sen zuduši (luterāņu baznīcas ēka), tāpēc bija svarīgi tos pievienot kolekcijai, lai uzkrātā informācija virtuāli spētu piesaistīt plašāku interesentu loku.

Runājot par digitālā novadpētniecības krājuma veidošanu, ik gadu nākas pieskarties smagnējās autortiesību saskaņošanas un vienošanās līgumu parakstīšanas jautājumam. Ko darīt, lai situāciju mainītu? Esam izvēlējušies iet vieglāko ceļu – tagad digitālajās kolekcijās pievienojam tikai to publikāciju pilntekstus un fotogrāfijas, uz kuriem vairs neattiecas autortiesību regulējums un tos, kas publicēti reģionālajos preses izdevumos. Turpmāk šis virziens tiks turpināts un attīstīts, bet pārējie digitalizētie resursi būs pieejami tikai bibliotēkas lokālajā tīklā.

Preiļu novadpētniecības krājuma, iepriekšējo gadu noskenētās, atsevišķas mapes tika papildinātas ar 34 vienumiem un 32 fotogrāfijām. Kopsavilkumā 2020.gadā novadpētniecībai ieskenēti 1319 vienumi un 57 fotogrāfijas. Biežāk izmantotie materiālu avoti: “Leņina Karogs”, “Novadnieks”, “Vietējā Latgales avīze”, “Latgales vēstnesis”, “Latgolas Vārds”, “Auseklis”,

“Daugavas vēstnesis”, “Brīvā Latvija”, “Поморский Вестник”, “Москвино за нами”, “Мечь духовный”, “Katoļu dzeive”, “Gaismas taka”, “Padomju students”, “Zemturis”, grāmatas: J. Cakuls, “Latvijas Romas katoļu draudzes”, grāmata — “Sakrālās arhitektūras un mākslas mantojums vēsturiskajā Preiļu rajonā”.

Krājuma kvalitātes, aktualitātes, attīstības novērtējums

Kritiski un objektīvi izvērtēt paveikto nav viegli. Šķiet jau, ka tiek darīts pietiekami daudz, lai novadpētniecības krājums būtu tādā līmenī, par kuru varētu teikt, ka tas ir gana labs, ka tas spēj nodrošināt interesentiem pietiekami plašu un kvalitatīvu pētāmo materiālu klāstu. Veidojot Preiļu GB 90 gadu jubilejas atziņu krājumu, tika apkopoti bibliotēkas apmeklētāju viedokļi, tai skaitā arī par novadpētniecības virzienu. Lūk, daži vērtējumi, atziņas:

Aldis Skromāns: *“Novadpētniecības lasītavā var strādāt ar neskaitāmām tematiskajām mapēm, uzzināt par Preiļu reģiona novadniekiem, kuri šeit darbojušies, iestādēm un uzņēmumiem, kuri reiz bijuši, vai ir vēl tagad. Materiālu ir ļoti daudz un sistemātiski tie sakārtoti tā, ka ir viegli atrast to, kas nepieciešams, vai taisni otrādi – sākt pētīt to ko tādu, kas iekrīt acīs un uzrunā. Priecē arī lasītavas grāmatu krājums, kurā daudz vērtīgu izdevumu par Latgali. Šī lasītava man ir būtiski svarīga, jo rakstūtais vārds par manu novadu un tā vēsturi uzrunā spēcīgāk un aiziet līdz sirdij un prātam daudz dziļāk.”*

Līvija Rancāne: *“Tā ir īsta dārgumu krātuve – mūspuses ļaudis vienuviet... Ikviens interesents var paplašināt savu redzesloku, uzzinot ko jaunu par savu novadu.”*

Šie pozitīvie vērtējumi un labās atsauksmes par ieguldīto darbu, bez šaubām, nav iemesls iegrimt pašapmierinātībā, gluži pretēji, tas noteikti ir dzinulis turpināt iesākto, meklēt un atrast jaunas kultūrvēstures liecības, kas saistītas ar vietējo kopienu. Tas mudina ik dienu visos veidos vākt un dokumentēt notikumus, kurus dinamiskais laiks paņem līdzī un jau rīt noliks vēstures plauktā.

Krājuma izmantojums

Novadpētniecības krājums un datu bāzes galvenokārt tiek izmantotas uzziņu sniegšanai, kā arī izstāžu un pasākumu organizēšanā, taču ir arī atzīmējami gadījumi, kad novadpētniecības krājums lieliski kalpo arī grāmatas/-tu rakstīšanai.

No krājuma satura kvalitātes un daudzveidības ir atkarīgs tas, cik pilnvērtīgi tiek nodrošinātas dažādu mērķgrupu intereses un vajadzības pēc lokāla satura informācijas.

Arī aizvadītajā gadā, atbilstoši lietotāju pieprasījumiem, tika sniegtas individuālas konsultācijas gan klātienē, (kad nebija ierobežojumi), gan izmantojot attālinātās saziņas iespējas. Nepieciešamības gadījumā tika izmantoti kopēšanas un skenēšanas pakalpojumi. Kā jau tika minēts iepriekš, īpaši daudz nācās palīdzēt dzimtu vēstures pētniekiem, pamanāmi aktīva bija arī interese par sporta biedrību veidošanos un darbību Preiļu novadā.

Topošā arhitekta, izstrādājot maģistra darbu par urbāno reģenerāciju mazpilsētā, padziļināti pētīja novadpētniecības krājumā esošo informāciju par Preiļu pilsētas centra vēsturiskajām ēkām un tirgus laukumu. Gan individuālie pētnieki, gan skolu audzēkņu grupas itin bieži izrādīja interesi par lokālās kultūrvēstures krājumu. Tomēr lielāko noslodzi pērn iznesa visi iespējamie informācijas resursi, kuros tika meklētas ziņas par mūsu bibliotēkas pirmsākumiem, izaugsmi un attīstību. Iemesls tam bija 90 gadu jubilejas pasākums, kurš gan norisinājās atbilstoši tā brīža situācijai, toties jau agrāk apkopotā un papildus iegūtā informācija

Bibliotēkas jubilejas izstādes fragments

Novadniekiem veltītās jubileja izstādes vienmēr piesaista gan pašu gaviļnieku, gan bibliotēkas apmeklētāju uzmanību.

Patīkami bija redzēt aktrises Sarmītes Rubules un pasaules čempiones armrestlingā **Žannas Čingules** nevilto pārstiegumu, aplūkojot izstādē izkertos materiālus un dzirdēt priecīgus neticības vārdus: “Par mani ir tik daudz savākts!?”

*Žanna Čingule Preiļu GB
novadpētniecības lasītavā*

lieti noderēja gan izstādes “Mūsu bibliotēkas 90 gadskārtas” veidošanā, gan informatīvas slaidrādes sagatavošanā, gan interaktīvās spēles “Es mīlu Tevi bibliotēka” jautājumu sastādīšanai.

Fotogrāfiju un dokumentu kopijas atsauca atmiņā svarīgākos mirkļus bibliotēkas vēsturē – no dibināšanas brīža līdz 90. jubilejai.

Novadniekiem veltīts izstāžu cikls

8.3. Novadpētniecības darba popularizēšana

Novadpētniecības krājuma un pakalpojumu popularizēšanai joprojām aktīvi tiek izmantotas tradicionālās darba formas: izstādes, konkursi, pasākumi u.c. aktivitātes. Elektroniskā formātā bibliotēkas tīmekļvietnē un informācijas displejā tiek atspoguļotas aktualitātes novadpētniecības lasītavā, redzams apskatāmo izstāžu piedāvājums. Viens no datoriem, kas paredzēts lietotājiem uzziņu meklēšanai, ļauj ātri noskaidrot novadpētniecības krājumā pieejamos iespieddarbus.

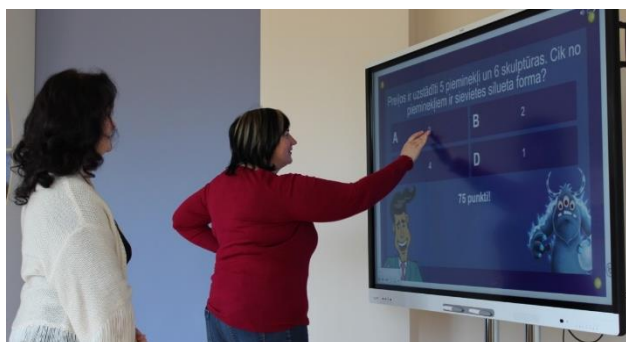
Lasītavā izvietota neliela plaukta izstāde “Novadpētniecības grāmatu krājums turpina papildināties”, kur vienkopus redzami krājuma jaunieguvumi. Par godu bibliotēkas 90 gadu jubilejai “Vietējās Latgales Avīzes” žurnāliste Lidiya Kirillova publicēja rakstu “Deviņdesmit gadi nav vecums, bet mūžīgs pārmaiņu ceļš”, kurā atspoguļoja mūsu bibliotēkas vēsturisko attīstības gaitu, darba funkcijas, mērķus, izaugsmi un nākotnes ieceres.

Mūsu bibliotēkas grāmatu krājumam lielisks papildinājums – Preiļu lauksaimniecības skolas tapšanas un pastāvēšanas hronika, kas veidota, balstoties uz skolas pārziņu, pedagogu un audzēkņu atmiņu pierakstiem. Grāmata tapusi pēc uzņēmēja un ģenerālsponsora Jāņa Šņepsta iniciatīvas, ar Preiļu novada domes finansiālu atbalstu. Savukārt seno fotogrāfiju apstrādes un menedžera funkcijas ir veicis Igors Pličs. Šobrīd, kad notiek Preiļu pils – bijušās lauksaimniecības skolas atjaunošanas process, šī atmiņu hronika sniedz būtisku un nozīmīgu informāciju par seno pils ēku un romantisko ainavu parku. Ir likumsakarīgi raugoties nākotnē, pētīt, cienīt un saglabāt pagātnes mantojumu. Preiļu novada dome bibliotēkām dāvināja 10 kultūrvēsturiski nozīmīgās grāmatas eksemplārus. Iegriežoties bibliotēkā, izvēlaties lasīšanai tieši šo vēsturisko laika liecību par Preiļiem, lauksaimniecības skolu, pili un parku!

Informatīva relīze sociālajā tīmekļvietnē Facebook

Preiļu pilsētu un mūsu novadniekiem:
<https://ieej.lv/PBzPT> .

Paralēli tradicionālajām novadpētniecības darba formām tiek ieviestas arī jaunas. Interaktīvā tāfele (SMART) ir lielisks instruments un mūsdienīga iespēja spēlēt komandu spēles un pārbaudīt savas zināšanas par notikumiem, vēsturiskiem faktiem, vietām un personām, kas saistīti ar Preiļu novadu.

Viens no jautājumiem: Preiļos uzstādīti 5 pieminekļi un 6 skulptūras. Cik no pieminekļiem ir atveidoti sievietes silueta formā? Pareizā atbilde ir...?

8.4. Sadarbība novadpētniecības jomā

Bibliotēkas sadarbības partneri jau daudzu gadu garumā ir novada muzeji, publiskās bibliotēkas, tūrisma informācijas centri, biedrības un organizācijas, novadpētniecības entuziasti. Iesaistoties un piedaloties partneru rīkotajās aktivitātēs, arī mums paveras iespēja

būt sadzirdētiem, pamanītiem un, ja pelnīts – arī novērtētiem. Tik regulāra dažādu formu komunikācija kā iepriekšējos gados pārskata periodā gan nebija vērojama, taču apmaiņa ar novadpētniecības krājuma dokumentiem un fotogrāfijām, iesaiste vēsturisku faktu noskaidrošanā un savstarpējas konsultācijas turpinājās kā ierasts.

Pirms kārtējās akreditācijas pēc konsultācijām bieži griezās pagastu bibliotēkas, tūrisma informācijas centram tika sagatavots saraksts ar mūsu novada savdabīgiem un īpatnējiem

apdzīvotu vietu un dabas objektu nosaukumiem, turpinājās sadarbība ar Preiļu novada bērnu un jauniešu sporta skolu. Vieglatlētikas treneris Aleksandrs Iljins vēl turpina darbu pie pētījuma par 3.Trīszvaigžņu sporta spēļu norisi Preiļos, bet futbola treneris Imants Babris jau ir publicējis grāmatas “Ieskats Preiļu futbola, sporta un pilsētas vēsturē” online versijas ceturto daļu. Par sadarbību un bibliotēkas līdzdarbošanos sporta entuziastu projektos plašāks apraksts lasāms 2019. gada pārskatā, var vien piebilst, ka arī aizvadītajā gadā tā veiksmīgi turpinājās.

Ja sociālās vēstures profesors **Pols** Tompsons atzīst, ka katrs neuzrakstīts

<https://online.fliphtml5.com/lbqc/bkku/#p=1>

dzīvesstāsts ir kā nodegusi bibliotēka, tam nevar nepiekrīst. Gatavojot informāciju novadnieku enciklopēdijai, jau sen novadpētniecības darba speciāliste bija apņēmusies apkopot biogrāfijas datus par amatiereteātru režisori un pedagogi Mariju Jumāri. Neraugoties uz to, ka savulaik viņa bija visnotaļ cienīta un atzīta personība mūsu pilsētā, pie kuras pats Jānis Streičs ir sācis savu ceļu uz panākumiem, publiski pieejami dzīves dati par režisori, diemžēl, bija saglabājušies gaužām skopi un pretrunīgi. Tika nolemts uzrunāt bijušo Preiļu 1.vidusskolas teātra trupas dalībnieci Skaidrīti Drunku. Viņas atsaucība bija pretimnākoša, pozitīva un atbalstoša. Drīz vien novadpētniecības krājumu papildināja ļoti emocionāls atmiņu stāstījums par režisores spilgto, spēcīgo un talantīgo personību. Taču bažas par to, ka klātienē piekļuve lasītavas krājumam ir ierobežota un, ka šis vērtīgais materiāls ieguls plauktā līdz “labākiem laikiem” - lika meklēt risinājumu. Uzrunājot un vienojoties ar “Vietējo Latgales Avīzi”, trīs laikraksta apjomīgas publikācijas „Megazvaigzne Marija Jumāre”, ļāva visiem - tiem daudzajiem cilvēkiem, kuriem kādreiz palaimējās darboties režisores vadītajā drāmas kolektīvā, vai vienkārši kā skatītājam no zāles, baudīt viņas talantīgos, mākslinieciski nostrādātos iestudējumus - ātrāk izlasīt un novērtēt šo spilgto atmiņu stāstījumu.

8.5. Jauninājumi novadpētniecības darbā

Pārskata periodā jaunas metodes novadpētniecības darbā netika ieviestas.

8.6. Novadpētniecības darba problēmas un to risinājumi

COVID-19 ierobežojumi ieviesa korekcijas pasākumu plānos, ieceres un apņemšanās tika kardināli grozītas un rediģētas. Epidemioloģiskie nosacījumi vien vasaras mēnešos ļāva nedaudz atgriezties ierastā ritmā, lai rudenī atkal viss sabremzētos. Tāpēc ir grūti minēt vēl kādu

citu iemeslu, kurš tik būtiski spējis ietekmēt kopējos novadpētniecības darba rezultātus un sniegto pakalpojumu kvalitāti. Neraugoties uz iepriekš minētajiem pozitīvajiem atzinumiem par to, ka elastīgā pielāgošanās jaunajiem apstākļiem savā ziņā bija aizraujošu ideju īstenošanas laiks, jāatzīst tomēr, ka krājuma pieejamību klātienē pilnvērtīgi aizstāt tikai ar e-resursiem vien nevarēja.

8.7. Galvenie secinājumi pārskata periodā, nākotnes prognozes, vajadzības

Aizvadītais gads bija radošu un izaicinošu pārmaiņu laiks, jo vajadzēja ģenerēt jaunas idejas kā komunicēt un nezaudēt saikni ar apmeklētājiem. Klātienes semināri un konferences gan izpalika, toties iemācījāmajos piedalīties attālināti, arī darbs no mājām bija jauna pieredze. Šajā laikā bija iespēja izdarīt ikdienas skrējienā iekavētos, sīkus tehniska rakstura darbus, veikt inventarizāciju, novērtēt padarīto un pamanīt tās jomas, kuras nav darbojušās tik sekmīgi kā bijis iecerēts.

Turpinājās visu novadpētniecības darba virzienu attīstība, novada kultūrvēstures arhivēšana, tika veidotas digitālās kolekcijas, papildinātas novadpētniecības elektroniskās datubāzes. Diemžēl, jāatzīst, ka pietrūkst jaunu ideju un iemaņu novadpētniecības krājuma un pakalpojumu popularizēšanā.

Jāturpina darbs pie satura rādītāju pievienošanas tematiskajām un personāliju mapēm. Aktīvāk jāveido elektroniskās novadpētniecības mapes, kurām netiek veidota ārējā anotācija un kurām, tāpat kā skenētajiem laikraksta "Novadnieks" komplektiem, bibliotēkā piekļuve nodrošināta atsevišķā datorā.

Novadpētniecības lasītavā tiek plānota jauna ekspozīcija, kas būs veltīta Preiļu Goda pilsonei, ārstei Martai Veitai.

9. PROJEKTI

Tabula "Projektu apkopojums"

Projekta nosaukums	Finansētājs	Finan- sējuma apjoms (EUR)	Projekta apraksts (īss kopsavilkums)	Atbalstīts/ neatbalstīts
Bērnu grāmatu autoru tikšanās ar lasītāju "Lasītāju tikšanās ar rakstniekiem „Autoru! Autoru!””	VKKF	480,00	Latviešu oriģinālliteratūras grāmatu autoru tikšanās ar bērnu un jauniešu auditoriju.	Atbalstīts
Sarunu cikls: Rakstītājs-lasītājs-bibliotēka 2.kārta	VKKF	480,00	Latviešu oriģinālliteratūras grāmatu autoru tikšanās ar pieaugušo auditoriju.	Atbalstīts
Lasīšanas veicināšanas programma "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija" ¹	VKKF	158,00	LNB, LBB īstenota programma, kas dod iespēju bibliotēkām savus krājumus papildināt ar programmā paredzētajām grāmatām, attīstīt lasīšanas prasmes, satura analīzi, izteikt savas pārdomas	Atbalstīts
"Vērtīgo grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām" ²	VKKF	613,00	LNB īstenota programma, kas dod iespēju bibliotēkām savus krājumus papildināt ar vērtīgām grāmatām	Atbalstīts
Dzejas grāmatas izdošana "Latvija, cik daudz Tev vēlos teikt!"	VKKF	2785,00	Grāmatas "Latvija, cik daudz Tev vēlos teikt!" izdošana un finansējums konkursa žūrijas darbam	Neatbalstīts
Dalība projektā "Europe Direct" informācijas centrs Austrumlatgalē 2018.-2020 (vadošais partneris Rēzeknes novada pašvaldība) ³	Eiropas Komisijas pārstāvniecība Latvijā	2625,00	Finansējums bibliotēkas 90 gadu jubilejas izdevumam "Preiļu Galvenā bibliotēka paver ceļu iedzīvotāju iespējām piekļūt informācijai" un pasākumu organizēšanai	Atbalstīts

¹ Projekta īstenotājs LNB un LBB. Preiļu GB piedalās atlasē konkursā, lai iegūtu papildus grāmatas veiksmīgai programmas īstenošanai.

² Projekta īstenotājs LNB. Preiļu GB piedalās atlasē konkursā un veic datu apkopošanu Preiļu reģionā.

³ Projekta īstenotājs ir Rēzeknes novada pašvaldība, sadarbībā ar Rēzeknes centrālo bibliotēku un Preiļu Galveno bibliotēku.

9.1. Projektu apraksts

VKKF atbalstītā projekta “Sarunu cikls: Rakstītājs – lasītājs – bibliotēka” 2. kārtā pieaugušo auditorijai tika plānotas četras tikšanās ar latviešu literātiem: Lauru Vinogradovu, Sanitu Dāboliņu, Svetlanu Ambergu, Andri Bērziņu. Diemžēl, Covid – 19 radītās situācijas dēļ tikai daļēji izdevās īstenot atbalstīto projektu. Projekta ietvaros 2020.gadā Preiļu GB realizēja divas tikšanās: ar Lauru Vinogradovu, Svetlanu Ambergu. Tikšanās ar Sanitu Dāboliņu un Andri Bērziņu pārceltas uz 2021.gadu.

VKKF projekta “Lasītāju tikšanās ar rakstniekiem „Autoru! Autoru!”” ietvaros tika plānoti četri pasākumi ar daiļdarbu autoriem, bet 2020.gadā īstenot izdevās tikai trīs tikšanās: ar Liānu Langu, Agnesi Aizpurieti un Dzintaru Tilaku. Uz 2021.gadu pārcelta tikšanās ar Ilmāru Ziemani.

Liels atbalsts bibliotēkai ir dalība projektā “Europe Direct” informācijas centrs Austrumlatgalē 2018.-2020. Projekta vadošais partneris ir Rēzeknes novada pašvaldība un maksājumi par projekta aktivitātēm veic Rēzeknes novada pašvaldība. Pārskata periodā projekta ietvaros tika iegūts finansējums bibliotēkas 90 gadu jubilejas izdevumam “Preiļu Galvenā bibliotēka paver ceļu iedzīvotāju iespējām piekļūt informācijai” un 6 pasākumu organizēšanai.

9.2. Pārdomas, secinājumi par darbu ar projektiem

VKKF projekti ir liels atbalsts bibliotēkai, tie bagātina un padara daudzkrāsainākus bibliotēkas pasākumus. Protams, projektu sagatavošana un pasākumu programmas izstrāde paņem laiku, taču ieguldītais darbs atmaksājas ar lasītāju atgriezenisko saiti. Vienmēr gan pirms tikšanās ar autoriem, gan pēc tām, izteikti tiek pieprasītas attiecīgā autora grāmatas, pieaug bibliotēkas apmeklējums un grāmatu izsniegums.

Bibliotēkai būtu noderīgi tādi projektu konkursi, kuros varētu ietvert arī nozaru literatūras grāmatas un autorus, piemēram, no psiholoģijas, dabas zinībām, ekoloģijas, medicīnas, biznesa vadības, lauksaimniecības, ceļojumiem un vēstures.

10.PUBLICITĀTE

Covid-19 radītā situācija valstī lika katrai iestādei pārdomāt savu pastāvēšanas stratēģiju – mācīties digitāli transformēties un atrast iztrūkstošo saiti ar klātienē lietotāju un attālināto lietotāju.

2020. gada laikā Preiļu GB aktīvi darbojās sociālajos tīklos, it sevišķi Facebook lapā. Saviem sekotājiem tika piedāvāti dažādi virtuāliem konkursi, izaicinājumi, grāmatu slēpņošana, viktorīnas, uzmanību piesaistoši video. Regulāri informējām par iespējām, ko darīt, ko lasīt, ko skatīties, kā izglītoties mājās, kad bibliotēku nevar apmeklēt klātienē. Tāpat arī sniedzām ieskatu bibliotēkas ikdienas darbā un ārkārtas situācijas laikā. Darījām visu, lai iedzīvotāji neaizmirst par bibliotēku un tās pakalpojumiem.

Preiļu GB Facebook lapā ievietoti 235 ziņojumi, kopumā tai ir 1090 sekotāju. Arī platformā www.draugiem.lv Preiļu GB lapā tika ievietoti bibliotēkas aktivitāšu ziņojumi.

10.1. Bibliotēkas tēla veidošana, publicitāte, sabiedrības informēšana par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem

Pārskata periodā, kamēr valstī noteiktie ierobežojumi atļāva, bibliotēkā tika rīkoti dažādi publicitātes pasākumi: izstādes, akcijas, konkursi, radošās darbnīcas. Sākoties ierobežojumiem, bibliotēkas darbinieki bija radoši, drosmīgi un atraktīvi, prata uzrunāt savu esošo un potenciālo lietotāju arī attālināti.

Covid-19 laiks satrauca visu sabiedrību. Bibliotēka bija neliela drošības un atelpas saliņa, kurā varēja glābties pēc garīgām vērtībām. Pārtraucot lasītāju apkalpošanu uz laiku, valdība zināms satraukums vai atgriezīsīm atpakaļ savus lasītājus, vai tie nebūs atraduši kādu citu alternatīvu. Tāpēc bibliotekāri bija drosmīgi - par sevi un par bibliotēkas pakalpojumiem runāja neierasti.

Bibliotēku nedēļa ir laiks, kad ar savām aktivitātēm pastiprināti pievēršam uzmanību savam darbam un profesijai, bibliotēku nozīmei sabiedrībā. Šī gada moto “Iedvesmo, iesaisti, iespējo, vieno” ir lielisks izaicinājums Bibliotēku nedēļas aktivitātēm.

20.aprīlī ar plašu aktivitāšu klāstu tika atklāta Bibliotēku nedēļa - 13.bibliotekāru kongress tiešsaistē, dažāda veida konkursi interesentiem, atsaucoties uz Latgales Centrālās bibliotēkas izaicinājums "Atdzīvini grāmatu – interpretē vāku", grāmatu slēpņošana un 2 video veidošana. Viens video tapa par lasītāju apkalpošanu ārkārtas situācijas laikā (pēc H. Andersona pasakas “Sarkangalvīte un vilks” motīviem un uzsvāru liekot uz ārkārtas situācijas noteikumu ievērošanu). Ar video var iepazīties šajā saite <https://youtu.be/ZvfGFc612vM>.

Otrs video tapa “TikTok” platformā Bibliotēkas nedēļas noslēgumā ar mērķi iepriecināt, uzmundrināt kolēģus un visus bibliotēkas draugus. Un mums tas lieliski izdevās! Video skatījums skaits sastādīja 4,3 tūkstoši skatījumu. [Video saite](#).

2020. g. 17.–30. augustā, divu nedēļu laika posmā, norisinājās ikgadējā Latvijas Bibliotekāru biedrības (LBB) Jauno speciālistu sekcijas (JSS) organizētā akcija “Viena diena bibliotēkas dzīvē” jeb “LibdayLV”. Arī Preiļu GB tajā piedalījās. Šajā akcijā Preiļu GB stāstīja un rādīja par lielisku sadarbību ar AS Swedbank, nopietnām lietām piegājām ar humoru – parādījām cik bibliotekārs ļoti mīl savu darbu, par ielūkojāmiem novadpētniecības darba aizkulisēs, atgādinājām, ka bibliotekāri regulāri izglītojas, lai kvalitatīvāk sniegtu uzziņas bibliotēkas apmeklētājiem.

Par pasākumiem un aktivitātēm Preiļu GB iedzīvotāji tiek informēti ar afišu un informatīvo izdales materiālu palīdzību, kas tiek izvietotas bibliotēkas, pašvaldības iestāžu un Preiļu pilsētas afišu stendos. Izmantojot bibliotēkas rīcībā esošās tehnoloģiskās iespējas, regulāri tiek izgatavoti informatīvie bukleti, kuros tiek ietverta informācija par bibliotēkas darbību un piedāvātajiem pakalpojumiem.

Preiļu GB 90. jubilejā, tika atklāts izdevums "Preiļu Galvenā bibliotēka paver ceļu iedzīvotāju iespējām piekļūt informācijai", kurš veltīts bibliotēkas devumam vietējās kopienas dzīvē informācijas sabiedrības laikmetā un tiek izmantots kā bibliotēkas publicitātes materiāls.

Regulārs publicitātes un bibliotēkas tēla veidošanas darbs tiek veikts sadarbībā ar Preiļu novada domes sabiedrisko attiecību speciālisti. Veiksmīga sadarbība turpinās ar novada un reģiona laikrakstiem „Vietējā Latgales Avīze”, “Preiļu Novada Vēstis” un „Latgales Laiks”, kuros tiek ievietoti gan atskati uz bibliotēkā notikušiem pasākumiem, gan preses relīzes par bibliotēkā pieejamajiem pakalpojumiem, aktualitātēm.

4.pielikumā ([Bibliotēkas tēla veidošanas, informācijas resursu popularizēšanas pasākumu foto](#)) neliels ieskats bibliotēkas aktivitātēs.

10.2. Bibliotēkas informācija tīmeklī

Šogad Preiļu GB tika izstrādāta jauna mājaslapas, lai gan jaunās lapas rekonstrukcija ilga vairākus mēnešus, pilnībā tā vēl joprojām nav gatava, jo informācija regulāri tiek koriģēta un papildināta. Svarīgākais faktors, lai to apmeklētu regulāri, ir aktuāla informācija un vienkārša pārvaldība, un iespēja izmantot dažādās ierīcēs. Svarīgs ir pirmais iespaids, lai apmeklētājam būtu vēlēšanās izpētīt un iepazīt lapu, pat ja ne tagad tad vēlāk atgriezties.

Galvenais mājas lapas uzdevums ir atspoguļot aktuālās izmaiņas bibliotēku darba laikā un sniegto pakalpojumu pieejamībā. 2020. gadā Preiļu GB tīmekļa vietnes sadaļā Aktualitātes publicēti vairāk nekā 98 informatīvi raksti par pasākumiem, izstādēm un citām aktualitātēm bibliotēkas darbā, fotogalerijā ievietotas 18 galerijas. Tīmekļa vietnes apmeklējums 2020. gadā bija 19846

Liels darbs tika ieguldīts novadnieku enciklopēdijas sakārtošanā, 611 ieraksti tika noformalizēti, sakārtoti tabulās ērtākai pārskatīšanai, kā arī tika apstrādātas fotogrāfijas.

Īpaša uzmanība tika veltīta attēlu formātam. Ieskenētas fotogrāfijas vai fotogrāfijas no digitālajām fotokamerām var būt ļoti detalizētas un lielas. Taču ātrākai mājas lapas darbībai bildes jāsamazina līdz minimālajam, aplūkošanai

Pirms..... un pēc

ekrānā nepieciešamajam izmēram.

Preiļu GB mājaslapa tika papildināta ar 3 jaunām digitālajām kolekcijām: [Preiļu luterāņu baznīca](#), [Moskvas vecticībnieku lūgšanu nams](#), [Priekuļu pamatskola](#). Kolekcijām ir pievienotas publikācijas, fotogalerijas, video un audio sižeti. Tiek plānots digitālās kolekcijas papildināt arī nākošajā gadā.

Informācija par gaidāmajiem jaunumiem bibliotēkā, jau notikušajām aktivitātēm tiek ievietota arī Preiļu novada domes mājaslapā: www.preili.lv un elektroniskajā informatīvajā stendā Raiņa bulvārī.

Informācijas atspoguļota arī citos interneta portālos un sociālajos tīklos. Jaunumi īsu ziņu veidā tiek ievietoti Preiļu GB lapās sociālajos tīklos <http://www.draugiem.lv/preilubiblioteka/>, <https://twitter.com/PreiluGB> un *Facebook* <https://www.facebook.com/preilubiblioteka/>.

10.3. Veiksmīgākie bibliotēku popularizējošie pasākumi

Par 2020.g. veiksmīgākajiem Preiļu GB popularizējošiem pasākumiem un aktivitātēm var uzskatīt sekojošos:

- Patriotiskās dzejas konkurss “Latvija, cik daudz Tev vēlos teikt!” un grāmatas izdošana;
- Preiļu GB 90 gadu jubilejas izdevums "Preiļu Galvenā bibliotēka paver ceļu iedzīvotāju iespējām piekļūt informācijai" (gan drukātā, gan elektroniskā formātā)
- Preiļu GB jubilejas spēle “Es mīlu Tevi bibliotēka!” (skatījumu skaits vienam tiešsaistes video 3 tūkstoši un otram video - 1,5 tūkstoši)

Lai piesaistītu jaunus sekotājus Preiļu GB *Facebook* lapai, veiksmīgi noritēja vairāki konkursi lapas sekotājiem, kur izlozes kārtībā varēja balvā tikt pie grāmatām un suvenīriem.

10.4. Ar publicitātes darbu saistītās problēmas un to risinājumi

Aizņemtības dēļ bibliotēkārājā darbā, dažkārt bibliotekāriem pietrūkst laika apkopot materiālus un uzrakstīt publikācijas. Atsevišķas sabiedrisko attiecību speciālista vakances Preiļu GB nav.

11. SADARBĪBAS TĪKLA RAKSTUROJUMS

11.1. Darbs ar pašvaldību un kopdarbība ar pašvaldības institūcijām

Pārskata gadā veiksmīgi turpinājās Preiļu GB sadarbība ar Preiļu novada domi. Preiļu GB ar mērķi veikt reģiona funkcijas novadu bibliotēkās sadarbojas arī ar blakus novadu pašvaldībām. Notiek arī aktīva sadarbība ar Rēzeknes novada pašvaldību EDIC Austrumlatgalē projekta ietvaros.

Kultūras iestādes

Vieni no galvenajiem Preiļu GB sadarbības partneriem ir tai radniecīgas kultūras iestādes: kaimiņu novadu bibliotēkas, Preiļu novada Kultūras centrs un tā mākslinieciskās pašdarbības kolektīvi, Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejs. Svarīgākie sadarbošanās virzieni pārskata periodā bija kopīgi rīkotas izglītojoši informatīvas aktivitātes, pasākumi, izstādes.

Izglītības iestādes

Preiļu GB darbojas ar visām Preiļu novada izglītības iestādēm: Preiļu 1. pamatskolu, Preiļu 2. vidusskolu, JEPVG, RTRIT, Salas pamatskolu, Priekuļu pamatskolu, Pelēcu pamatskolu, alternatīvās izglītības iestādi "Preiļu Brīvā skola", Preiļu Mūzikas un mākslas skolu, Preiļu novada Bērnu un jauniešu centru, pirmsskolas izglītības iestādi „Pasaciņa”. Ļoti veiksmīgi veidojas sadarbība ar Preiļu 1. pamatskolas skolēniem un skolotājiem.

Skolu audzēkņi ir aktīvi dažādu diskusiju un izglītojošo pasākumu dalībnieki, bet skolu pašdarbības kolektīvi ar savu sniegumu lieliski papildina bibliotēkas rīkotos pasākumus. Plašāk par sadarbību šajā jomā skatīt apakšnodaļā 7.7. Bibliotēkas sadarbības tīkls bērnu un jauniešu apkalpošanā, nozīmīgākie partneri, sadarbības vērtējums.

Citas institūcijas

Preiļu GB veiksmīgi sadarbojas ar nevalstiskajām organizācijām, uzņēmumiem, Preiļu novada jauniešu centru "Četri", Pensionāru biedrību, Labklājības pārvaldi un pensionātu "Preiļi", Valsts probācijas dienesta Preiļu teritoriālo struktūrvienību, reģionālajiem medijiem, nevalstiskajām organizācijām, vārdzirdīgo biedrību. Īpaši jāizceļ ciešā un auglīgā sadarbība ar Preiļu novada Tūrisma informācijas centru. Galvenie sadarbības mērķi: kopēji projekti, apmācības, izglītojoši informatīvi pasākumi, semināri, pasākumi, izstādes un citas aktivitātes.

11.2. Citi sadarbības partneri reģionā un Latvijā, veiktās sadarbības aktivitātes

Bibliotēkas darbs nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanās un popularizēšanā lokālā līmenī galvenokārt notiek caur UNESCO LNK tīkla „Stāstu bibliotēkas” darbu. Pateicoties BLN vadītājai Vilhelmīnei Jakimovai, Preiļu GB aktīvi piedalās stāstniecībā ne tikai kā dalībnieki un stāstnieki, bet arī kā Latgales stāstnieku festivālu „Omotu stuosti” rīkotāji. V Latgales festivāls, kurā tika godināts audējas amats, notika Ludzā, to koordinēja Vilhelmīne Jakimova. Veiksmīgi piedalījāmies Zemgales stāstnieku festivālā, kur tika novadīta nodarbība bērniem. Tika sagatavota publikācija „Stāstnieks bērnu auditorijā” izdevumam, kurš dienas gaismu ieraudzīs 2021. gadā.

Gada nogalē veiksmīgi iesaistījāmies V Latvijas stāstnieku konferences norisē „Augt – tas nozīmē dzīvot: mēs starp mantoto, dabisko un citu”, kur Vilhelmīne Jakimova uzstājās ar lasījumu „Cilvēks un lieta – amati un tos pavadošie stāsti, amats un vide, dabas materiālai, meistarība kā vērtība”.

Pārskata periodā sadarbojāmies arī ar farmācijas firmas Remedica vadītāju Uldi Veitu, kurš bibliotēkai uzdāvināja savas mammas, ārstes Martas Veitas (Preiļu Goda pilsone), kura strādāja Preiļu slimnīcā, privāto bibliotēku (305 vienības).

Svarīgi sadarbības partneri bibliotēkas ikdienas dzīvē ir LNB un LBB.

11.3. Pārrobežu sadarbība, starptautiskā sadarbība

Covid – 19 ietekmēja bibliotēkas plānus un aktivitātes. 2020.gadā tika atcelts plānotais Preiļu reģiona pagastu bibliotēku darbinieku pieredzes apmaiņas brauciens uz Nidu, atcelta arī Dusetu mākslas galerijas darbu izstāde.

11.4. Bibliotēku aizstāvības, bibliotēku interešu pārstāvniecības darbs

Bibliotēkas darbinieki cenšas popularizēt bibliotēkas darbu, sadarbojas ar pašvaldībām un pašvaldības iestādēm, iegulda laiku un darbu, lai par bibliotēkas aktivitātēm uzzinātu ne tikai pilsētā un novadā, bet arī reģiona, valsts un starptautiskā līmenī. To apliecina arī pateicības un pozitīvās atsauksmes par bibliotēkas darbu, plašais bibliotēkas rīkoto aktivitāšu skaits, veiksmīgā sadarbība ar citām iestādēm, bibliotēkas publicitāte.

Pozitīvs aspekts arī sadarbība ar pašvaldībām par reģiona funkciju veikšanu novados, ik gadu tiek piešķirts finansējums bez nepieciešamības pierādīt reģiona galvenās bibliotēkas nozīmīgumu. Tas apliecina, ka darbs, kas tiek ieguldīts metodiski konsultatīvā darba veikšanai vietējās nozīmes bibliotēkām no pašvaldību puses tiek novērtēts.

12. METODISKAIS UN KONSULTATĪVAIS DARBS

12.1. Situācijas apraksts, kopaina, metodiskā un konsultatīvā darba prioritātes pārskata periodā

Preiļu Galvenā bibliotēka (Preiļu GB) ir metodiskā un konsultatīvā darba centrs **24** Preiļu reģiona pašvaldību publiskajām bibliotēkām un **13** izglītības iestāžu bibliotēkām. Ar 2020. gada 1. septembri slēgta **Riebiņu** novada **Sīlukalna** pamatskola.

Līgums par sadarbību, reģiona funkciju veikšanu un finansējumu noslēgts ar Aglonas, Riebiņu un Vārkavas novada domi.

2020. gada uzdevumi metodiskajā darbā:

- 24 vietējās nozīmes bibliotēku akreditācija, turpinot uzlabot darbinieku prasmes informācijas meklēšanā un sagatavojot dokumentu paketi;
- bibliotekārā darba pārraudzība Preiļu reģionā, apmeklējot pašvaldību publiskās bibliotēkas, konsultatīvas palīdzības sniegšana attālināti;
- inovatīvu pakalpojumu ieviešana bibliotēkās: e-grāmatu bibliotēkas popularizēšana, autorizācijas datu piedāvājums lietotājiem;
- profesionālās pilnveides pasākumu – semināru, informatīvu sanāksmju, praktisku nodarbību organizācija pašvaldību publisko un izglītības iestāžu bibliotēku darbiniekiem;
- sadarbība gada garumā ar KM Bibliotēku, arhīvu un muzeju nodaļu, Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bibliotēku attīstības centru, LNB Bērnu literatūras centru, izglītības un attīstības centru “Ego”, KISC u.c.
- pagastu bibliotēku statistikas datu apkopošana, analīze, secinājumi par 2019. gadu;
- publisko un skolu bibliotēku statistikas datu kontrole Latvijas Digitālās kultūras kartes informācijas sistēmā;
- gada pārskata sagatavošana par Preiļu reģiona pagastu bibliotēku darbu 2019. gadā;
- kopsavilkumu sagatavošana augstākstāvošām institūcijām – KM arhīvu, bibliotēku un muzeju nodaļai, LNB Bibliotēku attīstības centram, LNB Bērnu literatūras centram, KISC, LNB Kompetenču attīstības centram, Latvijas bibliotekāru biedrībai, u.c.
- dalība Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bibliotēku attīstības centra organizētajos tiešsaistes semināros metodiskajiem;
- Preiļu GB speciālistu konsultācijas, ieteikumi darba uzlabošanai, skolu bibliotēku darbinieku konsultēšana;
- labākās darba pieredzes popularizēšana bibliotekāru vidū – gada pārskatu analīze;
- informācijas pārsūtīšana, metodisko vēstuļu sagatavošana Preiļu reģiona pagastu bibliotēkām;
- profesionālo elektronisko resursu, preses, Latvijas Nacionālās bibliotēkas bibliotēku un informācijas zinātņu lasītavas jaunieguvumu popularizēšana;
- metodisko materiālu krājuma papildināšana, aktuālas informācijas piedāvājums Preiļu GB vietnē www.preilubiblioteka.lv.

12.2. Reģiona galvenās bibliotēkas veiktie metodiskie pasākumi un konsultācijas, īstenotie profesionālās pilnveides un pieredzes apmaiņas pasākumi

Tabula "Profesionālās pilnveides pasākumi Preiļu GB"

N. p.k.	Norises laiks	Organizētājs (-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Dalībnieku skaits	Stundu skaits
1.	22.01	Preiļu GB	Profesionālās pilnveides praktisks seminārs "Komandas veidošana un saliedēšana". Lektore Baiba Pumpiņa, izglītības un attīstības centrs "Ego"	24	8
2.	14.02	Preiļu GB	Seminārs Preiļu reģiona publisko bibliotēku darbiniekiem <ul style="list-style-type: none"> • "Bibliotēku akreditācija-pakalpojumu kvalitātes darba rīks"- Vanda Bērziņa, vecākā referente, arhīvu, bibliotēku un muzeju nodaļa, Kultūras ministrija. • Programmas "Elektroniskās publikācijas Latvijas bibliotēkām" piedāvājums. EBSCO datubāzes izmantošana, informācijas meklēšana tajā, Agrita Sagalajeva, KISC. Grāmatu tirdzniecība SIA "Virja LK".	25	4
3.	02.10	Preiļu GB	Seminārs Preiļu reģiona publisko bibliotēku darbiniekiem <ul style="list-style-type: none"> • aktualitātes bibliotēku darbā; • zināšanu pārbaudes testu rezultātu analīze; • vietējās nozīmes bibliotēku akreditācijas vērtējums, atzinumi. VKKF projekta „Sarunu cikls: Rakstītājs – lasītājs – bibliotēka” ietvaros tikšanās ar grāmatas „Versija: tēvi” autori Svetlanu Ambergu.	25	4

			Grāmatu tirdzniecība SIA "Virja LK".		
4.	16.10	Preiļu GB Mācību un profesionālās pilnveides centrs	Swedbank konsultāciju diena. Tikšanās ar pagastu bibliotekāriem.	14	3

Pārskata periodā Preiļu Galvenajā bibliotēkā strādāja 15 bibliotekārie darbinieki. 2020. gadā viņi piedalījušies attālināti LNB Kompetenču attīstības centra, LBB un citu iestāžu organizētos profesionālās pilnveidesursos, semināros, konferencēs. 2020. gada 28. augustā organizēts darba pieredzes brauciens Preiļu GB darbiniekiem. Praktisks mācību seminārs "Sadarbība un komandas darbs informatīvajā telpā" notika Rīgā, ar mērķi uzlabot Preiļu GB darbinieku sadarbību, ikdienas komunikāciju, izvērtējot savas un kolēģu prasmes, atklājot personības iezīmes. Otrajā dienas pusē apmeklēta renovētā Jūrmalas Centrālā bibliotēka ar plašām, funkcionālām, mūsdienīgām telpām, kas pārsteidzoši labi iekļaujas dabas ainavā. Bija iespēja novērtēt pasākumu telpu un bērnu literatūras nodaļu.

Gada sākumā, gatavojoties vietējās nozīmes bibliotēku akreditācijai, Preiļu GB organizēts seminārs Preiļu reģiona pašvaldību publisko bibliotēku darbiniekiem "Bibliotēku akreditācija – pakalpojumu kvalitātes darba rīks" kopā ar vieslektoriem. No KISC reģiona bibliotēkām tika iedots piekļuves kods, lai varētu vienu mēnesi bez maksas izmēģināt EBSCO datubāzi.

Ilgākā laika posmā Preiļu GB Mācību un profesionālās pilnveides centra vadītāja organizēja un koordinēja pagastu bibliotekāru zināšanu pārbaudi, kopumā izsūtot 10 testus. Katru nedēļu Preiļu GB speciālisti gatavoja visdažādākos jautājumus, kas veicināja pagastu bibliotekāru meklēšanas prasmes digitālajās kolekcijās, lika orientēties datu bāzēs, novadpētniecības materiālos, bibliotēku nozares dokumentos, kā arī apzināties BIS Alise iespējas. Atbildes tika apkopotas, analizētas, sagatavoti apliecinājumi par šī darba rezultātiem.

Gada otrajā pusē bibliotekāri izmantoja iespēju piedalīties tiešsaistes semināros un apmācībās.

2020.gada jūnijā apmeklētas 24 Preiļu reģiona pagastu bibliotēkas. Sniegta praktiska palīdzība, tuvojoties akreditācijai. Pārrunātas aktuālas lietas, arī bibliotēku telpu sakārtošana, orientējoties uz apmeklētājiem, viņu vajadzībām.

Preiļu GB darbinieki Aglonas, Preiļu, Riebiņu, Vārkavas novada publisko bibliotēku vadītājiem snieguši individuālas konsultācijas.

Konsultāciju tēmas attālināti:

- bibliotēku dokumentācija: krājuma summārā un individuālā uzskaitē, elektroniska inventarizācija, krājuma komplektēšana, popularizēšana;
- BIS Alise moduļi: katalogizācija, cirkulācija, komplektēšana, SBA;
- Preiļu reģiona bibliotēku elektroniskais kopkatalogs, novadpētniecības datu bāze;
- Digitālās bibliotēkas resursi;
- stratēģiskā plānošana, gada darba plāns;
- gada pārskati – statistikas atskaite, teksta pārskata sagatavošana;

- datu ievade Latvijas digitālās Kultūras kartes informācijas sistēmā (LDKK);
- novadpētniecība: personāliju mapes, novadnieki-jubilāri;
- uzziņu un informācijas pakalpojumi;
- darbs ar bērniem pirmskolas vecumā un skolēniem, jauniešu aktivitātes bibliotēkās;
- Bibliotēku nedēļa, Digitālā nedēļa;
- Dzejas dienu un Ziemeļvalstu Literatūras nedēļas pasākumi;
- lasīšanas veicināšanas programmas: “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2020”; Skaļās lasīšanas sacensība;
- bibliotēkas tēla veidošana sociālajos medijos;
- pasākumi dažādām lasītāju grupām.

2020. gadā tika nodrošināta BIS Alise administrēšana – konsultatīvais darbs, praktiska palīdzība bibliogrāfisko ierakstu izveidē, inventarizācijā un citās sistēmas darbībās. Aizvadītajā gadā veiktas 7 pagasta bibliotēku krājumu elektroniskas inventarizācijas, izmantojot BIS ALISE moduli Inventarizācija:

- Preiļu novada Saunas pagasta Saunas, Pelēču pagasta Pelēču, Līču un Aizkalnes bibliotēkā;
- Riebiņu novada Stabulnieku, Kotļerovas bibliotēkā.
- Riebiņu novada Rušonas bibliotēkā, mainoties darbiniekiem.

Inventarizācijas veica Preiļu GB speciālisti sadarbībā ar Preiļu un Riebiņu novadu bibliotēku darbiniekiem.

Secinājumi: veicot inventarizācijas, ir iegūta precīza informācija par krājuma skaitlisko stāvokli. Konstatēts iztrūkstošo informācijas resursu skaits. Novērtēta krājuma kvalitāte – apzinātas nolietotās un sabojātās grāmatas. Atklātas un novērstas pieļautās kļūdas, precizēta uzskaitē. Pamatojoties uz pārbaudes rezultātiem, novērsta datu neatbilstība starp bibliotēku SUG 3.d., BIS ALISE krājuma stāvokļa un grāmatvedības datiem.

2020. gada 11. un 12.augustā norisinājās Preiļu reģiona 24 vietējās nozīmes bibliotēku akreditācija.

11.augustā akreditācijas komisija izbrauca uz Aglonas un Riebiņu novadu. Aglonas novada CB akreditējās 4 bibliotēku darbinieki (Aglonas novada CB, Grāveru, Kastuļinas, Šķeltovas pagasta bibliotēka), bet Riebiņu novada CB – 10 bibliotēku darbinieki (Riebiņu novada CB, Galēnu, Gailīšu, Kastīres, Kotļerovas, Pieniņu, Rušonas, Silajāņu, Sīļukalna, Stabulnieku bibliotēka).

12. augustā Preiļu GB ar akreditācijas komisiju tikās Preiļu un Vārkavas novada bibliotēku vadītāji. Preiļu novada 6 bibliotēku darbinieki (Aizkalnes, Līču, Pelēču pagasta Pelēču un Ārdavas bibliotēka, Saunas pagasta Saunas un Smelteru bibliotēka) un Vārkavas novada 4 bibliotēku darbinieki (Rožkalnu, Upmalas, Vanagu, Vārkavas pagasta bibliotēka).

Secinājumi:

- visās lauku bibliotēkās jāatjauno tehniskais nodrošinājums, izvērtējot tā nepieciešamības daudzumu;
- jāpopularizē attālinātie pakalpojumi;
- jāturpina darbs ar autorizētajiem lietotājiem, popularizējot attālinātos pakalpojumus un e-bibliotēku;
- aktīvāk jāpopularizē datubāzu resursi, to izmantošana;

- aktīvāk jāreklamē bibliotēku pakalpojumus, izmantojot sociālos tīklus;
- jārod iespēja palielināt finansējumu bibliotēku aktivitātēm, pasākumiem un bibliotēku darbinieku atalgojumam;
- jāstrādā ar bibliotēku krājumiem, atbrīvojot tos no liekajiem dubletiem, maz izmantotās un nolietotās literatūras.
- jāveic iedzīvotāju aptaujas par bibliotēku pakalpojumiem un darba laiku.

2020. gada sākumā apkopota Preiļu, Aglonas, Riebiņu, Vārkavas novada bibliotēku statistika, darbs ar katras bibliotēkas vadītājiem, precizējot skaitliskos rādītājus un analizējot teksta pārskatus. Diemžēl aizvadītajā gadā izpalika iecerētā diskusija par 2019. gada aktivitātēm bibliotēkās, kas katru gadu tiek organizēta savādāk, lai rosinātu aktīvu bibliotekāru līdzdalību.

Statistikas datu kontrole Latvijas digitālās kultūras kartes informācijas sistēmā veikta 24 publiskajām bibliotēkām.

Pārskata gada sākumā LNB Bibliotēku attīstības centram sagatavots pārskats par 4 novadu (Preiļu, Riebiņu, Vārkavas, Aglonas) pagastu bibliotēku darbu 2019. gadā.

Interneta vietnē www.preilubiblioteka.lv regulāri ievietota aktuāla, profesionāla informācija bibliotekāriem.

Katru gadu reģiona pagastu bibliotēku darbinieki ir aptaujāti par profesionālās pilnveidošanās vajadzībām, vieslektoru iesaisti semināros, nepieciešamajām praktiskajām nodarbībām, kā arī uzklaustas vēlmes darba pieredzes braucienam uz citām Latvijas bibliotēkām. 2020. gadā plānotais 2 dienu brauciens uz Kurzemes bibliotēkām un Lietuvi tika atlikts drošības apsvērumu dēļ.

Informācija e-pastā no LR Kultūras ministrijas Kultūrpolitikas departamenta Bibliotēku un arhīvu nodaļas, LNB, LNB Bērnu literatūras nodaļas, LBB, Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bibliotēku attīstības centra, LNB Kompetenču attīstības centra, Kultūras informācijas sistēmu centra operatīvi tiek pāradresēta visām Preiļu reģiona novadu centrālajām un pagastu bibliotēkām.

12.3. Metodiskais un konsultatīvais atbalsts izglītības iestāžu bibliotēkām

No Preiļu GB puses tiek pārraudzīts izglītības iestāžu bibliotēku darbs BIS Alise. Aizvadītajā periodā apmācītas:

- Preiļu 2. vidusskolas un Jāņa Eglīša Preiļu Valsts ģimnāzijas bibliotēkas vadītāja krājuma komplektēšanā BIS Alise.
- Preiļu 1. pamatskolas bibliotekāre Z39.50 protokola izmantošanā.

Vārkavas un Aglonas vidusskolu bibliotēku darbiniecēm sniegta palīdzība katalogizēšanā. Individuālas konsultācijas telefoniski sniegusi Preiļu GB speciāliste krājumu organizēšanas jautājumos, labotas neprecizitātes, norādīts uz pieļautajām kļūdām.

Kopumā ar BIS Alise strādā 7 izglītības iestāžu bibliotēkās, no tām bibliotekārais darbs pilnībā automatizēts Vārkavas vidusskolas bibliotēkā, Valsts SIA “Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikums” mācību vietā Preiļos, Jāņa Eglīša Preiļu Valsts ģimnāzijā.

2020. gada sākumā veikta 14 Preiļu reģiona skolu bibliotēku statistikas datu kontrole, kļūdu labojumi Latvijas digitālās kultūras kartes informācijas sistēmā. Telefoniski sniegtas individuālas konsultācijas datu ievadīšanā.

Divās lauku pamatskolās bibliotēkas darbu koordinē publiskās bibliotēkas darbinieks:

- Riebiņu novada Dravnieku pamatskolas bibliotēkas krājumu pārziņa Stabulnieku pagasta bibliotēkas vadītāja
- Aglonas novada Priežmalas pamatskolas bibliotēkā ar pašvaldības rīkojumu noteiktas darba stundas katru darba dienu Kastuļinas pagasta bibliotēkas vadītājai.

Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļas darbinieki konsultējuši skolotājus gan par par Skaļās lasīšanas konkursu novados, gan citām lasīšanas veicināšanas aktivitātēm.

Informācija e-pastā tiek pāradresēta Preiļu novada Izglītības pārvaldes metodiķei, Riebiņu novada izglītības jautājumu koordinatorei, kā arī katram skolas bibliotekāram. Preiļu GB organizētajos semināros 2020.gadā piedalījusies Vārkavas vidusskolas bibliotēkas vadītāja. Informācija tiek izsūtīta visiem, bet izvēle pasākumu apmeklēt ir darbinieku ziņā, grūtības sagādā arī pamatdarbs skolās, kas neļauj pedagogiem kavēt mācību stundas un apmeklēt aktivitātes Preiļos.

Turpina samazināties pamatskolu skaits Riebiņu novadā. 2020. gada 1. septembrī slēgta Sīļukalna pamatskola. 2021. gadā sekos arī Dravnieku pamatskolas slēgšana Stabulnieku pagastā.

12.4. Sadarbība ar citām iestādēm

Kā katru gadu bibliotekārajā darbā konsultējāties ar kolēģiem no LNB Bibliotēku attīstības un Kompetenču attīstības centra, LNB Bērnu literatūras centra. Aizvadītajā gadā vairākkārt sazinājāties un sadarbojāties ar KM Bibliotēku, arhīvu un muzeju nodaļu, konkrēti ar Vandu Bērziņu, aicinot uz Preiļu reģiona bibliotēku darbinieku semināru aizvadītā gada sākumā, kā arī praktiski gatavojoties vietējās nozīmes bibliotēku akreditācijai.

Organizējot seminārus, sadarbība turpinājās ar izglītības un attīstības centru "Ego" vadību, ar Agritu Sagalajevu no KISC, lai apgūtu EBSCO datu bāzes izmantošanu. Mazāk nekā citus gadus kontaktējāties ar kolēģiem no citām Latvijas bibliotēkām, jo detalizēti plānot darba pieredzes braucienu bija nereāli Covid-19 pandēmijas dēļ.

Aizvadītajā gadā, gatavojoties akreditācijai, aktivizējusies komunikācija ar vietējām pašvaldībām. Iespēju robežās saņemts atbalsts atsevišķu bibliotēku telpu remontam, atrasts finansiālais risinājums. Akreditācijas dienās komisijas locekļi, Preiļu GB vadītāja un metodiķe tikās ar Aglonas un Riebiņu novada domes pārstāvjiem, Vārkavas novada domes priekšsēdētāju, Preiļu novada domes vadību. Sarunu gaitā tika apspriesti aktuāli jautājumi, kas skar mazās lauku bibliotēkas attālos pagastos, par pakalpojumu pieejamību iedzīvotājiem, par bibliotekāru darba slodzēm. Uzklusīti akreditācijas komisijas ieteikumi un pieredze šajos jautājumos.

12.5. Metodiskā un konsultatīvā darba problēmas un risinājumi, profesionālās pilnveides vajadzības

Darbs skolu bibliotēkās nenotiek tā, kā mēs vēlētos. Pilns darba slodzes laiks darbiniekiem Preiļu Valsts ģimnāzijā, Vārkavas un Aglonas vidusskolā, kā arī Preiļu 1. pamatskolā. Riebiņu vidusskolā, piemēram, pedagogam tika samazināta darba slodze bibliotēkā un krājuma rekatalogizēšana ir apstājusies. Gausi automatizācijas process notiek Preiļu 1. pamatskolā. Preiļu 2. vidusskolā bibliotekāram piešķirta pusslodze un kavējas krājuma rekatalogizācija. Ir diskutēts par darba uzlabojumiem pilsētas skolu bibliotēkās, bet rezultātus pagaidām neredzam. Lauku pamatskolās bibliotekāra darba pienākumus veic kāds no

skolotājiem ar minimālu piemaksu vai bez tās. Jāveido aktīvāka komunikācija gan ar vidusskolu direktoriem, gan izglītības pārvaldēm, kas būtu reālāk iespējama pēc novadu reformas 2021. gadā.

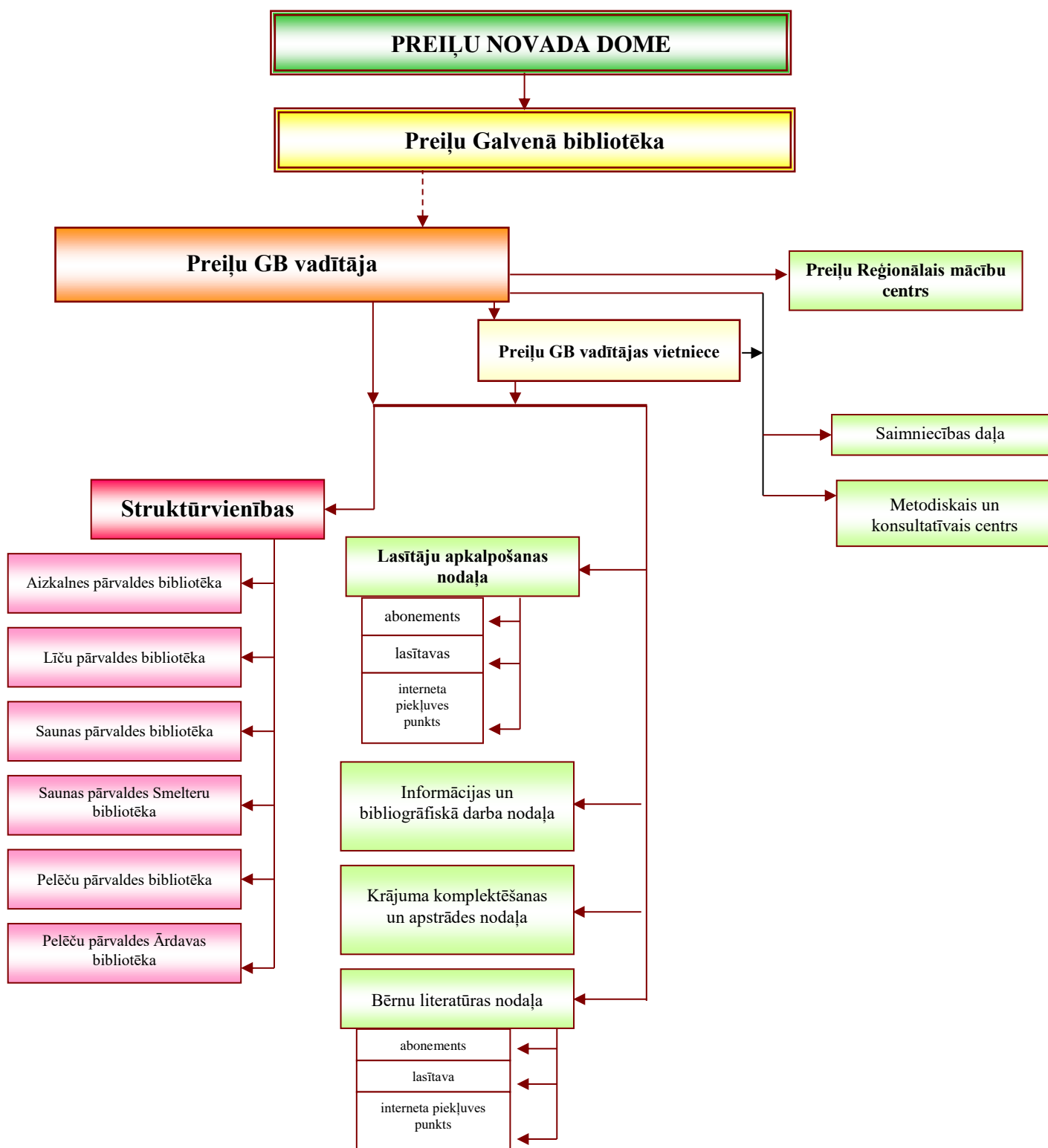
Aptaujājot publisko bibliotēku darbiniekus, izskanējis ierosinājums uz semināriem attālināti aicināt kolēģus no citiem novadiem, veicinot praktisku darba pieredzes apmaiņu. Bibliotekāru digitālo prasmju attīstībai derīgs būtu apmācību cikls ilgākā laika periodā, izmantojot darbinieku zināšanas, kas apgūtas Kultūras ministrijas atbalstītajos semināros tiešsaistē 2020. gada rudenī. 2021. gadā jāuzsāk vietējās nozīmes bibliotēku vadītāju iesaiste reģionālās bibliotēkas novadpētniecības datu bāzes papildināšanā.

Darbs un komunikācija tiešsaistes platformās, mācības attālināti prasa zināmas iemaņas un prasmes no bibliotekāriem. Svarīgs ir tehniskais nodrošinājums katrā no pagastu bibliotēkām, lai varētu izmantot šos rīkus. Regulāra dalība piedāvātajos profesionālās pilnveides pasākumos tiešsaistē paplašina katra darbinieka redzesloku. Tas ļauj piedalīties pasākumos, kurus nevarētu apmeklēt klātienē visi interesenti.

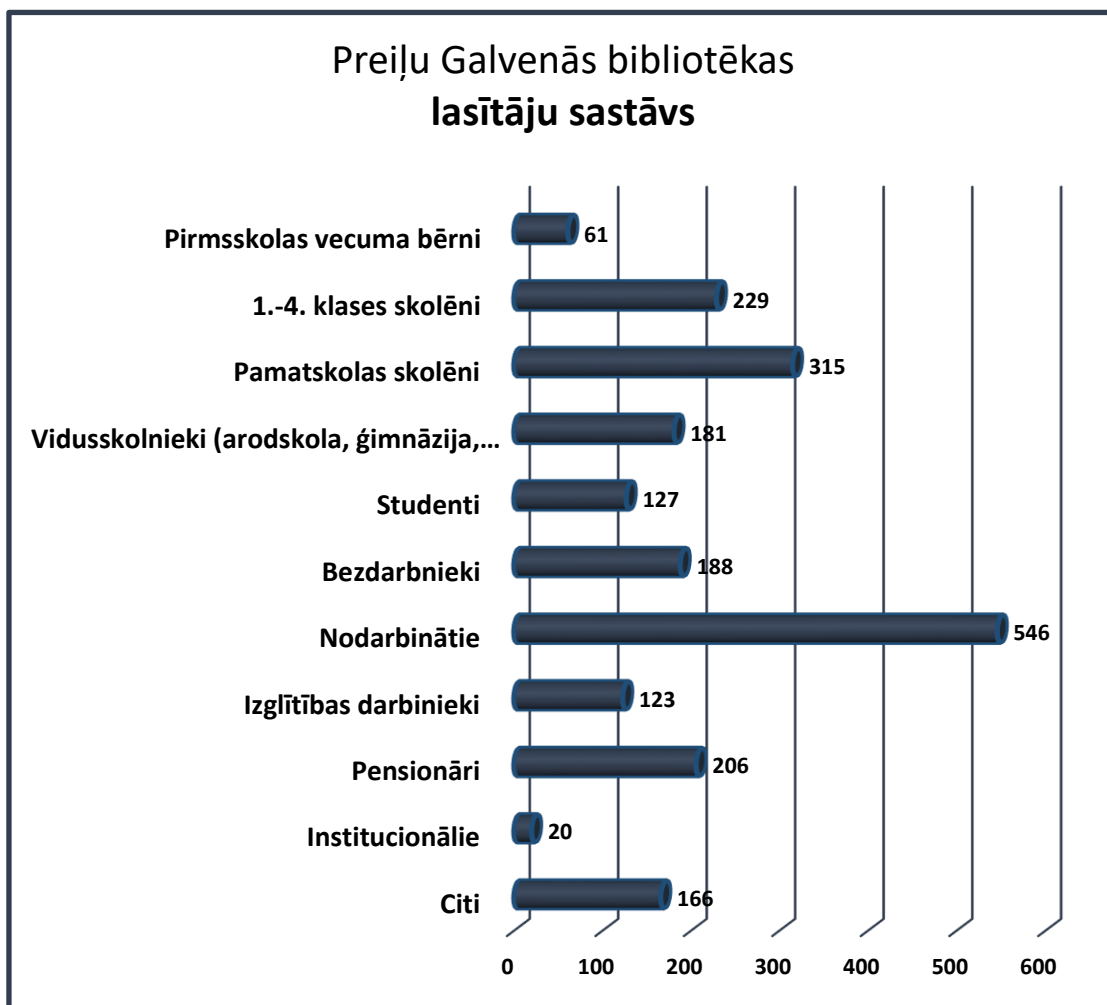
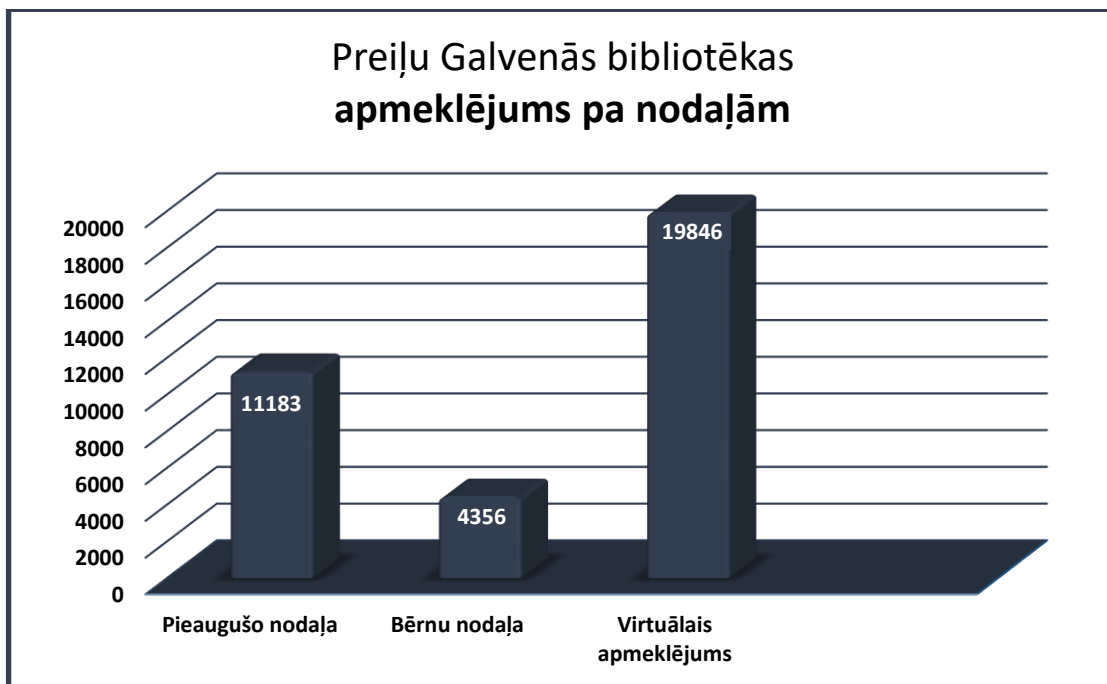
PIELIKUMI

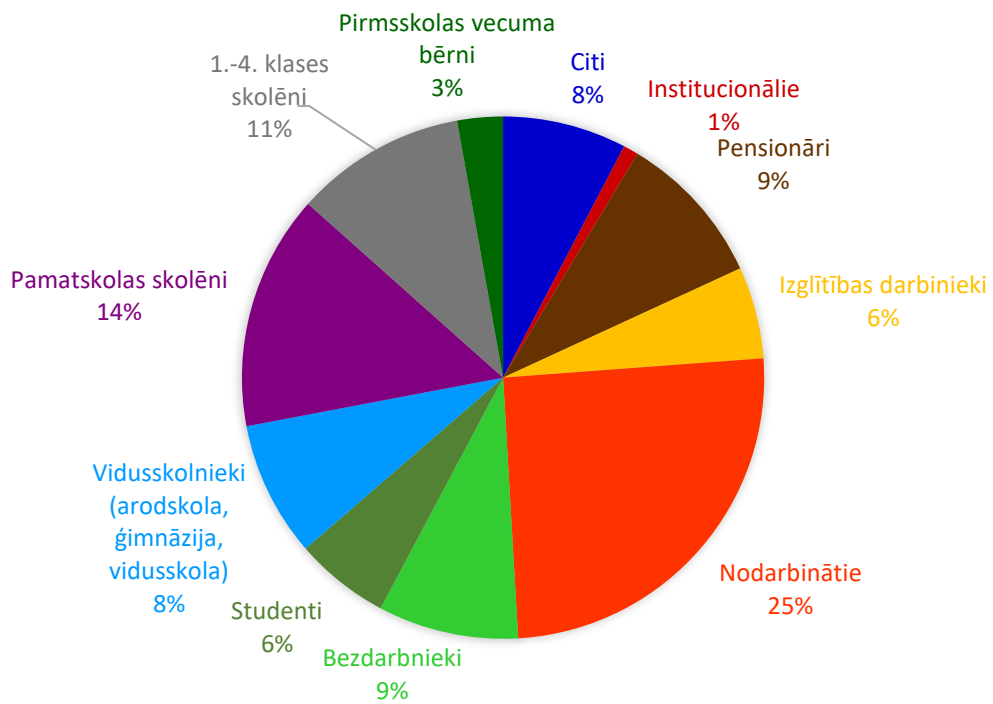
Bibliotēkas organizatoriskā struktūras shēma

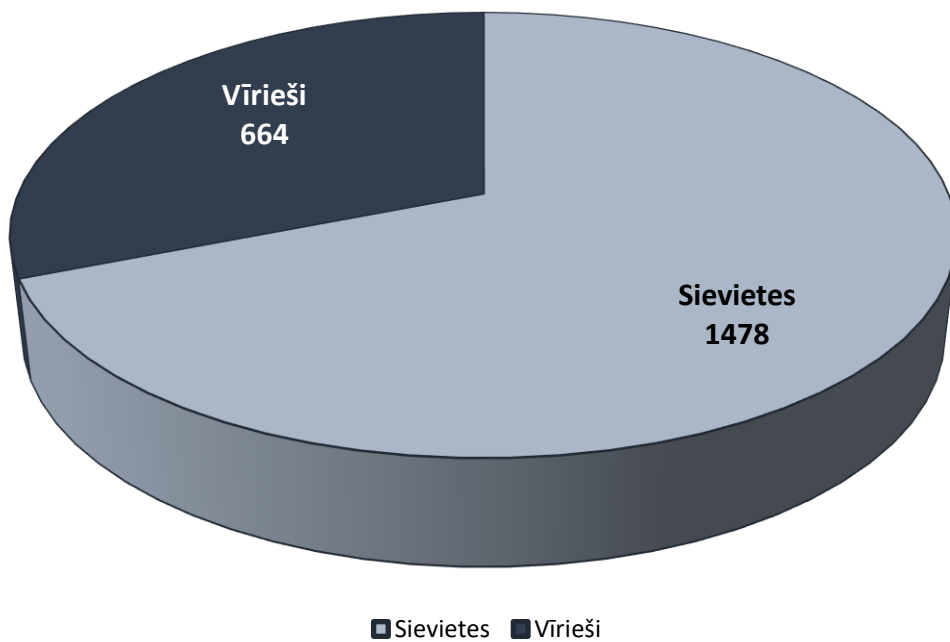
Bibliotēkas apmeklētāju statistikas grafiskais attēlojums

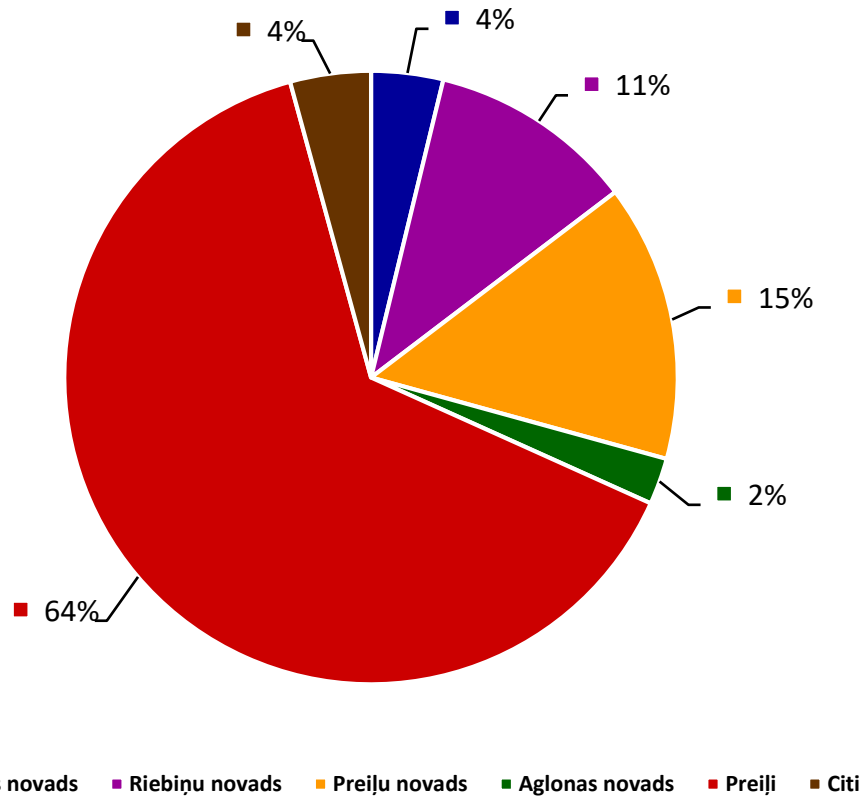
PREIĻU GALVENĀS BIBLIOTĒKAS LASĪTĀJU SASTĀVS (%)

Preiļu Galvenās bibliotēkas lietotāju sastāvs pēc dzimuma

Preiļu Galvenās bibliotēkas
lietotāju iedalījums pēc dzīves vietas (%)

Preiļu Galvenās bibliotēkas darbinieku apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi

N.p.k.	Uzvārds, vārds	Organizators	Kursu nosaukums	Apmāc. datums	Ilgums
1	Beča Velta Broņislava	Kultūras informācijas sistēmu centrs	Programmas "Elektroniskās publikācijas Latvijas bibliotēkām" piedāvājums. EBSCO datubāzes resursi un to izmantošana	14.02.2020	2 stunda(-s)
2	Beča Velta Broņislava	Latvijas Nacionālā bibliotēka	Latgales reģionālais seminārs "Bibliotēkas un sabiedrības ilgtspējīga attīstība: mēs būvējam šo pasauli paši"	09.10.2020	4 stunda(-s)
3	Beča Velta Broņislava	Latvijas Nacionālā bibliotēka	Seminārs "Ceļazīmes mediju lietošanā"	20.11.2020	2 stunda(-s)
4	Beča Velta Broņislava	Latvijas Nacionālā bibliotēka	Latvijas akadēmisko, speciālo un publisko bibliotēku direktoru 2020. gada rudens sanāksme	26.11.2020	4 stunda(-s)
					12 stunda(-s)
1	Cvetkova Rita	SIA EGO	Sadarbība un komandas darbs informatīvajā telpā	22.01.2020	8 stunda(-s)
2	Cvetkova Rita	Latvijas Nacionālā bibliotēka	Seminārs "Ceļazīmes mediju lietošanā"	20.11.2020	2 stunda(-s)
3	Cvetkova Rita	LBB JSS un Madonas novada bibliotēka	LBB JSS un Madonas novada bibliotēkāju informācijas speciālistu konference "4CanGurus2020"	24.11.2020.	5,5 stunda(-s)
					15,5 stunda(-s)
1	Erta Solvita	Latvijas Nacionālā bibliotēka	Seminārs "Ceļazīmes mediju lietošanā"	20.11.2020	2 stunda(-s)
2	Erta Solvita	LBB JSS un Madonas novada bibliotēka	LBB JSS un Madonas novada bibliotēkāju informācijas speciālistu konference "4CanGurus2020"	24.11.2020.	5,5 stunda(-s)
3	Erta Solvita	SIA "Datorzinību centrs"	Digitālais mārketingš. Sociālie mediji - efektīvs bibliotēku mārketinga rīks	21.12.2020	48 stunda(-s)
					55,5 stunda(-s)
1	Ivdre Benita	Kultūras informācijas sistēmu centrs	Programmas "Elektroniskās publikācijas Latvijas bibliotēkām" piedāvājums. EBSCO datubāzes resursi un to izmantošana	14.02.2020	2 stunda(-s)
2	Ivdre Benita	Latvijas Nacionālā bibliotēka	Latgales reģionālais seminārs "Bibliotēkas un sabiedrības ilgtspējīga attīstība: mēs būvējam šo pasauli paši"	09.10.2020	4 stunda(-s)
3	Ivdre Benita	SIA TIETO	BIS ALISE padziļinātie kursi	27.10.2020 - 29.10.2020	24 stunda(-s)

4	Ivdre Benita	Latvijas Nacionālā bibliotēka	Vidzemes reģionālais seminārs "Bibliotēkas un sabiedrības ilgtspējīga attīstība: mēs būvējam šo pasauli paši"	23.09.2020	4 stunda(-s)
					34 stunda(-s)
1	Jeļisejeva Marianna	Dienvidlatgales NVO	seminārs "Sociālo mediju un digitālā mārketinga iespējas" ar Artūru Medni	27.11.2020	3 stunda(-s)
2	Jeļisejeva Marianna	Latvijas Nacionālā bibliotēka	Seminārs "Ceļazīmes mediju lietošanā"	20.11.2020	2 stunda(-s)
3	Jeļisejeva Marianna	Latvijas Univeritāte	LU 78. Strapautiskās zinātniskās konferences Bibliotēkzinātnes un informācijas zinātnes sekcija	26.08.2020	8 stunda(-s)
4	Jeļisejeva Marianna	Kultūras informācijas sistēmu centrs	Programmas "Elektroniskās publikācijas Latvijas bibliotēkām" piedāvājums. EBSCO datubāzes resursi un to izmantošana	14.02.2020	2 stunda(-s)
5	Jeļisejeva Marianna	SIA EGO	Sadarbība un komandas darbs informatīvajā telpā	22.01.2020	8 stunda(-s)
					23 stunda(-s)
1	Lozda Ilga	Kultūras informācijas sistēmu centrs	Tiešsaistes pasākums "Mūsdienīga un inovatīva saziņa ar valsts pārvaldi"	10.12.2020.	1,5 stunda(-s)
2	Lozda Ilga	Latvijas Nacionālā bibliotēka	Seminārs "Ceļazīmes mediju lietošanā"	20.11.2020	2 stunda(-s)
3	Lozda Ilga	Latvijas Nacionālā bibliotēka	Latgales reģionālais seminārs "Bibliotēkas un sabiedrības ilgtspējīga attīstība: mēs būvējam šo pasauli paši"	09.10.2020	4 stunda(-s)
4	Lozda Ilga	SIA "Datorzinību centrs"	Kvalitatīvs attēls un tā apstrāde. Digitālo vizuālo materiālu izveide	21.12.2020	48 stunda(-s)
5	Lozda Ilga	Eiropas Komisija un Zemgales reģiona kompetenču attīstības centrs	Vebinārs "Darbs no mājām"	19.11.2020.	1,5 stunda(-s)
6	Lozda Ilga	Latvijas Nacionālā bibliotēka	Vidzemes reģionālais seminārs "Bibliotēkas un sabiedrības ilgtspējīga attīstība: mēs būvējam šo pasauli paši"	23.09.2020	4 stunda(-s)
7	Lozda Ilga	LIKTA un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija	Guadrā Latvija: Digitālo iespēju nedēļas atklāšana	23.03.2020.	2 stunda(-s)

8	Lozda Ilga	LIKTA un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija	Tiešsaiste "Digitālās nedēļas 2020" Reģionālo partneru sanāksme	27.02.2020.	4 stunda(-s)
9	Lozda Ilga	Kultūras informācijas sistēmu centrs	Programmas "Elektroniskās publikācijas Latvijas bibliotēkām" piedāvājums. EBSCO datubāzes resursi un to izmantošana	14.02.2020	2 stunda(-s)
10	Lozda Ilga	SIA EGO	Sadarbība un komandas darbs informatīvajā telpā	22.01.2020	8 stunda(-s)
					77 stunda(-s)
1	Popa Velta	Kultūras informācijas sistēmu centrs	Tiešsaistes pasākums "Mūsdienīga un inovatīva saziņa ar valsts pārvaldi"	10.12.2020.	1,5 stunda(-s)
2	Popa Velta	ELEKTRUM	vebinārs "Kā saimniekot zaļi un efektīvi?"	09.12.2020.	4,5 stunda(-s)
3	Popa Velta	Dienvidlatgales NVO	seminārs "Sociālo mediju un digitālā mārketinga iespējas" ar Artūru Medni	27.11.2020	3 stunda(-s)
4	Popa Velta	Latvijas Nacionālā bibliotēka	Seminārs "Ceļazīmes mediju lietošanā"	20.11.2020	2 stunda(-s)
5	Popa Velta	Latvijas Pilsoniskā alianse/ Civic Alliance - Latvia sadarbībā ar Microsoft Riga	Digitālā recepte NVO izaugsmei	28.05.2020.	3 stunda(-s)
6	Popa Velta	Ārlietu ministrija, Eiropas Parlamenta birojs Latvijā un Eiropas Komisijas pārstāvniecība Latvijā	ES informācijas sniedzēju forums "Eiropas izaicinājumi"	27.04.2020.	6 stunda(-s)
7	Popa Velta	Kultūras informācijas sistēmu centrs	Programmas "Elektroniskās publikācijas Latvijas bibliotēkām" piedāvājums. EBSCO datubāzes resursi un to izmantošana	14.02.2020	2 stunda(-s)
8	Popa Velta	SIA EGO	Sadarbība un komandas darbs informatīvajā telpā	22.01.2020	8 stunda(-s)
					30 stunda(-s)

1	Rusiņa Ina	Latvijas stāstnieku asociācija un UNESCO Latvijas Nacionālā komisija	Latvijas stāstnieku konference "Augstas nozīmē dzīvot: mēs starp dabisko, mantoto un citādo".	10.12.2020.	6,5 stunda(-s)
2	Rusiņa Ina	Latvijas Nacionālā bibliotēka	Seminārs "Ceļazīmes mediju lietošanā"	20.11.2020	2 stunda(-s)
	Rusiņa Ina	Latvijas Nacionālā bibliotēka	Teksta dizaina pamati	12.04.2020	4 stunda(-s)
3	Rusiņa Ina	Kultūras informācijas sistēmu centrs	Programmas "Elektroniskās publikācijas Latvijas bibliotēkām" piedāvājums. EBSCO datubāzes resursi un to izmantošana	14.02.2020	2 stunda(-s)
					14,5 stunda(-s)
1	Skorodihina Ilona	Kultūras informācijas sistēmu centrs	Tiešsaistes pasākums "Mūsdienīga un inovatīva saziņa ar valsts pārvaldi"	10.12.2020.	1,5 stunda(-s)
2	Skorodihina Ilona	EPALE Latvija	Vebinārs par personas datu aizsardzību. "Personas datu aizsardzības prasības izglītības pasākumu organizācijas kontekstā"	15.12.2020.	2 stunda(-s)
3	Skorodihina Ilona	Dienvidlatgales NVO	seminārs "Sociālo mediju un digitālā mārketinga iespējas" ar Artūru Medni	27.11.2020	3 stunda(-s)
4	Skorodihina Ilona	Latvijas Nacionālā bibliotēka	Latvijas akadēmisko, speciālo un publisko bibliotēku direktoru 2020. gada rudens sanāksme	26.11.2020	4 stunda(-s)
5	Skorodihina Ilona	Radošās Eiropas birojs Latvijā	Vebinārs: Starptautiskā finansējuma iespējas kultūras un radošo nozaru projektu īstenošanai	16.11.2020.	4 stunda(-s)
6	Skorodihina Ilona	Igaunijas bibliotekāru biedrība	11. Baltijas bibliotekāru kongress (11th Congress of Baltic Librarians, CoBaL11) "Bibliotēku ietekme sabiedrībā"	22.10.2020.	8 stunda(-s)
7	Skorodihina Ilona	Latvijas Nacionālā bibliotēka	Latgales reģionālais seminārs "Bibliotēkas un sabiedrības ilgtspējīga attīstība: mēs būvējam šo pasauli paši"	09.10.2020	4 stunda(-s)

8	Skorodihina Ilona	Ārlietu ministrija, Eiropas Parlamenta birojs Latvijā un Eiropas Komisijas pārstāvniecība Latvijā	Eiropas Savienības informācijas sniedzēju forums	02.10.2020	6 stunda(-s)
9	Skorodihina Ilona	Kultūras informācijas sistēmu centrs	Programmas "Elektroniskās publikācijas Latvijas bibliotēkām" piedāvājums. EBSCO datubāzes resursi un to izmantošana	14.02.2020	2 stunda(-s)
10	Skorodihina Ilona	Latvijas Grāmatizdevēju asociācija	Starptautiskā konference "GRĀMATA UN... VEIDOTĀJS, GLABĀTĀJS, LASĪTĀJS"	28.02.2020	5 stunda(-s)
					37,5 stunda(-s)
1	Šņepste Inese	SIA "Datorzinību centrs"	Digitālais mārketinga. Sociālie mediji - efektīvs bibliotēku mārketinga rīks	21.12.2020	48 stunda(-s)
2	Šņepste Inese	Latvijas Universitāte	LU studentu ikgadējā konference "Human.Data"	17.12.2020.	6 stunda(-s)
3	Šņepste Inese	Kultūras informācijas sistēmu centrs	Tiešsaistes pasākums "Mūsdienīga un inovatīva saziņa ar valsts pārvaldi"	10.12.2020.	1,5 stunda(-s)
4	Šņepste Inese	Dienvidlatgales NVO	seminārs "Sociālo mediju un digitālā mārketinga iespējas" ar Artūru Medni	27.11.2020	3 stunda(-s)
5	Šņepste Inese	LBB JSS un Madonas novada bibliotēka	LBB JSS un Madonas novada bibliotēkuru informācijas speciālistu konference "4CanGurus2020"	24.11.2020.	5,5 stunda(-s)
6	Šņepste Inese	Latvijas Nacionālā bibliotēka	Seminārs "Ceļazīmes mediju lietošanā"	20.11.2020	2 stunda(-s)
7	Šņepste Inese	Latvijas Nacionālā bibliotēka	Latgales reģionālais seminārs "Bibliotēkas un sabiedrības ilgtspējīga attīstība: mēs būvējam šo pasauli paši"	09.10.2020	4 stunda(-s)
8	Šņepste Inese	Latvijas Nacionālā bibliotēka	Seminārs "Ceļazīmes mediju lietošanā" atklāšanas seminārs	04.09.2020.	2,5 stunda(-s)
9	Šņepste Inese	Latvijas Universitāte	LU 78. Starptautiskās zinātniskās konferences Bibliotēkzinātnes un informācijas zinātnes sekcija	26.08.2020.	8 stunda(-s)

10	Šņepste Inese	Kultūras informācijas sistēmu centrs	Programmas "Elektroniskās publikācijas Latvijas bibliotēkām" piedāvājums. EBSCO datubāzes resursi un to izmantošana	14.02.2020	2 stunda(-s)
11	Šņepste Inese	SIA EGO	Sadarbība un komandas darbs informatīvajā telpā	22.01.2020	8 stunda(-s)
					90,5 stunda(-s)
1	Šņepste Oksana	Latvijas stāstnieku asociācija un UNESCO Latvijas Nacionālā komisija	Latvijas stāstnieku konference "Augst - tas nozīmē dzīvot: mēs starp dabisko, mantoto un citādo".	10.12.2020.	6,5 stunda(-s)
2	Šņepste Oksana	Latvijas Nacionālā bibliotēka	Seminārs "Ceļazīmes mediju lietošanā"	20.11.2020	2 stunda(-s)
3	Šņepste Oksana	Igaunijas bibliotekāru biedrība	11. Baltijas bibliotekāru kongress (11th Congress of Baltic Librarians, CoBaL11) "Bibliotēku ietekme sabiedrībā"	22.10.2020.	8 stunda(-s)
4	Šņepste Oksana	Latvijas Nacionālā bibliotēka	Seminārs "Ceļazīmes mediju lietošanā" atklāšanas seminārs	04.09.2020.	2,5 stunda(-s)
5	Šņepste Oksana	Latvijas Universitāte	LU 78. Straptautiskās zinātniskās konferences Bibliotēkzinātnes un informācijas zinātnes sekcija	26.08.2020.	8 stunda(-s)
6	Šņepste Oksana	Kultūras informācijas sistēmu centrs	Programmas "Elektroniskās publikācijas Latvijas bibliotēkām" piedāvājums. EBSCO datubāzes resursi un to izmantošana	14.02.2020	2 stunda(-s)
					29 stunda(-s)
1	Trūpa Sigita	SIA "Datorzinību centrs"	Digitālais mārketingu. Sociālie mediji - efektīvs bibliotēku mārketinga rīks	21.12.2020	48 stunda(-s)
2	Trūpa Sigita	EPALE Latvija	Vebinārs par personas datu aizsardzību. "Personas datu aizsardzības prasības izglītības pasākumu organizācijas kontekstā"	15.12.2020.	2 stunda(-s)
3	Trūpa Sigita	Latvijas stāstnieku asociācija un UNESCO Latvijas Nacionālā komisija	Latvijas stāstnieku konference "Augst - tas nozīmē dzīvot: mēs starp dabisko, mantoto un citādo".	10.12.2020.	6,5 stunda(-s)
4	Trūpa Sigita	Latvijas Nacionālā bibliotēka	Seminārs "Ceļazīmes mediju lietošanā"	20.11.2020	2 stunda(-s)

5	Trūpa Sigita	Eiropas Komisija un Zemgales reģiona kompetenču attīstības centrs	Vebinārs "Darbs no mājām"	19.11.2020.	1,5 stunda(-s)
6	Trūpa Sigita	Latvijas Nacionālā bibliotēka	Seminārs "Ceļazīmes mediju lietošanā" atklāšanas seminārs	04.09.2020.	2,5 stunda(-s)
					62,5 stunda(-s)

Bibliotēkas tēla veidošanas, informācijas resursu popularizēšanas pasākumu foto

Preiļu novada Skaļās lasīšanas sacensība 2020-01-23

Domā par rītdienu jau šodien!
Zero waste jeb bezatkritumu dzīvesveids 2020-01-30

Bērnu un jauniešu žūrijas noslēguma pasākums
“Piedzīvojumi Grāmatu salā” 2020-01-31

Zanes Rizgas zīmējumu izstāde “Dāvana Preiļiem” 2020-02-11

Viktorīna par Preiļiem 8.a klases skolēniem

“Mana mīļā sirsniņdiena” radošā darbnīca Preiļu
1. pamatskolas 2.C klasei 13.februārī 2020-02-17

Valentīndienas radošā darbnīca izmantojot 3D pildspalvas

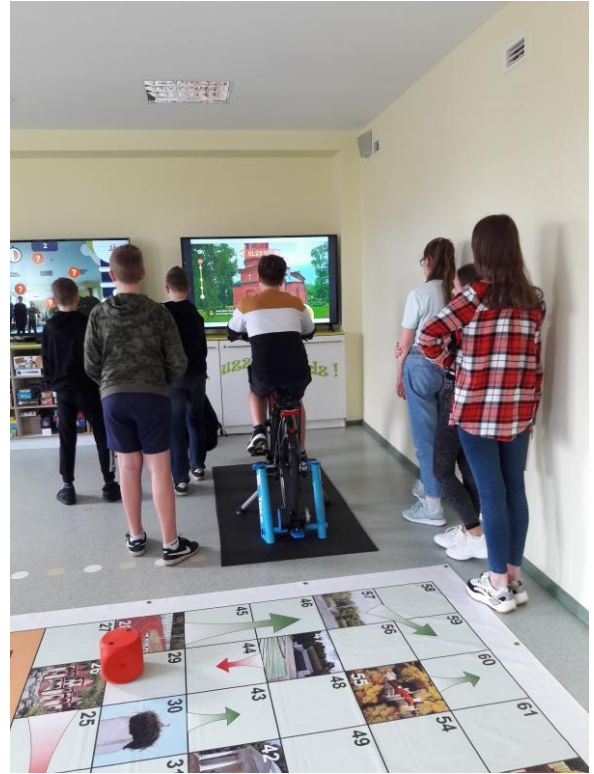

Nacionālās skaļās lasīšanas Preiļu reģiona
čempionāts 2020-02-21

Vecāku žūrijas 2019 noslēguma pasākums 2020-03-06

Informatīva tikšanās ar Preiļu 1. pamatskolas 6.b klases skolēniem 2020-03-09

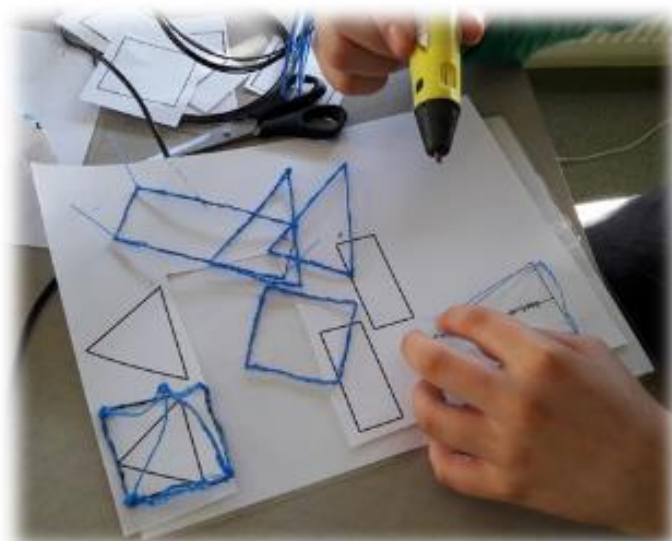

Viesojas dzejniece Liāna Langa 2020-09-10

Pasākums Bērnu žūrijas 9+ ekspertiem "Esi drošs, nevis pādrošs" 2020-10-13

Preiļu Brīvās skolas audzēkņi apgūst matemātiku Ģimenes digitālo aktivitāšu centrā

"Putni mums apkārt" Bērnu žūrijas 9+ ekspertiem

Jauniešu žūrijas ekspertiem pasākums par J.Villes grāmatu "Sibīrijas haiku"

"Katram savu trakumiņu" ar rakstnieci un mākslinieci Agnesi Aizpurieti

Preiļu Galvenās bibliotēkas 90.gadu jubileja 2020-10-23

Tikšanās ar rakstnieci un mākslinieci Agnesi Aizpurieti
2020-10-23

Literāri muzikāls pasākums "Cauri gadiem ar dziesmām un grāmatām" 2020-10-23

Ziemeļvalstu literatūras nedēļa 2020 9.-15.11.2020. Rītausmas lasījumi pusaudžiem Preiļu 1.pamatskolas 5.a un 6.a klasē. 2020-11-17

Ziemeļvalstu literatūras nedēļa 2020-12-02

Tematiskās izstādes Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļā 2020. gadā

- Esi draugs Bērnu un Jauniešu žūrijai!
- Redzeslokā - veselība
- Visa laba Jāņu zāle...
- Apceļo Latviju!
- Ja tu rītu sāktu ar dzejoli,...
- Grāmatas laiku lokos
- Lai sirsniņā svētki!

Ceļojošā izstāde Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļā 2020. gadā

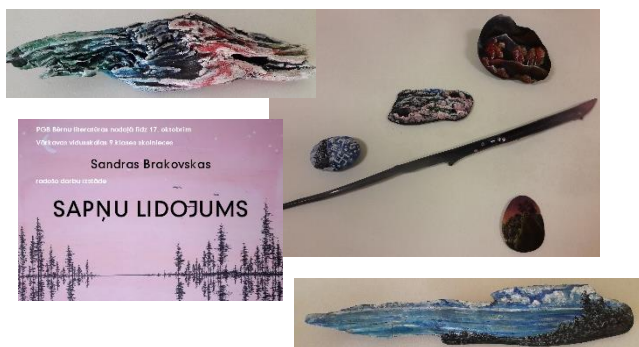
Agijas Stakas tēlu pasaule

Radošo darbu izstādes Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļā 2020. gadā

- Biedrības "Mūsmājas" senioru radošo darbu izstāde "Gadalaiki"
- Zanes Rizgas zīmējumi "Dāvana Preiļiem"
- Preiļu novada Bērnu un jauniešu centra Dizaina studijas audzēkņu darbi
- PII "Pasociņa" audzēkņu radošo darbu izstāde "Rosība dabā"
- Vārkavas vidusskolas 9.klases skolnieces Sandras Brakovskas darbi "Sapņu lidojums"
- Renāra Znotiņa "Lego pasaule"

Kolekciju izstādes Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļā 2020. gadā

- Tatjanas Kolosovas privātkolekcija "Krievijas hohloma no Lielbritānijas"
- Riebiņu vidusskolas 7. klases skolnieces Gunitas Vjakses privātkolekcija "Lapsiņas..."
- Rūķišu izstāde "Visur gaida rūķu saimi, Nes tie dāvanas un laimi..."

Preiļu Galvenās bibliotēkas 2020. gada pārskatu sastādītāja:

Preiļu Galvenās bibliotēkas vadītāja	I. Skorodihina
Vadītājas vietniece	I. Šņepste
Pieaugušo literatūras nodaļas vadītāja	S. Trūpa
Bērnu literatūras nodaļas vadītāja	S. Erta
Metodiķe	V. Beča
Galvenā bibliotekāre	A. Danilova
Galvenā bibliotekāre	B. Ivdre
Galvenā bibliotekāre	M. Jeļisejeva
Galvenā bibliotekāre	O. Šņepste
Vecākā bibliotekāre	L. Sauliša
Galvenā bibliotekāre	V. Popa
Galvenā bibliotekāre	I. Rusiņa
Vecākā bibliotekāre	R. Cvetkova